

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ การศึกษาสถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาณาบริเวณชายแดน
ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน : ระยะที่ 1 บรรณนิทัศน์
(เล่มที่ 4 ชายแดนไทย – สหพันธ์รัฐมาเลเซีย)

โดย ผศ.ดร.สิภารัตน์ จาดุสมบติ
น.ส.กรกช ศิริโชค และคณะ

รายงานວิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ การศึกษาสถานภาพความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมชายน์
ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน : ระยะที่ 1 บรรณนิทัศน์
(เล่มที่ 4 ชายแดนไทย – สหพันธรัฐมาเลเซีย)

คณะผู้วิจัย

ผศ.ดร. โสภารัตน์ จาڑสมบติ	หัวหน้าโครงการ
นางสาวกรกษ ศิริโชค	นักวิจัย
นางสาวพัชราภา ตันตราจิน	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาววันวิสาข์ ประทุมเพชรทอง	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาวสุรัสวดี เทพสันต์	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาวเสาวนิต จันทรี	ผู้ช่วยนักวิจัย

ชุดโครงการระบบข้อมูลเพื่อการวิจัยและการบริหารจัดการชายแดน สกอ.

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกอ. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

หน้า

บทสรุปช้ายเดนสหพันธ์รัฐมาเลเซีย

๗ - ๑

งานเขียนช้ายเดนไทย-สหพันธ์รัฐมาเลเซีย

● เรียงตามตัวอักษร	4-1
● เรียงตามหัวเรื่อง	
1. การเมือง การทหาร ความมั่นคง	4-73
2. เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนา	4-92
3. สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์	4-118
4. สิ่งแวดล้อม	4-144
● เรียงตามปี พ.ศ.	
- พ.ศ. 2536	4-147
- พ.ศ. 2537	4-151
- พ.ศ. 2538	4-158
- พ.ศ. 2539	4-161
- พ.ศ. 2540	4-165
- พ.ศ. 2541	4-174
- พ.ศ. 2542	4-185
- พ.ศ. 2543	4-191
- พ.ศ. 2544	4-197
- พ.ศ. 2545	4-205
- พ.ศ. 2546	4-214
- พ.ศ. 2547	4-218
- ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	4-220

บรรณานุกรม

● เรียงตามตัวอักษร	4-225
● เรียงตามหัวเรื่อง	
1. การเมือง การทหาร ความมั่นคง	4-265
2. เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนา	4-274
3. สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์	4-289
4. สิ่งแวดล้อม	4-304
● เรียงตามปี	
- พ.ศ. 2536	4-306
- พ.ศ. 2537	4-309
- พ.ศ. 2538	4-313
- พ.ศ. 2539	4-315
- พ.ศ. 2540	4-317
- พ.ศ. 2541	4-322
- พ.ศ. 2542	4-328
- พ.ศ. 2543	4-331
- พ.ศ. 2544	4-335
- พ.ศ. 2545	4-340
- พ.ศ. 2546	4-344
- พ.ศ. 2547	4-346
- ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	4-347

บทสรุปชายแดนสหพันธ์รัฐมาเลเซีย

จากการสำรวจงานวิจัย หนังสือ และบทความ ที่เกี่ยวข้องกับชายแดนไทย-สหพันธ์รัฐมาเลเซีย สามารถเห็นมิติในการศึกษาและให้ความสนใจอยู่ 3 หัวเรื่องด้วยกัน คือ การเมือง การทหาร ความมั่นคง , เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนา และ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โดยตลอดระยะเวลา 10 ปี (2536-2547) เรื่องการเมือง การทหาร ความมั่นคง และ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ได้รับการค้นคว้าและทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก สืบเนื่องจากการมีเอกลักษณ์ที่หลากหลายทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 2 หัวเรื่องนี้ ก็มีความเชื่อมโยงกันในปัญหาความขัดแย้งของชายแดนภาคใต้ สำหรับมิติทางด้านศึกษาทางเศรษฐกิจนั้น ในระยะแรกๆ ยัง ไม่ค่อยเป็นที่ได้รับความสนใจมากนัก แต่มีแนวโน้มขยายตัวในด้านการค้นคว้าและให้ความสนใจในระยะหลังเป็นจำนวนมาก (พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา) เนื่องจาก การขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ การค้าและโครงสร้างพัฒนาต่างๆ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการคำนึงถึงว่าการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ให้ประชาชนอยู่กินดีเป็นหนทางนำการไปสู่สันติในชายแดนภาคใต้ด้วย ในหัวเรื่องการเมือง การทหาร และความมั่นคง ประเด็นที่ได้รับความสนใจมากที่สุด คือ ปัญหาความไม่สงบและการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งทั้งนักวิชาการและหน่วยงานภาครัฐได้ทำการวิเคราะห์และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาไว้เป็นจำนวนมาก มากอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่าสาเหตุหลักของปัญหาคือ การสำนึกรถึงความมีเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิม อันเป็นประเด็นที่สร้างความแตกแยก ได้อย่างง่ายดาย เพราะเป็นจุดที่สร้างความไม่เข้าใจต่อกันในทุกๆ เรื่อง ทำให้ชาวไทยมุสลิมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล แต่ทั้งนี้ก็ได้มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการชายแดน โดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการปูมุนเทศ การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ทั้ง ตำรวจ ข้าราชการภูมิภาค ข้าราชการระดับล่าง เจ้าหน้าที่เทศบาล เพื่อสร้างความเข้าใจต่อประเทศและวัฒนธรรมของประชาชนซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม อันจะสามารถทำให้เจ้าหน้าที่เข้าถึงประชาชนได้ง่ายและลดความขัดแย้งลงได้

นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่อง การเมืองส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การสำนึกรถึงชาติของเจ้าหน้าที่ราชการ และทัศนคติของประชาชนต่อการเมืองการปกครอง ซึ่งโดยส่วนใหญ่พบว่า เจ้าหน้าที่มีความสำนึกรถึงชาติในระดับปานกลางถึงสูง และ คู่ ข้าราชการยังคงมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดน

สำหรับด้านของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-มาเลเซีย ในมิติทางการเมือง การทหารและความมั่นคงนั้น จะมีปัญหาต่อกันก็ในระดับประชาชนกับประชาชน เช่น การปักปันเขตแดน บุคคลสองสัญชาติและการลักลอบเข้าเมือง ซึ่งมีผลงานการศึกษาด้านนี้อยมาก เพราะปัจจุบันได้รับความสนใจทางเศรษฐกิจมากกว่า

ในปัจจุบัน เศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการพัฒนาได้รับความสนใจมากขึ้นจากช่วงแรกๆ แต่ทั้งนี้ปัจจุบันทางเศรษฐกิจโดยส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดนั้นเป็นความกี่ยวน่องกับปัญหาทางด้านความมั่นคงของสถานการณ์ชายแดนภาคใต้ ทำให้การลงทุนจากนักลงทุนต่างแดนยังไม่มากนักแต่สืบเนื่องจากความสัมพันธ์ของไทยและมาเลเซียที่อยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน และการมีกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย (IMT-GT : อินโดเนเซีย มาเลเซีย และไทย) ทำให้ความสนใจในการศึกษาถึงการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับความสนใจมากขึ้น ซึ่งประชาชนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ยังคงมีความยากจนและประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม แต่เนื่องจากการมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่ค่อนข้างสมบูรณ์ การศึกษาถึงศักยภาพและแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจจึงมีเป็นจำนวนมาก ทั้งการพัฒนาลุ่มน้ำ การจัดทำแผนและแม่บทใน การพัฒนาเพื่อรับแผนเขตเศรษฐกิจพิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งไทยมักจะเสียเปรี้ยบดุลการค้ากับมาเลเซียมาตลอด เนื่องจากสินค้าเกษตรของไทยยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร สำหรับจุดการค้าชายแดนที่ได้รับความสนใจในการศึกษา คือ สะเดา (สงขลา) และสุไหงโกลก (นราธิวาส) แต่ทั้งนี้ยังคงมีปัญหาการค้าค้านอกระบบชายแดนไทย-มาเลเซียอยู่เช่นกัน

จะเห็นว่าภาครวมในการศึกษาและให้ความสนใจทางด้านเศรษฐกิจของชายแดนภาคใต้ จะเน้นในเรื่องการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านการค้า อุตสาหกรรมการเกษตร การท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาความยากจนโดยมีการเสนอแนวทางการประกอบอาชีพยั่งยืนและ การใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้มีการศึกษาถึงบทบาทของผู้นำท้องถิ่น เกษตรตำบล พัฒนาการตำบล และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งพบว่า เจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่ยังคงเข้าไม่ถึงประชาชนและมีประชาชนเพียงบางส่วนเท่านั้นที่นำหลักนี้ไปใช้ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่โดยภาครวมประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมีความยากจนอยู่ และยังมีปัญหาแรงงานข้ามแดนซึ่งส่งผลต่อแรงงานไทยและการเพิ่มของประชากรในอนาคตด้วย

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาถึงผลกระทบจากการโครงการพัฒนาพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ไม่ว่า จะเป็น การพัฒนาตามสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ แผนการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ 5 จังหวัดชายแดน ซึ่งพบว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความเป็นอันตรายต่อคนสัตว์และพืช และการมีเครื่องจักรกลอาจทำให้คนตกงาน ส่วนเกษตรกรได้รับความเสียหายในด้าน

ผลผลิต แต่ในด้านบวกก็ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสถานการณ์ความไม่สงบ ของภาคใต้ก็ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่

ประเด็นสุดท้ายที่ได้รับความสนใจในการศึกษา คือ เรื่องสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ซึ่งผลงานทางด้านนี้มีเป็นจำนวนมาก เนื่องมาจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเป็นพหุสังคม อันประกอบด้วย ชาวไทยพุทธ ชาวไทยมุสลิม และชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งแต่ละกลุ่มนั้นมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมที่มีวิถีชีวิตสอดคล้องกับศาสนาโดยไม่อาจแยกออกจากกันได้ และประเด็นทางประวัติศาสตร์ก็ยังเป็นต้นตอของปัญหาความไม่สงบของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผลงานทางด้านการวิจัย บทความและหนังสือ มีการศึกษาและกล่าวถึง วัฒนธรรมของชาวไทยมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ มีดังนี้ ภาษาฯลฯและการใช้ภาษาไทย ซึ่งพบว่าโดยส่วนใหญ่ยังคงนิยมใช้ภาษาท้องถิ่น ทำให้เกิดความไม่เข้าใจต่อกันระหว่างกลุ่มน้ำใจในท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งทางราชการและนักวิชาการทางด้านศึกษาศาสตร์ ได้พยายามหาแนวทางในการเผยแพร่การใช้ภาษาไทย โดยผ่านทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ แต่ทั้งนี้ก็ยังมีการเปิดรับสื่อทางมาเลเซียที่ชาวไทยมุสลิมให้ความสนใจอย่างมาก เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมี ประเพณีต่างๆ เช่น การแต่งงาน นิทานพื้นบ้าน ศิลปะห้องถิน เช่น ลิเก สุรุ สถาปัตยกรรมเรือนไทยของชาวไทยมุสลิม พิธีกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งทางด้านการแพทย์ และการประกอบอาชีพ เช่นการisanใบเตยปahnan การทอผ้า เป็นต้น โดยวัฒนธรรมและหลักศาสนามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของชาวไทยมุสลิมมาก ซึ่งวิถีชุมชนนั้นส่งผลต่อทุกด้านของสังคม ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและการพัฒนา

กล่าวคือ ด้านการศึกษา ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยมุสลิมและได้รับการศึกษาและวิจัยอย่างมาก คือ โรงเรียนปอเนาะ หรือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ซึ่ง ชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่ไม่นิยมศึกษาต่อในระดับมัธยมและวิทยาลัย ทำให้การรู้และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับทางราชการยังมีปัญหาอยู่บ้าง และ หลักศาสนาหลายด้านก็ไม่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสังคมและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ยังมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพของโรงเรียนสอนศาสนา ซึ่งพบว่าองค์กรมีระดับที่ต้องปรับปรุงในอีกหลายด้าน ทั้งประสิทธิภาพของผู้บริหาร ผู้สอน และการจัดการศึกษา อีกทั้งการขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน ทางภาครัฐจึงได้จัดการขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งในระดับประเทศ มัธยมและวิทยาลัยแก่ชาวไทยมุสลิม และยังส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนสอนศาสนาอีกด้วย

ทั้งนี้ยังมีการศึกษา ถึงเรื่องคุณภาพชีวิต การสาธารณสุข ซึ่งคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ไม่ค่อยดีนัก และความต้องการทางด้านการบริการสาธารณสุขยังคงมีระดับความ

พอยู่ที่ระดับปานกลางเท่านั้น ในส่วนของผลงานการศึกษาฯ เสพติดและการการฝ่าระวังโกรค เอดด์ ยังมีไม่นักเมื่อเทียบกับผลงานทางด้านวัฒนธรรม

โดยสรุปแล้ว ภาพรวมของมิติการศึกษาทางด้านสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ของ ชาيانดเน่ไทย-มาเลเซีย ให้ความสำคัญกับชาวไทยมุสลิม และการดำรงวิถีชีวิตที่เป็นสืบทอด เดิมกับศาสนา อีกทั้งความคล้ายคลึงกันและการมีประวัติศาสตร์เดียวกันของชาวไทยและ มาเลเซียทำให้ความสัมพันธ์ต่อกันดำเนินไปด้วยดี นอกจากนี้ยังพบงานเขียนที่เกี่ยวกับชนเผ่า ทางชัยแคนภาคใต้ อย่าง “ชาไก” อีกด้วย

ในด้านของสิ่งแวดล้อมก็ได้รับความสนใจเช่นกัน เนื่องจากพื้นที่ทางชัยแคนภาคใต้และ มาเลเซียมีความอุดมสมบูรณ์ โดยมีการจัดตั้งองค์กรร่วมระหว่างไทย-มาเลเซียในการร่วมมือและ การแก้ไขปัญหาในการแสวงหาประโยชน์จากการทวารพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะทางทะเลอย่างเท่า เทียมกัน และโครงการท่องเที่ยวไทย-มาเลเซีย ก็ได้รับการสนใจทั้งจากนักอนุรักษ์ธรรมชาติและ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน อีกทั้งแผนการพัฒนาต่างๆ ยังได้รับการตระหนักรถึงผลกระทบ สิ่งแวดล้อม และยังมีการกล่าวถึงการอนุรักษ์และศึกษาในเรื่องป่าชายเลน และการอนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลอีกด้วย

โดยสรุปแล้วผลงานการวิจัย การค้นคว้า และงานเขียนของ ชาيانดเน่ไทย-สหพันธรัฐ มาเลเซีย ทั้ง 3 ประเด็น การเมือง การทหาร ความมั่นคง, เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนา และ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ได้รับการสนใจในการค้นคว้า อย่างต่อเนื่องเท่าเทียมกัน โดย ประเด็นหลักทางด้านความมั่นคง คือความขัดแย้งในชาيانดเน่ ด้านเศรษฐกิจ คือ ประเด็น การพัฒนาพื้นที่เพื่อรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยผ่านโครงการต่างๆ และด้านสังคม คือ ประเด็นวิถีชุมชนที่มีเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งผู้ที่ทำการศึกษาและกล่าวถึงประเด็นต่างๆ นี้ก็มีทั้งนักวิชาการจากสถาบันการศึกษาต่างๆ นักวิชาการอิสระและหน่วยงานของรัฐ โดยรูปแบบ ผลงานที่พบมากที่สุดคือ วิทยานิพนธ์และงานวิจัย หนังสือ บทความ และเอกสารการประชุม การ สัมมนา ตามลำดับ

งานเขียนชายแดนไทย-สหพันธ์รัฐมาเลเซีย

เรียงตามตัวอักษร

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

กฤษฎา กุลadal และคนอื่นๆ. 2540. วัฒนธรรมของคนไทยพุทธในอำเภอตุมปี้ต รัฐกลันตัน ประเทศไทยสหพันธ์รัฐมาเลเซีย: รายงานการวิจัย.

ดินแดนรัฐกลันตันซึ่งไทยยกให้อังกฤษ เพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิสภาพนอกราชอาณาเขตซึ่งประกอบด้วย คนหลายเชื้อชาติ รวมทั้งคนไทยด้วย โดยวัฒนธรรมของคนไทยพุทธในอำเภอตุมปี้ต รัฐกลันตันนั้น ยังถือปฏิบัติกันมานานถึงปัจจุบัน ได้แก่ ด้านความเชื่อ เช่น การรักษาโรคด้วยไสยศาสตร์ คถาอาคม ด้านประเพณี เช่น ลอยกระทง บวช สงกรานต์ ด้านสถาปัตยกรรม เช่น เจดีย์สถาน พุทธสถาน โดยรูปแบบของสถาปัตยกรรมมีทั้งรูปแบบรัตนโกสินธ์ตอนต้น และรูปแบบของปัจจุบัน ซึ่งวัฒนธรรมต่างๆ ยังคงได้รับการอนุรักษ์ในกลุ่มคนไม่มากนัก และมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงเป็นสากลมากขึ้น

กิตติ เจตธงชัย, เกวียน บัวตุ่ม และศุภศิลป์ มณีรัตน์. 2544. การสำรวจการผลิตและการบริโภคอาหารมุสลิมในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อพัฒนาสู่ระบบอุดหนุน: รายงานการวิจัยพัฒนาและวิเคราะห์สมบูรณ์ คณะกรรมการเกษตรฯ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษา ข้อมูลเบื้องต้นในการผลิต จำนวนรายและบริโภค อาหารมุสลิม ยาลาล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กู้มแม่บ้านเกษตรกรมุสลิม เป็นหน่วยผลิตอาหารยาลาล และพัฒนาสู่การผลิตเชิงอุดหนุน สำหรับอาหารส่วนใหญ่ที่ผลิตอาทิ อาหารขบเคี้ยว เครื่องดื่มสมุนไพรและอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารพื้นบ้าน ซึ่งหลายชนิดได้รับความนิยมจากผู้บริโภค

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะส่งเสริมให้กู้มแม่บ้าน มีความรู้ทางด้านการตลาด การจัดการ เทคโนโลยีการผลิตและบรรจุภัณฑ์ และที่สำคัญควรมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืม เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของผลิตภัณฑ์ในการขยายตลาดต่อไป

กิตตินันท์ วรรณวัฒนกุล และคนอื่นๆ. 2541. แผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปัตตานี: รายงานการศึกษา. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.

เป็นรายงานศึกษาเกี่ยวกับแผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปัตตานี ซึ่งลุ่มแม่น้ำปัตตานี เป็นทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์แต่ได้ถูกบุกรุกทำลาย โดยเฉพาะพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเคยเป็นป่าต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ เช่น เกิดน้ำท่วมฉับพลัน เมื่อเกิดฝนตกลงมา เกิดตะกอนทับถมในลำน้ำ ทำให้เกิดการตื้นเขิน จึงควรพัฒนาลุ่มน้ำอย่างมีระบบ

ความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและความสมดุลทางธรรมชาติ การวางแผนการใช้ที่ดินจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดินและสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมด้วย

กุสุมา ล้านนา, พรเด็ญ สุวรรณเดชา, สุนิสา สิริวิพัฒ์ และอรุณี เพชรพัฒนพงศ์. 2540. การประเมินผลโครงการเยาวชนช้างเมื่อก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: รายงานการวิจัย. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยการประเมินผลโครงการเยาวชนช้างเมื่อก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า เห็นด้วยต่อโครงการเยาวชนช้างเมื่อก จากนักเรียนทุกชั้นรุ่นถึงอาจารย์ในโรงเรียน ต่างมีความคิดเห็นให้มีโครงการนี้ต่อไปโดยที่นักเรียนในโครงการความรู้ทางวิชาการและความสามารถพิเศษควบคู่ไปด้วย เช่น ทางด้านการกีฬา และความมีการประชาสัมพันธ์โครงการนี้ให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจกันดีกับบุคลากรทุกฝ่าย

คิวชิก คิม. 2545. ทัศนะต่อช่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการเมืองร่วมทางการเมืองของสมาชิกสถาบันคุรุบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทัศนะต่อช่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการเมืองร่วมทางการเมืองของสมาชิกสถาบันคุรุบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า การเปิดรับช่าวสารทางการเมืองสูงขึ้น จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากยิ่งขึ้น

เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารทางการเมืองที่เพียงพอ เป็นการเพิ่มความรู้ ความคิดเกี่ยวกับ การเมือง ดังนั้นองค์กรปกครองท้องถิ่นควรหันมาสนใจประชาชนในท้องถิ่นให้เข้าถึงข่าวสารจาก หนังสือพิมพ์ และawanร่วมศึกในการอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น

จรัญ จันทรปาน. 2537. ความสำนึกต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์ มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่อง ความมีสำนึกต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาพบว่า ความมี สำนึกต่อชาติของข้าราชการทั้ง 2 กระทรวงแตกต่างกันในระดับค่อนข้างสูง โดยภูมิหลังของ ข้าราชการ อาทิ ระดับตำแหน่ง การได้รับสิทธิพิเศษในการรับราชการ อายุราชการ เป็นปัจจัยที่มี ผลทำให้ ข้าราชการมีสำนึกต่อชาติแตกต่างกัน และความสำนึกต่อวินัยข้าราชการ และการมี ส่วนร่วมทางการเมือง และอุดมการณ์ประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการพัฒนาฝึกอบรม เพิ่มพูนประสิทธิภาพให้มีความตระหนักร่องวินัย ข้าราชการ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้สูงขึ้น

จรุณี ขวัญแก้ว. 2547. บทบาทของสถาบันราชภัฏยะลาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. คณบดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏยะลา.

บทบาทของสถาบันราชภัฏยะลาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นใน 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ เป็นการศึกษาถึงข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนในเขต 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏยะลา พบว่า ประชาชนมีการยอมรับมาตราฐาน การศึกษาของประชาชนในอนาคต

ทางสถาบันควรเปิดโอกาสให้กับประชาชนที่รายได้ต่ำได้เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษา แห่งนี้ และควรให้นักศึกษาออกฝึกงานเพื่อสร้างความเจริญให้กับชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ให้กับคนในท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

จักรพร แท่นทอง และจักรกฤษณ์ นรนิติพดุงกาญจน์. 2546. การพัฒนาเมืองชายแดน: การ ศึกษาวิสัยทัศน์และรูปแบบการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเบตง. ภาคนิพนธ์คณบดี พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาเมืองชายแดน: กรณีศึกษาวิสัยทัศน์และรูปแบบการบริหารจัดการของ เทศบาลเบตง จากวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเบตง ประกอบกับ

นายก-เทศมนตรีซึ่งเป็นคนเบตงโดยกำเนิด กับการพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวกับประเทศไทยและทางด้านการส่งออกพืชผลทางการเกษตร

จุดเด่นที่ทำให้มีองค์ประกอบมีการพัฒนา คือ มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้นำ ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ จึงพัฒนาเมืองให้เจริญในทุกๆ ด้าน เทศบาลอื่นๆ ควรนำไปที่จะเป็นแบบอย่างในด้าน การพัฒนาได้

จุรีวัตน์ บัวแก้ว และคณะอื่นๆ. 2543. ผ้ากัปวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ

ประเทศไทย: รายงานการวิจัย คณะกรรมการวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รายงานวิจัยเรื่องผ้ากัปวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย วิถีชีวิตในสมัยก่อนของชาวไทยมุสลิม มีการทำผ้าโดยเน้นลวดลายและสีสันบนผ้า คือ ลายจวนดำเนิน ผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีหลายชนิดด้วยกัน

การทดลองทดสอบผ้าใหม่ล่ามพบว่าเป็นประโยชน์เชิงพาณิชย์ หน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการค้นคว้าทดลองทดสอบผ้าใหม่ล่าม และให้มีการจัดอบรมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะฝึกหัดของสมาชิกแม่บ้านกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความชำนาญ นำไปประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวได้

ชาป่า จิตต์ประทุม. 2542. ความร่วมมือทวิภาคี กรณีศึกษาเรื่อง พื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไทยและมาเลเซีย ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกัน มีความสัมพันธ์กันมากอย่างช้านาน ได้เกิดมีข้อพิพาทเกี่ยวกับพื้นที่บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง โดยทั้งสองประเทศต่างอ้างสิทธิ์เหลือมล้ำกันในพื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน แต่ต่อมา ปีพ.ศ.2522 ได้มีการทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตในพื้นที่พัฒนาร่วมกันโดยเท่าเทียมกัน หลังจากการเจรจาอย่างต่อเนื่องกันมาถึง 11 ปี ในปีพ.ศ. 2533 รัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ทำความตกลงว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย หลังจากนั้นวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2534 ไทยและมาเลเซีย ได้ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย พ.ศ. 2533 ร่วมกัน โดยสนธิสัญญาทั้งสองฉบับนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึง ความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันด้านหลักแห่งความเป็นมิตรและอำนวยความสะดวกให้กับชาวไทยและชาวมาเลเซีย ทำให้การแก้ปัญหาลุล่วงไปด้วยดี ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติมีค่า ให้ท้องทະไม่ถูกทิ้งให้สูญเปล่าแต่กลับนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

ชุดลดา แสงมณี. 2542. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงเรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการศึกษาพบว่า ปัญญาชนมุสลิมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยปัญญาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเลือกตั้ง ปัญญาชนที่อยู่ในเขตชนบทมีส่วนร่วมมากกว่าปัญญาชนที่อยู่ในเขตเมือง อันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา รวมทั้งเงื่อนไขทางศาสนาและประชาคมเกษตรร่วมด้วย

โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำกระบวนการบริหารตามระบบประชาธิปไตย ตามแนวคิดธรรมรัฐ การสื້อสารทางการเมือง ควรจัดทำภาษาสามัญควบคู่กับภาษาไทย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยให้ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ชีวิตฯ หนุ่ง. 2544. การเปิดรับการสื่อสารทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

ของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏยะลา.

งานวิจัยเรื่องการเปิดรับการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด ของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่น มีการเปิดรับสื่อจากสื่อมวลชนมากที่สุด ความมีการรณรงค์จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด แสดงถึงชนิดและอัตราของยาเสพติด

จากการวิจัยพฤติกรรมของวัยรุ่น พบร่วมกันในกลุ่มเสียงต่อการใช้ยาเสพติด และใน การป้องกัน บิดา มารดาความมีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ของครอบครัว และทางสื่อโทรทัศน์ ควรแพร่ภาพ ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้มากขึ้น

ชาญ ปานลิน. 2540. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาที่มีลักษณะแตกต่างจากปัญหาภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย และมีผลกระทบกับภาวะมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นปัญหาทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งชนบทรวมเนื่องประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่างกัน ซึ่งรัฐบาลก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จากการวิจัยพบว่า มีผู้ก่อการพยายามปลุกระดมประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้ลุกขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลไทยและเรื่องความแตกต่างทางศาสนา แต่ด้วยสายเลือดแห่งความเป็นไทย ทำให้สถานการณ์ยังไม่รุนแรงเหมือนประเทศไทยอื่นๆ สถาบันพระมหากษัตริย์ยังเป็นที่

ยอมรับและศรัทธาของประชาชนทุกหน่วยงาน
ล้ำบาก และผู้นำศาสนาอิสลามเชื่อว่า เมื่อประเทศเจริญ ประชาชนมีรายได้ดี จะทำให้ประชาชน
ไม่เคร่งครัดในศาสนา

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะ ให้ส่งเสริมการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพการเรียนรู้ภาษา คุณภาพ
ชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ให้ยอมรับความแตกต่างทางศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมทั้งสอง
ฝ่าย จัดการบริหารงานทั้งปวงอย่างมีเอกภาพ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้นำมุสลิม
มีส่วนร่วมเข้าแก่ไขปัญหา และดำเนินการทางทหารอย่างต่อเนื่องและเด็ดขาดกับใจรักในการร้าย

ชาลีสา มากแต่น่อง, ปราธานา กานดาภุกุล และกุสุมາ ภูไหญ์. 2545. ผลกระทบของสื่อ

โทรทัศน์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับเยาวชนไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการรับชมสื่อโทรทัศน์ที่แตกต่าง เพื่อเชื่อมโยงไปสู่
ผลกระทบของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อกลุ่มเยาวชน พบร่วมกันว่า ส่วนใหญ่เปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ในอัตรา²
ค่อนข้างสูง เนื้อหารายการบางประเภททำให้เกิดความพึงพอใจ โดยเฉพาะประเภทสาระและ
บันเทิง ดังนั้น สื่อโทรทัศน์ ควรให้ความสำคัญของเนื้อหารายการโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมของ
เด็กและเยาวชน เพื่อให้เยาวชนไทยได้รับผลประโยชน์ และความรู้จากการรับชมโทรทัศน์มากขึ้น

ชาลี ไตรจันทร์. 2539. ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่
เกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตร์
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรลูกค้าเพื่อ³
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาที่พบมากที่สุดในการ
ให้บริการ คือ การเร่งรัดชำระหนี้ในเรื่องของการล่าช้าและภาชนะของเกษตรกรลูกค้า

ทางธนาคารควรให้ความสำคัญของการให้บริการ โดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงาน
สินเชื่อในเรื่องของการติดต่อ ซึ่งอาจจะพบปัญหาในเรื่องของอายุหรือภาษาที่ใช้ทำการ
ประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรลูกค้า มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการติดต่อเพื่อขอรับ⁴
บริการด้านสินเชื่อ และปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารให้มีความคล่องตัวในการให้บริการมากขึ้น

ชีดชนก เชิงhaar และคนอื่นๆ. 2536. รายงานการวิจัยการประเมินผลโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: สำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF).

การวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในหัวข้อที่อบรม คือการศึกษาตามแนวทาง อัล-อิสลาม

การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนา สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ เป็นแม่บ้านซึ่งมีรายได้น้อย สำนักส่งเสริมการศึกษาควรส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ให้คำแนะนำแก่กลุ่มสหกรณ์ในการบริหารงาน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ชุมชน

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ และคนอื่นๆ. 2545. ผลกระทบของการใช้แรงงานข้ามแดนในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้แรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ที่เกี่ยวกับ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข โดยการสัมภาษณ์ และสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวในพื้นที่หกจังหวัดภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูลและระนอง จากการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวชาวพม่ามีจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งแรงงานที่มีการขั้นทะเบียนและแรงงานที่หลบหนีเข้าเมือง จังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวชาวพม่าเป็นทางฝ่ายเข้ามายังประเทศไทย คือ จังหวัดระนองและเข้ามายังภาคอิทธิพลทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข มีผลกระทบทางด้านลบมากกว่าด้านบวก ซึ่งส่งผลต่อแรงงานไทยและการเกิดปัญหาการเพิ่มประชากรในอนาคต

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางแก้ไขและการพัฒนาแรงงานต่างด้าว คือ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้มงวดกวดขันด้านนโยบายและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง จึงจะสามารถแก้ปัญหาได้

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ 2545. ผลการดำเนินงานตามแผนของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยผลการดำเนินงานตามแผนของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เน้นการก่อสร้างและสาธารณูปโภค และการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ต้องให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในเรื่องการจัดทำแผน โครงการซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ทุกคนใน อบต. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจในชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ต้องมีการพัฒนาเสริมความรู้อยู่เสมอ และควรมีความร่วมมือในการสร้างเครือข่าย การผลิตและการจำหน่าย เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ และคณะฯ 2544. การพัฒนาฝีมือแรงงานในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การพัฒนาฝีมือแรงงานใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ สามฝ่าย เป็นการดำเนินงานในด้านสภาพทั่วไปและปัจจัยนำเข้า ควรมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย

เมื่อพิจารณาสภาพทั่วไป ควรมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอ กับจำนวนผู้เข้ารับการฝึก รวมทั้งการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจ เป็นการทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถออกไปประกอบอาชีพได้

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์, เพทกรุณ พัฒโน เนปฏิย়, อุทัย เอกสะพงและอ้อมใจ วงศ์มนษา. 2546. การศึกษา�ุทธศาสตร์การจัดการสังคมสมบูรณ์แบบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การศึกษา�ุทธศาสตร์การจัดการสังคม สมบูรณ์แบบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นแนวทางในการสร้างยุทธศาสตร์ต้นแบบในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยต้องอาศัย หน่วยงานของรัฐ ใน การสนับสนุนด้านงบประมาณและความมุ่งมั่นให้เกิดความเจริญและเสริมสร้างรายได้อย่างเป็นระบบ และสนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้าน จัดโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน โดยที่ภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม

คลมณรรจన์ บากา และคนอื่นๆ. 2546. การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานสรุปผลการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
ปีตานี.

เป็นรายงานที่รวบรวมการวิจัยในเรื่องต่างๆ ของบุคคล เจ้าหน้าที่ และ ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ตลอดจนชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมี วัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนา ชุมชนผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาเบรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนา ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อศึกษาเบรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ตามทัศนะของประชาชนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้

รวมทั้งได้มีการสรุปองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ แบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

คลมณรรจน์ บากา, เกษตรชัย และทีม และอับดุลเลาะห์ อับรู. 2547. การมีส่วนร่วมของชาวชนบท ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย.

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พบร่วมกับ ชาวชนบทมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบ พอเพียง ในระดับปานกลาง และมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่นำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ ในชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีส่วนร่วมที่มีชีวิตความเป็นอยู่ เหมือนเดิม และบางส่วนยังไม่เห็นถึงความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่มีการ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมั่นปฏิบัติงานในพื้นที่ให้มากขึ้นโดยให้การ ช่วยเหลือ สนับสนุนแก่ชาวชนบทที่มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนเดิมให้มีชีวิตที่ดีขึ้น และชี้ให้เห็นถึง ข้อดี และประโยชน์ของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อให้ประชาชนได้มีการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ

คลุมนรรจ์ บากา, เกษตรชัย และหีม และتا�ูดิน อุสман. 2547. บทบาทของเกษตรตำบลและพัฒนาการตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของเกษตรตำบลและพัฒนาการตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พบว่า บางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของเกษตรตำบลและพัฒนาการตำบลไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ เพราะชาวไทยมุสลิมบางคนมีอดีตต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ต่างศาสนาชน ก็ไม่สามารถเข้าใจภาษาอื่น จึงไม่สามารถสื่อสารกันได้

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานของภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลและพัฒนาการตำบลประชาชน หรือสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจพอเพียง และภาครัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง แก่ประชาชนให้มากขึ้นและทั่วถึง

คลุมนรรจ์ บากา, เกษตรชัย และหีม และอุทัย เอกสะพง. 2547. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยพอสมควร แต่ประชาชนในท้องถิ่นยังมีความคิดว่า ผู้นำของตนมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ ผลมาจากการดับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ยังไม่ค่อยชัดเจน

ผู้วิจัยเห็นว่า ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะกำหนดนโยบายใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้ทางวิชาการให้แก่ผู้นำท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเสริมความรู้ใหม่ๆ แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ เทคนิคบริการใหม่ๆ อันเป็นผลให้ผู้นำสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คลุมนรรจ์ บากา, เกษตรชัย และหีม และมะรอซี มะอิง. 2543. บทบาทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งพบว่า บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

เนื่องจากเป็นแก่นนำในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน และส่วนประชาชนมีทัศนะต่ออาสาพัฒนาชุมชนในบทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ อาสาพัฒนาชุมชนมีความรู้ที่ยังไม่กว้างจั่ง หรือเข้าใจเพียงบางส่วน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงแก่อาสาพัฒนาชุมชนให้มากกว่านี้ และควรจัดให้มีการทดสอบความรู้ ก่อนที่จะมีการไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างและแก่นนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

ดลມนรวร์ บากา, เกษตรชัย และหิม และหัสสัน หมัดหมาน. 2547. องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ซึ่งได้แก่ การนำหลักการทำการทำเกษตรแบบผสมผสานแนวทางทฤษฎีใหม่ไปใช้เป็นหลักในการประกอบอาชีพทางการเกษตร และนำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ดลມนรวร์ บากา, เกษตรชัย และหิม และนิօารេฟ ระเด่นอาหมัด. 2545. ความคิดเห็นของประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชน ครูและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกระจายอำนาจจากการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ประชาชน ครูและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ความเห็นด้วยนั้นยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปในทุกด้านของแต่ละกลุ่ม และยังเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การบริหารการศึกษาแก่ ครู ประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปของ การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร และควรมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนจะมีการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบทางด้านการศึกษา

คลมณรวร์ บากา, พีรยศ ราษฎร์มุลาและนะสัน หนัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์อเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยเพื่อการศึกษาผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) จังหวัดปัตตานี อาจมีผลกระทบในหลายด้าน เพราะเทคโนโลยีใหม่ๆ อาจทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คน และสัตว์ พืช การขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยให้เทคโนโลยีใหม่ๆ เครื่องจักรกลต่างๆ มีผลทำให้คนงานได้รับความเดือดร้อน คือ ตกงานและว่างงาน ส่วนเกษตรกรได้รับความเสียหายในด้านผลผลิต

ผลกระทบทางบวกก็มีในหลายด้านด้วยกัน แต่รัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ถึงรายละเอียดของโครงการพัฒนานี้ และแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อพัฒนาอาชีพในชุมชนได้อย่างถูกต้อง

คลมณรวร์ บากา, พีรยศ ราษฎร์มุลาและนะสัน หนัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดยะลา. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์อเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ จังหวัดยะลา นั้น การสร้างโรงงานจำนวนมาก จะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ ทางอากาศ และน้ำ ด้านการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อาจมีผลทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คน สัตว์ และพืช ผลกระทบทางด้านบวก ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนผลกระทบทางด้านลบ มีหลายประการ อาทิ เช่น ไม่มีนักลงทุนต่างพื้นที่มาลงทุน เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ผลผลิตของชาวเกษตรกรได้รับความเสียหาย

รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นอยู่ ด้วยความจริงใจ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ถึงรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจน

ดวงใจ เปลี่ยนบำรุง. 2540. พฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ) มหาวิทยาลัยมหิดล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเอง คุณภาพชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุใน

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีพัฒนาระดับแอลตราโซนิกที่เหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมพัฒนาระบบการดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลด้วย

ทวี ณัตระกุล และคุณอื่นๆ. นปป. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทความนึกถ่องเรื่อง ความยากจนของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ¹
ปัจจานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเป็นต้นตอของปัญหาที่ขับข้อนกันมาอย่างยาวนาน อาทิ ปัญหาความปลดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องการทำนาหากิน ซึ่งรัฐบาลทุ่มเทแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นอย่างมากแต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุผล ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ เป็นการกระทำของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว จึงทำให้โครงการต่างๆ กระจัดกระจายส่งผลไม่ทั่วถึง ซึ่งการทุ่มเทและพัฒนาอย่างเข้าถึงและต่อเนื่องเป็นเรื่องเกินกำลังที่รัฐบาลจะรับได้

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรจูงใจให้ภาคเอกชน เข้ามาลงทุนในกิจกรรมต่างๆ โดยจะต้องใช้มาตรการจูงใจที่เป็นพิเศษ เพื่อชดเชยโอกาสเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภาระของสถานการณ์ในบริเวณนี้ และเข้ามายืนหนึ่งในการพัฒนาให้การดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

ทัศนีย์ พรหมไเพจตร. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
ประถมศึกษาขยายโอกาสของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

การพัฒนาประเทศไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถและมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด รัฐบาล จึงได้จัดให้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้น เพื่อให้ประชาชนมี การศึกษาที่ทัดเทียมกัน แต่การที่เยาวชนไทยมุ่งสูงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นทวารพยากร ที่มีค่าของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำและไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน ประถมศึกษาที่ขยายโอกาสการศึกษานั้น มีปัจจัยที่สำคัญ คือ การคล้อยตามของกลุ่มเพื่อน และมี เจตคติต่อการเรียน

ดังนั้น สถาบันทางการศึกษาควรสนับสนุนกิจกรรมที่มีผลต่อการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กลุ่มเพื่อนเป็นกลไกสำคัญในการประชาสัมพันธ์ถึงเป้าหมายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทางโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ควรสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน และควรนำศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มาพูดคุยกับ

นักเรียน เพื่อจะได้ทำให้เกิดความภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง เพื่อจะได้เป็นแรงจูงใจอีกทางหนึ่งในการศึกษาต่อของนักเรียน

นพดล ศุตันติวนิชย์กุล. 2538. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. ภาคบันทึก. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จากการวิจัยเรื่องนี้ พบว่า การฝึกอบรมจะช่วยให้เข้าใจและปฏิบัติงานในหน้าที่ร่วมกับประชาชน หลักสูตรการฝึกอบรมควรเป็นหลักสูตรที่เนื้อความรายให้ข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้นำไปใช้ปฏิบัติงาน ให้เกิดผลดีต่อตนเองและกรมตำรวจ โดยเชิญวิทยากรระดับห้องถินที่มีความรู้และประสบการณ์เข้ามาบรรยายให้เห็นความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเน้นวิถีชีวิต เพื่อให้หลายหน่วยงานได้รับถึงและนำไปปฏิบัติร่วมกัน

นฤทธิ์ ดวงสุวรรณ. 2545. คนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา: ชีวิตที่อยู่ในท่ามกลางกราะแสคความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: รายงานการวิจัย. โครงการจัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้.

คนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาชีวิตที่อยู่ในท่ามกลางกราะแสคความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มคนรอบลุ่มน้ำทะเลสาบที่ประกอบอาชีพทำนา ทำการเกษตร และอื่นๆ ต้องล้มสลายทั้งอาชีพและชุมชน จากการทະถุทะลวงเข้ามาของอุตสาหกรรมทำให้เกิดความแตกแยกแย้งในการปะกอบอาชีพ (นาถุและนาข้าว) จากกราะแสคความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรแก้ไขปัญหาต่างๆ และร่วมมือกันพัฒนา "ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา" ซึ่งเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรที่หลากหลาย ได้รับการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้กลับสู่ความอุดมสมบูรณ์ดังเดิม

นันทเดช ย้อนนวลด. 2541. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจในการบริหารงาน ควรเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของข้าราชการตำรวจ แม้ว่า รายได้ต่อเดือน จะแตกต่างกันแต่มีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานสูงเท่ากัน ผู้บริหารควรพิจารณาให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงของข้าราชการตำรวจให้สูงขึ้น และสร้างความมั่นใจให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติงาน และให้คำปรึกษาที่ถูกต้องและเป็นธรรม ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน

นาวาลย์ ปานกาเร็ง. 2544. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม

จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

จากการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร และขาดบุคลากรปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน จึงควรแก้ไขด้วยการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารและครูใหญ่ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุง เพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐานและมีคุณภาพ การศึกษาที่ดีในอนาคต

นิมิต ยศกิจ. 2541. ข่าวข้อมูลรู้ประณีตศึกษาในโรงเรียนเสียงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทความนี้กล่าวถึง ข่าวข้อมูลรู้ประณีตศึกษาในโรงเรียนที่เสียงภัย ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ布ว่า เนื่องจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงภัยสูงมาก โดยมีปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องของสวัสดิการ และปัญหาการส่งเสริมข่าวภัยและกำลังใจ ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขในปัจจุบันให้หมดไป เพื่อส่งเสริม ข่าวข้อมูลรู้อยู่ในระดับสูงขึ้น

นิยม สองแก้ว. 2542. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศอ. บต. ต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทรอตนะของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7 กระทรวงหลัก. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ ศอ.บต. ต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทรอตนะของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7 กระทรวงหลัก พบว่า บทบาทที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวังซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่ามาก โดยที่บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์จะมีปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุด ศอ.บต. อาจจะประสบ ความสำเร็จในกลุ่มผู้นำศาสนาและประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมาย หลักของ ศอ.บต. การที่ ศอ.บต. จะพัฒนาและแก้ไขปัญหา จะต้องปรับปรุงบทบาทของตนเองให้

เป็นองค์หลักในการวางแผน ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของทั้งภาครัฐและเอกชนในแต่ละด้าน

นิเวศี ๘ แห่งปีวามิง. ม.ป.ป. . ความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์ของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยเกี่ยวกับ ความเชื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ และนวัตกรรมใหม่ ของชาวไทยมุสลิม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พ布ว่า มุสลิมใน 5 จังหวัดนี้ มีความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์ สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม โดยประชากรที่มีการศึกษาสายสามัญมีความเชื่อความจริงทางวิทยาศาสตร์สอดคล้องกับหลักการศาสนาอิสลามทุกระดับชั้น ไม่แตกต่างกันมาก แต่ประชากรที่มีการศึกษาสายศาสนาในระดับปริญญาตรีจะมีความเห็นด้วยสูงมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาสายศาสนาสูงจะมีผลต่อความเชื่อ

โนรี ใจใส่ และคนอื่นๆ. 2537. ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี เพื่อร่วมรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยที่ศึกษา ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี เพื่อร่วมรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากจังหวัดปัตตานีเป็นเขตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งเรียกว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่เนื่องจากยังไม่เด่นชัดในการลงทุน มีการลงทุนขนาดใหญ่น้อย และยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ เมื่อรัฐบาลมีโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจซึ่งเป็นโครงการใหม่ จึงได้เลือกจังหวัดสงขลาเป็นเมืองหลัก ที่จะเข้าจัดตั้งโครงการใหญ่ฯ แทน ทั้งๆ ที่ จังหวัดปัตตานีมีวัตถุคิบพร้อมในหลายด้าน

ดังนั้น ด้วยความไม่ชัดเจนของรัฐบาลที่จะใช้แผนการพัฒนาฉบับใด จะทำให้เกิดช่องโหว่ และเสี่ยเบรียบต่อประเทศเพื่อนบ้านได้ ฉะนั้น รัฐบาลควรมีความชัดเจนในพื้นที่ว่าเขตเศรษฐกิจได้จะรองรับอุตสาหกรรมประเภทใด และพัฒนาตามแผนการที่ได้จัดเตรียมไว้ตามขั้นตอน และควรตระหนักรึ่งปัญหาความไม่ปลอดภัยและความมั่นคงในจังหวัดปัตตานีด้วย เพื่อที่เศรษฐกิจจะได้ขยายตัวมากกว่านี้

บรรจง นະແສ. 2544. ความชัดແຍ້ງໃນการຈັດກາງທີ່ພຍາກຈາກນີ້ເວື່ອປິ່ນໄປປະກະຕັກ: ລາຍງານກາງ
ວິຈີຍ. ໂຄງກາງຈັດກາງທີ່ພຍາກຈາຍຝ່າຍທະເລກາດໃຕ້.

ความขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรถโน๖ เรื่อปັນໄຟປລາກະຕັກເປັນປົມໜາທີກະບົບຕ່ອງ
ທຽບພາກພັນຄືສັດວິນ້າແລະອາຊີພໍາງປະມົງພື້ນບ້ານ ຈາກກາທີ່ເກີດປົມໜາຄວາມຂັດແຍ້ງຈາກເຮືອ
ປັນໄຟປລາກະຕັກເປັນຄວາມຂັດແຍ້ງທີ່ຮູນແຮງຄື້ນທຳການປົດອ່າວເປັນຄວັງທີ່ 2 ເພື່ອເຮືອກວັງໃຫ້ຈັງຫວັດ
ສົງລາປລອດເຮືອປະມົງປລາກະຕັກ ຂ່າວປະມົງພື້ນບ້ານການໃດໆໄດ້ຮ່ວມກັບກຸລຸ່ມນັກວິຊາການ ກຸລຸ່ມ
ອຸນວັກໝໍທຽບພາກທາງທະເລ ແລະກຸລຸ່ມອອງຄົກພັ້ນນາເອກະນຸມຕ່າງໆ ເຂົ້າມາຮົມຕົວເພື່ອຊຸມນຸ່ມ ດັວນນີ້
ກາຮແກ້ໄຂປົມໜາເຮືອດັກລ່າຍັງໄມ່ສາມາຄຸດີທີ່ຕັ້ນຕອອງປົມໜາໄດ້ ທຳເຫົ້າຂ່າວປະມົງໃນຫລາຍໆ
ພື້ນທີ່ເດືອດວັນອັນເປັນຜລມາຈາກເຮືອປັນໄຟປລາກະຕັກ ກົງມີອຸ່ນທີ່ໄປ ຄວວົບຍຸດີປົມໜາໂດຍອັກ
ປະກາສຍກເລີກໃຫ້ເຄື່ອງປັນໄຟເພົ່າການທຳປະມົງທີ່ທຳລາຍລ້າງແລະຂັດຕ່ອງຄຳປະກາສຂອງ
ສະຫະພະໜາຕີທີ່ປະເທດໄທໄດ້ລົງນາມໄວ້ວ່າດ້ວຍເຮືອການທຳການປະມົງແບບມີຈຽບນວຣນ

ประจัน มณีนิล และจิราภา วรเดียงสุข. 2541. สาเหตุและแรงจูงใจในการเสพยาเสพติดของกลุ่มเยาวชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันภาษาและวัฒนธรรมคณะสังคมวิทยาและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยคุบร้าชานี.

การวิจัยสาเหตุและแรงจูงใจในการเสพยาเสพติดของกลุ่มเยาวชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลของการติดยาเสพติดมาจากการผู้เสพมีความคิดเกี่ยวกับตัวเองในทางไม่ดี มีปมด้อย จึงเป็นเหตุให้รับเอาสิ่งไม่ดีเข้าไว้ และคิดว่ามันเป็นทางออกสำหรับชีวิต ซึ่งปัญหาต่างๆ มีส่วนมาจากการบกพร่องของระบบครอบครัว ขาดการอบรมสั่งสอน ขาดการเอาใจใส่จึงเป็นผลทำให้เยาวชนไปเสพยาเสพติด

มาตรวารการในการป้องกัน ควรเริ่มจากครอบครัวที่ควรให้ความอบอุ่น และให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาแก่เด็กและเยาวชนในการพึงยาเสพติด ทางองค์กรของรัฐควรให้การสนับสนุนข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดทุกจุด ทุกพื้นที่ของชุมชน เพื่อยกเว้นของชาติจะไม่ตกเป็นทาสของยาเสพติดและไม่เป็นปัญหาทางสังคมอีกด้วย

ประยงค์ ไขขัด. 2541. การศึกษาลักษณะการอยู่มรรภวิทยาการสมัยใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้:
รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยา
เขตปัตตานี.

การวิจัยการศึกษาลักษณะการยอมรับวิชาการสมัยใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการยอมรับวิชาการสมัยใหม่ในระดับสูงมาก คือ ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับ

สุขภาพ อนามัย และอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ และจะได้ประโยชน์จากการผลิตสินค้า ซึ่งจะเป็นการประหยัด ทุนแรงและทุนเวลา

ชนิดของวิทยาการสมัยใหม่ที่มีการยอมรับสูงในชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ รายงานต์ตู้เย็น วิทยุและโทรศัพท์ พัดลม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้ช่วยเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ผู้เลือกใช้และมีส่วนในการทำให้อุดสาหกรรมเจริญขึ้น

ปั่น จันจุพा และคนอื่นๆ. 2545. การเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยการเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย จะเป็นเกษตรกรผู้ชายส่วนใหญ่ จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แต่การเลี้ยงไก่เบตงเป็นอาชีพรอง มีรายได้จากการเลี้ยงไก่ปานกลาง อาหารที่เลี้ยงไก่ส่วนใหญ่จะเป็นเศษอาหารเหลือและผัก หรือรำป朴实ข้าวกับอาหารสำเร็จรูป

การผลิตไก่เบตงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น ขาดความรู้เกี่ยวกับโรคและการป้องกัน การคัดเลือกและการผสมพันธุ์ ส่วนข้อดีของไก่เบตง คือ โตเร็วและรสชาติเหมาะสมแก่การบริโภค หน่วยงานรัฐควรให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในเรื่องพันธุ์สัตว์ และ วัสดุ โดยจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการผลิตไก่ เพื่อในอนาคตไก่เบตงจะเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ส่งสู่ตลาดตามความต้องการของตลาดได้มากขึ้น

ประเทศไทย ศิริสาธิกิจ. 2542. การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เลือกรับรู้ข่าวสารจากโทรศัพท์มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ในกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารมากจะเป็นเพศชาย และมีรายได้สูงและอาศัยในเขตเมือง ต่างจากประชาชนในชนบท

การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันได้รับความสนใจจากประชาชนมาก ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่อาศัยในชนบทมากกว่าในเมือง และหนังสือพิมพ์ยังมีข้อจำกัดในการส่งสารให้มีความแพร่หลาย ซึ่งข้อจำกัดนี้เป็นสาเหตุทำให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์น้อยกว่าโทรศัพท์

พล ขวัญนุ้ยและ ประเสริฐ รักไทยดี. 2543. ความตระหนักรขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการป้องกันน้ำเสีย: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตอนกลางลุ่มน้ำปัตตานี.

ภาcnipon คงพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ความตระหนักรขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการป้องกันน้ำเสีย : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ตอนกลางลุ่มน้ำปัตตานี องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยกับการปล่อยน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม มีผลต่อภาวะน้ำเสียในลุ่มน้ำปัตตานี อบต.ควรจะต้องให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะการป้องกันน้ำเสีย ส่วนการประชาสัมพันธ์ควรเน้นทางสื่อหอกระจายข่าว เพื่อรณรงค์จัดการปัญหาน้ำเสีย กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี

พิทักษ์ไห เทพนอภ. 2539. การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา พบว่า ข้างราชการและลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรของศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น ทาง ศอ.บต. ควรจัดหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระและเน้นการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง เพราะเป็นงานที่ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถที่จะต้องเข้าไปสัมผัสและดูแลประชาชนในระดับท้องถิ่น

มนูรูดิน ปะสุ. 2541. การดำเนินธุรกิจส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย: ศึกษาเฉพาะอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส. ภาcnipon คงพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การดำเนินการธุรกิจการส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ศึกษาเฉพาะอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจส่งออกโดยผ่านประเทศมาเลเซีย ไปลงเรือที่ท่าเทียบเรือปีนัง เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม การส่งออกเป็นไปตามความต้องการของผู้สั่งซื้อจากประเทศมาเลเซีย ในการปรับปรุงการจัดการดำเนินธุรกิจการส่งออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย คือการกำหนดนโยบายส่งเสริมการค้าและการส่งออก และการอำนวยความสะดวก การประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าหรือผู้ส่งออก รวมทั้งการพัฒนาให้จังหวัดนราธิวาส เป็นตลาดขายส่งผลผลิตสินค้าทางการเกษตรเพื่อการส่งออก

ไมตรี สมะแอก. 2546. การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. ภาคนิพนธ์ คณะ

พัฒนาสังคม สถาบันบันทึกพัฒนบริหารศาสตร์.

การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เกิดขึ้นมาโดยตลอด เมื่อเป็นสิ่งที่ควบคู่กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย โดยมีปัญหาขัดแย้งจนส่งผลให้เกิดมีการก่อตั้งขบวนการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดขบวนการแบ่งแยกดินแดนคือ อิทธิพลแห่งประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม

ปัจจัยต่างๆ ของขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน ได้นำไปใช้ปลุกระดมให้มีการต่อต้าน ก่อубุลยารั้ง และกระทั่นให้ชาวมุสลิมต่อสู้เพื่อให้ได้เอกสารซึ่นมา รัฐบาลควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย เป็นนำหานี้ใจเดียวกัน เพื่อเป็นการตัดโอกาสในการปลุกระดม และแย่งชิงประชาชนเข้าไปเป็นสมาชิกของขบวนการโจกรก่อการร้ายกลุ่มต่างๆ

วรคินทร์ เกรย์. 2541. การศึกษาแบบการสอนกลุ่มเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม: รายงานการวิจัย. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม พบร่วม สดร.ไทย มุสลิมมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าการคุมกำเนิด ซึ่งส่งผลให้ชาวไทยมุสลิมมีอัตราการเพิ่มที่สูง ซึ่งรัฐบาลไทยควรหนักถึงผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ถึงแม้ว่าภาวะเจริญพันธุ์ของชาวมุสลิมในภาคใต้ยังคงสูงอยู่แต่มีแนวโน้มที่จะลดลง เพราะชาวไทยมุสลิมตระหนักรถึงความจำเป็นเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้น องค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นค่อนข้างชัดเจนว่า ภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมจะลดลงได้ในอนาคต โดยเน้นการรณรงค์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวโดยใช้วิธีคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เพื่อเว้นระยะการมีบุตรและเพื่อสุขภาพของมารดา

วงศ์วิทย์ อัครวโรทัย. 2542. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบันทึก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยเรื่อง ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วม มีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์และการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิسلام เพราะอิทธิพลของศาสนามีผลต่อการปฏิบัติมาก

บุคลากรสาธารณสุขควรเข้าไป pronangc ส่งเสริมความรู้และการป้องกันโรคเอดส์ในวิทยาลัยหรือชุมชนให้มากขึ้น เป็นการสร้างฐานความรู้ เจตคติในการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้อง และให้การอบรมแก่อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรทั่วไป

วิชีรະ อัลภาชน์และวิชัย รูปขำดี. 2546. ความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงต่อเหตุการณ์การก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. ภาคบันทึก พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงต่อเหตุการณ์การก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พぶว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันต่อสาเหตุการก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามาทางประวัติศาสตร์ รัฐควรสนับสนุนโดยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ควบคู่ไปกับการขัดเจอนอกต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเร่งรัดการเสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัฒนา สุกันศิล. 2544. วัฒนธรรมบริโภคแรงงานรับจำจ้างในชุมชนชนบท อำเภอตากไป จังหวัด

นราธิวาส: รายงานการวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

วัฒนธรรมการบริโภคของแรงงานรับจำจ้างในชุมชนชนบท อำเภอตากไป จังหวัดนราธิวาส ซึ่งทำการศึกษาและทำความเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านและวัฒนธรรมของชุมชนคนไทย บนพื้นที่รอยต่อชายแดนในภาคใต้ กับการปรับตัวเพื่อให้ครัวเรือนและชุมชนของตัวเองให้ดำเนินอยู่ได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การพิจารณาความรู้สึกนึกคิดและการให้ความหมายวัฒนธรรมบริโภคของแรงงานรับจำจ้าง ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภค ทำให้ชาวบ้านมีท่าทีต่อกระแสการบริโภคสมัยใหม่ที่แทรกซึมเข้าไปในชีวิตความเป็นอยู่และในชุมชนท่าน้ำ

วันชัย งานต์ประภา. 2541. การแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ ปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา ด้านความไม่สงบเรียบร้อย ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจำเป็นที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนักการเมือง องค์กรธุรกิจ เอกชน ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชน ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

ผลการวิจัยพบว่าการจัดการแก้ไขปัญหา ความไม่สงบเรียบร้อย ทุกหน่วยงานมีแผนงานปฏิบัติที่ชัดเจน แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจในแผนงาน ความล่าช้า

ของงบประมาณที่ได้รับ รวมถึง เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยเสนอแนะให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา ด้วยความจริงใจและจริงจัง แบ่งออกในแต่ละด้านดังนี้ ด้านเศรษฐกิจ จัดให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและวิชาการ ด้านสังคมจิตวิทยา สนับสนุนให้สถาบันศาสนา และการศึกษา เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เร่งรัดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ให้รับผิดชอบต่อแผนงานที่กำหนด ด้านการศึกษา และทรัพยากรมุนช์ย์ จัดระบบศึกษาเพื่อสนับสนุนความต้องการของชุมชน และด้านการบริหารและจัดการเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ต่อการแก้ไขปัญหา รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

วัลย์ลดา วิวัฒน์พนชาติ. 2542. ยุทธศาสตร์ทางการค้าภายในเขตเศรษฐกิจสายฟ้า อินโนเดนซี-มาเลเซีย-ไทย. ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโนเดนซี-มาเลเซีย-ไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการค้าเสรี การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการพยากรณ์การค้าโดยรวมระหว่างไทยกับมาเลเซีย และไทยกับอินโนเดนซี เพื่อนำไปพิจารณาการกำหนดยุทธศาสตร์ทางการค้าในเชิงรุกในกรณีที่ไทยมีศักยภาพทางการค้าสูง และในเชิงรับในกรณีที่ไทยมีศักยภาพทางการค้าต่ำ เพื่อมิให้ไทยเสียเปรียบเกินไป

วิชัย บัวอุด. 2540. การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย มีความสำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ จากผลการวิจัยพบว่าในด้านการจัดทำแผน ในระดับนโยบายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความชัดเจนแล้ว แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจ ความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับ และยังไม่มีแผนงานเฉพาะในการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนที่ชัดเจน การประสานแผนงานเพื่อความมั่นคงของฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนยังไม่มีความสอดคล้องที่ชัดเจน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน จะต้องสนับสนุน ความตั้งใจ ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการจัดเตรียมพื้นที่หมู่บ้าน กำลังประชาชน และการประสานแผนพัฒนาเพื่อความมั่นคง ในการพัฒนาหมู่บ้านพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีความรักท้องถิ่นหมู่บ้านของตนเอง

วิชาญ สุขสง. 2539. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่ข้าราชการครัวสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมน้อยมาก เนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจึงไม่敘าดเข้าไปมีส่วนร่วม หน่วยราชการครัวให้ความใกล้ชิดกับประชาชน สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ประชาชนลดความหวาดกลัว

วิชุกร กุหลาบศรี. 2541. การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542: ศึกษาเฉพาะสำนักงานททท. ภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 ศึกษาเฉพาะสำนักงานททท. ภาคใต้ พบว่ามีการปรับตัวขององค์กรในด้านการทำงาน การมีส่วนร่วมและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การจัดโครงสร้างของ ททท. สำนักงานภาคใต้ เขต 3 มีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน ส่งผลให้ในด้านการบริหารมีความคล่องตัวจากนโยบายหลักของ ททท. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นการให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยและสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น จึงควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้มากขึ้น และควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านปฏิบัติงานกับบุคลากรในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

วิลาวัลย์ คำพันธ์พงศ์. 2545. ประสบการณ์ของผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในการได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยจากทีมสุขภาพใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท槃มหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ป่วย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จากการวิจัยศึกษา พบว่า ผู้ป่วยไทยมุสลิมส่วนใหญ่ได้รับสิทธิผู้ป่วยในด้านต่างๆ แต่บางส่วนไม่ได้รับสิทธิผู้ป่วย สิทธิที่ผู้ป่วยพึงได้รับ โดยทีมสุขภาพจะต้องคำนึงถึงหลักศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีของผู้ป่วย เช่น อาหารสำหรับผู้ป่วยมุสลิม และสถานประกอบศาสนกิจ เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับสิทธิส่วนนี้

ทีมสุขภาพควรปรับปรุงคุณภาพการใช้บริการแก่ผู้ป่วยและควรให้ข้อมูล การปฏิบัติตัวในเรื่องต่างๆ ให้ผู้ป่วยที่มีเชื้อสิทธิสามารถตัดสินใจอยู่ต้องและสถาบายนในการเข้ารับการรักษา

วิชณุ พูลสุข. 2540. จังหวัดชายแดนภาคใต้: เศรษฐกิจและสังคมในมรดกภูมิภาค.

กรุงเทพ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เนื่องจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน ทำให้มีการพัฒนาเชิงเหลี่ยมเศรษฐกิจและความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาค การที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย(IMT-GT) จากข้อเท็จจริงและสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่ามีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และมีข้อได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ ที่มีทะเลข้างทั้ง 2 ด้าน กล่าวได้ว่ามีความพร้อมค่อนข้างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีคนลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และให้ความสำคัญต่อ “โครงการร่วมลงทุนระหว่าง 3 ประเทศ” ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นแก่น้ำในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย และควรพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เปิดกว้างสู่นานาชาติ

วีรศักดิ์ อุปสิทธิ์. 2545. บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับความมั่นคงแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การดำเนินงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 สามารถทำให้เหตุการณ์ความไม่สงบลดลงไปได้ แต่ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและระหว่างประเทศ ทำให้บทบาทของศอ.บต. ที่เป็นอยู่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงตามชายแดน

ขณะนี้ รัฐบาลควรจะให้ ศอ.บต. ดำเนินอยู่ในฐานะหน่วยงานสำคัญของรัฐและควรพิจารณาปรับปรุง บทบาทและอำนาจหน้าที่ให้มีเอกสารมากยิ่งขึ้น ควรจัดตั้งค์กรอิสระ โดยให้ประชาชนในพื้นที่เป็นคนประสานงานกับ ศอ.บต. และควรให้ความสำคัญกับภาษาอีสาน โดยให้เปิดสอนในสถานศึกษาต่างๆ ได้ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงได้

แฉเชิง มะเดียง, ลุมนรวจน์ บากา และสุวิชา ยิสุนทร. 2539. บทบาทมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทบาทมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบทบาททางด้านศาสนาที่เหมือนกัน แต่มีข้อแตกต่างบางบทบาทระหว่างมั่นคงในเมืองและมั่นคงในชนบท อาทิ ทางด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

จากการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการมากที่จะให้มีสิ่งที่มีบทบาทมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะบทบาททางด้านศาสนา มีอิทธิพลเป็นที่ปรึกษา ให้อ吟ม่ามีความรู้ทางด้านต่างๆ และบทบาททางด้านศาสนาของมัสยิดในเมืองและชนบทให้มีความเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ศรีสมภพ จิตรวิกรมย์ศรี และกุสุมา ภูใหม่. 2545. รายงานการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการและชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รายงาน: ภาพชีวิตและความเคลื่อนไหวของชุมชนในปัตตานี อาชีพส่วนใหญ่ของชาวทรายขาว คือ เกษตรกรรม ประมงส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามมากกว่าศาสนาพุทธ ซึ่งสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมของชาวชุมชนทรายขาวที่มีวัฒนธรรมโดยเฉพาะทางศาสนา แหล่งที่มีของรายได้ส่วนใหญ่ที่การทำสวนยางพารา รองลงมาคือการทำสวนผลไม้ ตำบลทรายขาวจึงเป็นพื้นที่เกษตรที่มีความอุดมสมบูรณ์

ความเป็นจริงทั้งหมดเหล่านี้นำไปสู่ภาพความสำคัญของการแสดงออกถึงรูปแบบของวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ของผู้คน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่สมมสมานของไทย พุทธและไทยมุสลิม

ศรีสมภพ จิตรวิกรมย์ศรี และคนอื่นๆ. 2543. ผลวัดทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การศึกษาครั้งนี้ทำให้เห็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างภูมิหลังทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจของคนกับทัศนคติทางการเมืองของคนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อสรุปที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่เป็นตัวกำหนดที่ขาดความแตกต่างในทัศนคติมากกว่าศาสนาและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้คน เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่โดยตัวของมันเองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความคาดหวังไม่ไว้วางใจในทุกเรื่อง และยังส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจและความแตกต่างทางศาสนาไปยังทัศนคติด้านความคาดหวังไม่ไว้วางใจ แนวความคิดที่ขาดเจนและครอบคลุมปัญหาได้กว้างกว่าเดิมน่าจะเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งจะส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ปัจจัยทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและระดับรายได้ของคน ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านความรู้สึกที่เป็นปัญหาทางสังคมและการเมืองทั้งในเมืองและชุมชนที่ขาดความไว้วางใจและประเต็นปัญหาอื่นๆ นี่คือมิติพื้นฐานของสังคมที่ควรให้ความสำคัญ

สนใจในการทำความเข้าใจต่อปัญหาเอกสารลักษณะวัฒนธรรมและปัญหาการเมืองในท่ามกลางผลวัดของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยที่เกี่ยวกับเอกสารลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นตัวแย่งความรู้สึกทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมและการเมืองของผู้คนในพื้นที่แห่งนี้ที่ดูเหมือนว่าเป็นกลุ่มเดียวกันให้แยกออกจากกันได้ดังนั้นผลวัดทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอาจจะมีผลบางส่วนต่อการเปลี่ยนแปลง แต่อิทธิพลของลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรมก็ยังคงโดดเด่นมีความสำคัญอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบังคับจะต้องให้ความสำคัญและไม่ควรมองข้ามความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคมของท้องถิ่นในการมองความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย

ศิริรัตน์ ธนาีรணานนท์, ร่วมโพธิ์ เรืองสงฆ์ และจักรี ทองเรือง. 2543. คนยากจนดักданในภาคใต้:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

คนยากจนดักданในภาคใต้ เป็นเรื่องหนึ่งในโครงการวิจัยคนยากจนดักданในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนยากจนดักданในภาคใต้ ซึ่งคนยากจนในภาคใต้ยังขาดแคลน “ทุน” ในการที่จะประกอบอาชีพและขาดแคลนความช่วยเหลือความเข้าใจสู่เจ้ากรรฐ์ เพราะสภาพเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนของกลุ่มนี้มีอาชีพ และกลุ่มประมงก็มีรายได้น้อย

ดังนั้น รัฐควรแก้ไขความยากจนที่ตrong กับแต่ละกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยลดความยากจน โดยการบริหารจัดการที่ดี การมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินไว้ซึ่งค่านิยมและความเข้มแข็งของชุมชนภาคใต้

ศิวกร จันทร์ และวิชัย จูป้ำดี. 2545. กำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหน่วย

ปฏิบัติการพิเศษ: ศึกษากรณีตำรวจนครบาลจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจนายปฏิบัติการพิเศษ ศึกษากรณีตำรวจนครบาล จังหวัดยะลา พ布ว่า ข้าราชการตำรวจนี้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งน้อยมาก ผู้บังคับบัญชาควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และให้มีการสอบเลื่อนตำแหน่งเพื่อเป็นการสร้างขวัญให้กับข้าราชการตำรวจน ด้านสวัสดิการควรทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ และเพิ่มเงินเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติการให้สูงขึ้น

ศูนย์การศึกษาระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545. ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย:

รายงานการศึกษา. ศูนย์การศึกษาระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รายงานการศึกษาเรื่อง ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย จะเน้นไปที่ปัญหาชายแดนไทยในระดับประชาชนกับประชาชน ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการแสวงหาประโยชน์และผลประโยชน์ต่างๆ ที่ได้รับ จึงมีปัญหาในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย บุคคลสองัญชาติ และการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเกิดขึ้นด้วย ในปัจจุบันปัญหาตามแนวชายแดนระหว่างไทยและมาเลเซีย ได้ลดระดับความรุนแรงไปมาก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงไปภายในประเทศไทยทั้งสอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจึงได้รับความสนใจมากกว่า

สมเกียรติ สุขนันตพงศ์, กลมทิพย์ ศิริชาติ, วีระ มันสานิชและสันติพงษ์ ปลั้งสุวรรณ. มปป.. ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนักการของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้:

รายงานการวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนักการของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาการจัดดำเนินการด้านนักการของศูนย์เยาวชนและหน่วยงานพัฒนาเยาวชน เพื่อเป็นพื้นฐานข้อมูลให้ตรงกับความต้องการของเยาวชนได้ถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนกิจกรรมนักการที่เยาวชนสนใจและต้องการคือ กิจกรรมกีฬาเกมและการออกกำลังกาย และเป็นกิจกรรมที่เยาวชนเห็นว่ามีประโยชน์ สนุกสนาน เพื่อการส่งเสริมการใช้เวลาว่าง เป็นประโยชน์ และทำกิจกรรมนักการในวันเสาร์และอาทิตย์ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง เพื่อส่งเสริมความสามัคคีของหมู่คณะเพื่อส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพของเยาวชน

สมพงษ์ ปานเกล้า. 2541. นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล ในชุมชนชายไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2475-2535). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลในชุมชนชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการศึกษาถึงผลกระทบของการดำเนินการตามนโยบายที่มีต่อชุมชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ทำให้เกิดการเรียกร้องความมีส่วนร่วมปกครองท้องถิ่น จึงเป็นเหตุผลสำคัญของ คณะราษฎร ได้กล่าวเป็นเครื่องมือเพื่อแสดงให้เห็นว่าอำนาจทางการเมืองของ คณะบุคคล

การที่รัฐบาลกำหนดให้โรงเรียนสอนภาษาไทย ตั้งอยู่ในวัดและมีพระเป็นครูผู้สอนทำให้ความสัมภิงค์มั่นคงปัจจุบันไม่เห็นด้วย แต่กลับนิยมการศึกษาตามวัฒนธรรมอิสลาม คือ โรงเรียนปะเนาะ ดังนั้น การจัดการศึกษาของศูนย์ฯ นำร่องตามพระบรมราชโองการฯ ประกาศฯ จึงมีปัญหาความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หน่วยงานที่รับผิดชอบควรทำหน้าที่กล่อมเกลา เสริมอย่างเข้มแข็งเท่านั้น

สมมติว่า ลิ้มสันติธรรม และสุรัสิทธิ์ วชิรขจร. 2544. การประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ฝ่ายการปฐมนิเทศฯ รุ่นที่ 15/2543. ภาคบันทึก คณะกรรมการสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ฝ่ายการปฐมนิเทศฯ รุ่นที่ 15 /2543 ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและความพึงพอใจในการบริหารจัดการ และวิชาที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่อบรมโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะเรื่องวิธีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการปฐมนิเทศข้าราชการเป็นโครงการที่ได้สร้างความเข้าใจอันดีด้านประเด็นของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดอบรมให้กับข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจในนโยบายความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอันเป็นการเสริมงานพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการให้ดียิ่งขึ้น

สรัญญา โชติรัตน์. 2539. ทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อโครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโด네เซีย-มาเลเซีย-ไทย.

ทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อโครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย พบว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ มีทัศนคติต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยกับประเด็นด้านวัฒนธรรมสืบทอด เป้าหมาย แต่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ภาครัฐจึงควรมีการปรับบูรณาการที่เกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการให้มีความชัดเจน เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อผลประโยชน์ของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย ภาครัฐควรสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรทุกคนเพิ่มมากขึ้นด้วย

สันติ ลาตีฟ และกรรช์ ศรีกิจการ. 2545. การพัฒนาอย่างความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัด

ชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาอย่างความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาถึงขั้นตอนและผลของการพัฒนาอย่าง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของอย่างความมั่นคงแห่งชาติ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดอย่าง จึงส่งผลให้นโยบายไม่ได้ตอบสนอง ความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

การแก้ไขปัญหาความกำหนดวิธีคิดและการนำเสนออย่างใหม่ ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เริ่มต้นของกระบวนการกำหนดอย่าง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำนโยบายไปสู่การปฏิร่วมกัน และจะเกิดความมั่นคงขึ้นในพื้นที่

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2537. โครงการศึกษาข้อมูลและศักยภาพการพัฒนาลุ่มน้ำปัตตานี: รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

รายงานการวิจัยเรื่อง ศักยภาพของลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งมีขนาดพื้นที่รับน้ำได้ 4,973.55 ตารางกิโลเมตร มีศักยภาพของน้ำได้ดินอยู่สูงอาจให้น้ำมากกว่า 50 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีพื้นที่ครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัดยะลาและปัตตานี ซึ่งปัญหาของลุ่มน้ำ คือมีลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศในฤดูฝนซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วม การใช้และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ด้านชลประทานเป็นไปได้ยาก การยอมรับคนต่างศาสนា และความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน

เนื่องจากในปัจจุบันลุ่มน้ำปัตตานี ยังขาดองค์กรดูแลและค่ายควบคุมบริหารงานลุ่มน้ำ มีข้อจำกัดต่างๆ ทั้งทางด้านความรู้และบุคลากร ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้น และการจัดตั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นให้ดูแล จึงควรเร่งให้ภาครัฐมีการดำเนินกิจกรรมเป็นการประสานงานระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและกรมชลประทานต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และบริษัทเชาท์สต์โอลี่ เทคโนโลยี. 2540. โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะมุ่งเน้นกลยุทธ์การพัฒนาทางภาษา เช่น เศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนี้ให้เป็นการพัฒนาอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและรองรับโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ครอบคลุมถึงปี 2549 โดยรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอสรุปแผนงาน/โครงการ เพื่อเป็นกรอบในการจัดสร้างบประมาณให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้ง

รายงานผลการศึกษาความเห็นของต้น ของโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน จากปัจจุบัน
การพัฒนารายสาขา ดังนี้

- * การพัฒนาภาคเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปภาคเกษตร
- * อุตสาหกรรมภูมิภาค และแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม
- * โครงข่ายการขนส่ง และคมนาคมที่สำคัญ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ที่จำเป็น
- * การทำที่ดินและการค้าระหว่างประเทศ
- * การพัฒนาสังคมและทรัพยากร่มนุษย์

สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ. 2537. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2537-2541). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองแห่งชาติ.

จังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด ส่วนใหญ่ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ปัจจุบันต่างๆ เกิดจากความไม่เข้าใจกัน ไม่ใช่เรื่องของศาสนา มีกลุ่มบุคคลที่ไม่หวังดีหันยกเงื่อนไขสร้างความแตกแยก ทำให้เกิดปัญหาความไม่สงบตลอดมา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ให้ชาวไทยมุสลิมมีส่วนในการปกครอง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้ายพร้อมให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาที่ถาวร

สิทธิ พิบูลรัชต์. 2536. ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกราชร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกราชร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อความมั่นคงของชาติ ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดขึ้นและเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การก่อการร้ายของกลุ่มขบวนการต่างๆ หลายรูปแบบ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากประเทศไทยมุสลิมทางตะวันออกกลางบางประเทศในทางลับ ในการแก้ปัญหา รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด และสร้างความศรัทธาเชื่อถือต่อชาวไทยมุสลิม ให้กลับมาให้ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกันโดยสันติสุข ก็จะเป็นผลดีแก่ชาติไทย มุสลิมในภาคใต้และประเทศไทยต่อไป

สิทธิศักดิ์ เจ๊สารี. 2536. ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทางด้านลักษณะความเป็นครูอยู่ในระดับดี ครูอิสลามศึกษามีประสิทธิภาพในการสอนในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อขัดความมั่นใจในหน้าที่การงาน การเอาใจใส่ ความมีการจัดอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักการศึกษา การใช้สื่อการสอนและให้มีการบรรยายให้เป็นข้าราชการ เพื่อเป็นการบ่งชูขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพในการสอนมากขึ้น

สุจิวรรณ์ ทองสัน. 2541. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาล ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้สมาชิกชุมชนผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองและออกกำลังกายและมีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมและจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น

การเข้าร่วมของผู้สูงอายุจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีแบบแผนชีวิตในการส่งเสริมสุขภาพ และมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ตรวจร่างกายจนนำมาปรับปรุงแบบแผนชีวิตของตนเองได้

สุดใจ ชุมนุมมณี. 2539. คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการของสถานประกอบการที่สำคัญของแรงงานคือ การกระตือรือร้นและตั้งใจทำงาน ทางสถานประกอบการควรจัดให้มีการสอนภาษาขั้บถยนต์ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร และอบรมรายวิชาเกี่ยวกับบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาอาชีวศึกษาท้องถิ่น เพื่อแรงงานมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

สุทธิพงศ์ พรมไพบูลย์, เคียรนันท์ วานิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. 2540. การระบบดของยาเสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ในทางวิชาการยาเสพติดมีหลากหลายประเภท ให้โทษร้ายแรงและให้โทษทั่วไป เช่น เอโรอีน มอร์ฟีน โคเคน เป็นยาเสพติดประเภทร้ายแรง และอีกหลายประเภทที่กดประสาทและกระตุ้นประสาท ส่วนสารจำพวกไออกะเมธีนตระหง่านมากเช่นกัน ผลกระทบจากการเสพยาเสพติดในระยะเวลานานจะมีผลทำให้ผู้เสพมีสุขภาพทรุดโกร姆ทั้งร่างกายและจิตใจ

แม้กระทั่งบุหรี่ที่มีพิษน้อยแต่สะสมพิษทำลายสุขภาพในระยะยาว จึงเป็นเหตุให้คนรุ่นใหม่หันมาสูบบุหรี่กันมากขึ้น เนื่องจากบุหรี่เป็นที่ยอมรับในสังคมและเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็นบันไดแรกในการทดลองเสพยาเสพติดที่แรงขึ้น ฉะนั้นความอบอุ่นในครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญและสังคมควรที่หาทางแก้ปัญหาเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม

สุทธิพงศ์ พรมไพบูลย์, เคียรนันท์ วานิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. 2540. การวิจัยประเมินผลโครงการทักษิณพัฒนาภาระส่งเสริมความเข้าใจอันดี ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญหาของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลากหลายปัญหาที่จะต้องแก้ไข หน่วยทักษิณ พัฒนาในองค์กรในลักษณะการพัฒนาที่เน้นการประสานงานกันหน่วยงานต่างๆ และให้ประชาชน มีส่วนร่วม ส่วนปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวร่วม อีกหลายกระบวนการ การจัดการปัญหานี้ให้เด็ดขาดมีทางเดียวคือ ความเข้าใจ เพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมาย ประชาชนชาวใต้จึงควรให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย โครงการทักษิณพัฒนาเป็นโครงการ พัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

สุทธิวรณ์ เปรี้ยมพิมาย. 2543. การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทยไปประเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.

วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอเรื่อง การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย ไปยังประเทศ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ จากการศึกษาพบว่า สินค้าอุตสาหกรรม มีสัดส่วนการส่งออกมากกว่าสินค้าเกษตรกรรม โดยสินค้าที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ข้าวและน้ำตาลทราย

ผู้วิจัยเห็นว่า ประเทศไทยอินโดนีเซีย มาเลเซียและสิงคโปร์ เป็นตลาดส่งออกให้อาเซียนที่สำคัญของไทย รัฐบาลจึงควรส่งเสริมสินค้าส่งออกที่มีแนวโน้มในการขยายตัวของการส่งออกได้ดี

ให้มากรายการขึ้น และควรส่งเสริมให้มีการผลิตชิ้นส่วนที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่งออก เพื่อทัดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งหลักเลี้ยงปัญหาตุณดิบขาดแคลน รวมทั้งปัญหาค่าแรงงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเด่นอยู่

สุทธิ ชาติติยะ. 2538. พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สท. 11) ของชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สท. 11) ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสถาบันครอบครัว เช่น ความรู้ของผู้รับสาร ภาษาสื่อสารภายในครอบครัวกับพฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ ส่วนใหญ่ประชากรมีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการพูดภาษาท้องถิ่น

สุเทพ สนันติวรรณนท์ และคนอื่นๆ. 2541. ความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ตามคำวินิจฉัยของ จุฬาราชมนตรี: กรณีศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย .

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ตามคำวินิจฉัยของจุฬาราชมนตรี โดยภาพรวมประชาชนไทยมุสลิมและข้าราชการไทยมุสลิมจะเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนา แต่ประชาชนไทยพุทธและข้าราชการไทยพุทธเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติแต่เมื่อเปรียบเทียบกันจะพบว่า ประชาชนไม่แน่ใจว่าข้อปฏิบัติจะทำให้มีความขัดแย้งทางความคิดหรือไม่

ผู้เกี่ยวข้องควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ที่ยังไม่แน่ใจทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม เพื่อขัดจุดความขัดแย้งทางความคิดที่อาจเกิดขึ้น รัฐควรหาข้อปฏิบัติที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันของชนในชาติ ให้ถูกต้องตามแนวทางศาสนาแห่งตน

สุนุตตรา ตะบูนพงศ์. 2545. ความต้องการบริการสุขภาพของผู้สูงอายุและครอบครัวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วมกับผู้สูงอายุต้องการดูแลและพื้นฟูสมรรถภาพ เช่น ป่วยข้อปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เบาหวาน ตามัว เป็นลม ฯลฯ จากปัญหาครอบครัวยากจนทางรัฐได้จัดบริการตรวจสุขภาพแก่กลุ่มผู้สูงอายุขึ้น และจัดตั้งสถานสงเคราะห์

ผู้สูงอายุ จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุต้องการปัจจัยหลักๆ อย่าง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในครอบครัว มีบทบาทสำคัญมากในการดูแลผู้สูงอายุ

ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุต้องการให้จัดบริการตรวจสุขภาพ เพราะจะทำให้สามารถใช้บริการได้ง่ายและประหยัด โดยที่รัฐจะต้องส่งเสริมการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานให้มีประสิทธิภาพและจัดบริการสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปในชุมชน สำหรับผู้สูงอายุที่เดินไม่ไหว และต้องการความเสมอภาคในการให้บริการด้วย

สุรพงษ์ คงภิกขุ. 2545. การศึกษาบริเวณอันตรายบนทางหลวงสายประธาณใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษาบริเวณอันตรายบนทางหลวงสายประธาณใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการค้นหาบริเวณอันตรายของอุบัติเหตุบนทางหลวงสายประธาณ จากการสำรวจในภาคสนาม ตำแหน่งที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่จะเป็นทางโค้ง ทำให้รถเสียหลักชนวัตถุข้างทางด้านซ้ายและขวา

มาตราการแก้ไข คือ การปรับปรุงผิวทางซึ่งสามารถลดอุบัติเหตุได้ 20-30 % คือการขยายให้ล่วงให้กว้างขึ้น ปรับปรุงโดยการปูผิวทางใหม่ ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมข้อมูล วิเคราะห์บริเวณอันตราย เพื่อช่วยลดความรุนแรงและจำนวนอุบัติเหตุให้น้อยลง

สุวัฒน์ เงินจำ. 2537. การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันชาวไทยมุสลิมพูดและใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น มีการปรับปรุงปอเนาะ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามซึ่งทำให้เด็กมุสลิมได้เรียนศาสนาควบคู่ไปกับวิชาการและวิชาชีพ

ด้านปัญหาของความขัดแย้ง คือความไม่เข้าใจระหว่างข้าราชการกับประชาชน สืบสานกันได้ไม่ดี เพราะภาษาที่ต่างกัน จึงควรเน้นเรื่องการศึกษา โดยรัฐควรปรับปรุงอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ได้มาตรฐาน และเปิดสอนภาษาอีสานท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทมากขึ้น ในการแก้ปัญหาและพัฒนาภูมิภาคนี้ให้สมบูรณ์และมั่นคง สืบไป

เส็น แสงอาที และสุพรรณี ชัยคำพร. 2543. การบริหารจัดการและการปรับตัวขององค์กร: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนา สังคม

การบริหารจัดการและการปรับตัวขององค์กร กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามแห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าสหกรณ์ได้นำเอาหลักการศาสนาอิสลามมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินงาน มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร เพื่อก้าวทันปัญหาภายในได้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์อัฟฟานได้ประยุกต์ให้สอดคล้องกับระบบเบี้ยบข้อบังคับของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิก และสนับสนุนเงินกู้ที่ปราศจากดอกเบี้ยแก่สหกรณ์ ออมทรัพย์อิสลามเพื่อพัฒนาสหกรณ์ และไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม

เสียงผน รัตนพรหม. 2545. การเปิดรับสื่อวิทยุ – โทรทัศน์จากประเทศมาเลเซียของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ จากประเทศมาเลเซียของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย พบว่า คนไทยมุสลิมเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์มาเลเซียมากที่สุด เพราะเข้าใจในภาษา ซึ่งเป็นภาษาในการสื่อสารของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คนไทยมุสลิมจึงสนใจในข้อมูลข่าวสารและเคลื่อนไหวของสถานการณ์ต่างๆ ตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย

จากการที่วิทยุ-โทรทัศน์ของมาเลเซียนำเสนอสารประโยชน์จากวิทยุและโทรทัศน์ ความบันเทิงหลากหลาย ทำให้กลุ่มคนไทยมุสลิมเห็นว่ารายการจากประเทศมาเลเซียตอบสนองความต้องการในส่วนที่ไม่สามารถหารับฟัง-ชมได้จากสื่อของไทย

อนันต์ พิพยรัตน์ และคนอื่นๆ. 2536. ลักษณะ รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลายโครงการที่สนับสนุนให้ชาวไทยมุสลิมพูดภาษาไทยให้มากขึ้น และการประชาสัมพันธ์สามารถช่วยในการสื่อความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ถึงแม้ว่าชาวไทยมุสลิมจะนิยมใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร จึงไม่นิยมที่จะพูดภาษาไทย นับว่าเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่หน่วยงานรัฐจะต้องหาทางแก้ไข

การรับข่าวสารข้อมูลจากการต่างๆ จากโทรศัพท์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ เป็นที่นิยมในชาวไทยมุสลิมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลในลักษณะส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างมาก ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

อันดับ ๖ งานเชื้. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคนทำงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัจจัยด้านสภาพและการดำรงตำแหน่งและปัจจัยด้านลักษณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร รวมมีการดำเนินการในด้านต่างๆ โดยการจัดฝึกอบรม สมมนาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสูงขึ้น เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาทรัพยากรุ่มนุษย์อีกด้วย

อaccom ใจแก้ว. 2542. ปัจจัยกำหนดปัญหาอุปสรรคการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

ปัจจัยกำหนดปัญหาและอุปสรรคการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการนี้ควรให้ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เข้ามาทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพึ่งตนเองซึ่งจะกำหนดระดับปัญหาและอุปสรรคได้ การจัดทำแผนโครงการควรเป็นไปตามความต้องการของประชาชน จากปัจจัยสภาพแวดล้อมลักษณะพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม เป็นตัวกำหนดปัญหา จึงควรให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการในด้านต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบในการดำเนินการ

ocom ใจแก้ว. 2543. ผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่อวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมและชาวไทยพุทธ: ศึกษาเปรียบเทียบเขตชนบท-เมือง ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

จากการศึกษาและวิจัยผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่อวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิม และชาวไทยพุทธ เปรียบเทียบเขตชนบท-เขตเมืองในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร้า มีผลกระทบอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยชาวไทยมุสลิมจะได้รับผลกระทบในสัดส่วนที่สูงกว่าชาวไทยพุทธ โดยที่พื้นที่ชนบทกับพื้นที่ในเขตเมืองมีผลกระทบไม่แตกต่างกัน

โดยเฉพาะผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลงและสมาชิกในครอบครัวว่างงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐในระดับพื้นที่จะต้องดำเนินงานแก้ไขปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำให้ประชาชน โดยให้ประชาชนสามารถเพ่งตนเองได้ก่อนเป็นเบื้องต้น

อาคม ใจแก้ว. 2538. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาคปฏิบัติงานของข้าราชการนั้น ควรดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

การกิจที่ได้รับมอบหมายควรปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ อย่างเค็งครั้ด และคำนึงถึงหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อรัฐ การปฏิบัติงานก็จะง่ายขึ้น เพราะข้าราชการระดับล่างมีความสำคัญอย่างยิ่งในส่วนคลี่คลายปัญหา เนื่องจากต้องคลุกคลีกับประชาชนโดยตรงในการปฏิบัติงาน

อาหาร คุราวรรณ. 2543. บทบาทสมาชิกเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยบทบาทสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีเทศบาลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาในด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ความมีการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายและระเบียบต่างๆ และจัดการฝึกอบรมความรู้ ความเข้าใจให้กับสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อสนับสนุนให้เป็นตัวแทนของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาต่างๆ ของประชาชน

อำนวย นิลวิไล. 2543. แนวทางการจัดระบบเบี้ยบนำเข้าและการจัดระบบควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายต่างด้าวผิดกฎหมายของไทย: ศึกษาจากการนิเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แนวทางการจัดระบบเบี้ยบนำเข้าและการจัดระบบควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายไทย ศึกษาจากการนิเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย จากการศึกษาพบว่า รัฐบาลไทยได้ดำเนินการในการวางแผนนโยบายแรงงานต่างด้าวและมาตรการในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและควบคุมแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย จึงทำให้มีแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย รัฐบาลควรนำรูปแบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวในลักษณะสัญญาจ้างให้มีใบอนุญาตในการทำงาน และ

ควรประชาสัมพันธ์โดยปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหารังงานต่างด้าวมากขึ้น

อุทัย สุวัตรประทีป. 2545. ทัศนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเกี่ยวกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยมรดกในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล. ภาคบันทึกพัฒนบริหารศาสตร์.

ทัศนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเกี่ยวกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยมรดกในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล จากการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับที่เห็นด้วยมาก คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีความรู้ความเข้าใจเพียงร้อยละ 60 จึงเป็นปัญหาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมรดก ภาครัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมและประชาสัมพันธ์ศึกษาทำความเข้าใจในหลักกฎหมายอิสลามฉบับที่ได้จัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยที่มีชื่อว่า “หลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก”

หนังสือ

ประพนธ์ เรื่องณรงค์. 2540. บุหงาปัตตานี: คติชนมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: มติชน.

เป็นการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์โบราณคดี ของเมืองยะรังหรือเมืองลังกาสุกะ ซึ่งเอกสารหลักฐานนั้น เป็นจดหมายเหตุจีนชื่อ เหลียง-ชู ได้กล่าวไว้ว่า แหล่งสถานที่ตั้งของเมืองลังกาสุกะ อยู่ห่างจากเมืองท่ากว้างตั้งของจีนไปทางทะเลจนได้ประมาณ 24,000 ลี้ ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะการแล่นเรือของจีนมาอย่างเขตจังหวัดปัตตานี ตรงจุดที่เป็นปากแม่น้ำปัตตานีสู่เมืองลังกาสุกะ

เมืองปัตตานีแต่ก่อนเป็นประเทศราชขึ้นแก่กรุงศรีอยุธยา เพราะเป็นเมืองที่มีเนื้อที่กว้างขวาง มีประชากรพลเมืองมากที่สุดในแหลมมลายู เมืองปัตตานีเคยเป็นเมืองท่าที่ชาวญี่ปุ่น เข้ามาตั้งสำนักค้าขายแต่โบราณ เพราะปัตตานีเป็นแหล่งการค้าขายแห่งใหญ่ และเป็นเมืองท่าที่พักอาศัยของเรือที่มาจากเมืองสุราษฎร์ธานี ในตอนปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุนี้เมืองปัตตานีเคยเป็นเมืองสำคัญในทางการค้า และเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์ในสมัยโบราณ จึงหวังว่าอนุชนในปัจจุบัน จะได้ช่วยกันรักษาความสำคัญให้ยืนยง เช่นได้เป็นมาแล้วในสมัยของบุรพชน

โภคิน พลกุล. 2547. สันติวิธีเพื่อสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กระทรวงมหาดไทย.

สันติวิธีเพื่อสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพี่

น้องประชาชน ซึ่งรู้สึกว่าเข้าไปดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี ด้วยการใช้หลักเมตตา ธรรมและนิติธรรมต่อพี่น้องประชาชน เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย และควรแก้ปัญหาแบบสันติวิธีให้แก่ครูโรงเรียนปอเนาะ ในการจัดการศึกษา รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องเข้าใจและใกล้ชิดประชาชน เพื่อสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

ศูนย์ประสานงานปักครองจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2545. ข้อมูลจังหวัดและอำเภอชายแดนของไทย ที่ติดต่อกับประเทศไทยเช่นเดียวกัน. กรุงเทพฯ: กรมการปักครอง.

ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยเชียงรายจังหวัด อุบล ศรีสะเกษ ยะลา นราธิวาส และปัตตานี โดยติดต่อบorders/Perlis/Kedah/Perak/Kelantan มีแนวรวมแนวระหว่างประเทศไทยตามสันปันน้ำสันกาลาครี และร่องน้ำลึกแม่น้ำโก-ลก ความยาวโดยประมาณ 500 กิโลเมตร มีด่านพรหมแดน รวมทั้งหมุด 7 ด่าน คือ

- จังหวัดสตูล ด่านวังประจัน – Wang Kelian

- จังหวัดสงขลา ด่านปาดังเบซาร์ ตำบลปาดังเบซาร์ – Padang Besar,

ด่านสะเดา ตำบลสำนักขาม – Bukit Kayu Hitem อำเภอ Kabang

Pasur รัฐเคดาห์

- จังหวัดยะลา ด่านเบตง – Bukit Berapit กิ่งอำเภอ Pean Kalan Hulu

- จังหวัดนราธิวาส ด่านบุกะเตา – บุกะเตา Bukit Bunga Tanah Mereh

ด่านสุไหงโก-ลก – Rantau Panjang อำเภอ Pasir Mas

ด่านตาកใบ – ด่าน Pengkalan Kubor อำเภอ tumpat

ศูนย์ประสานงานปักครองจังหวัดชายแดนภาคใต้. นบป.. คู่มือปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: ส่วนประสานราชการ กรมการปักครอง.

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นคู่มือสำหรับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง ยกย้ายเข้าปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดในหนังสือเล่มนี้ คือ ข้อพึงปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติในการปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ คำตอบและข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการในจังหวัดที่เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม แต่ถ้าได้ศึกษาเนื้อหาทั้งเล่มแล้วก็จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการทำงานมากขึ้น

ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้ มปป.. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
จังหวัดชายแดนภาคใต้และลุ่มทางการลงทุน. สงขลา: ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ภาคใต้.

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 5 จังหวัด ส่วนใหญ่จะทำอาชีพ
เกษตรกรรมเป็นหลัก จึงนับว่าเป็นรายได้ที่ต่ำกว่ารายได้ต่อบุคคลของภาค จำกปัญหาความ
ยากจนดังกล่าว รัฐบาลจึงจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรม เพื่อจะช่วย
แก้ปัญหาต่างๆ ที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กำลังประสบอยู่ให้ได้มีการจ้างงานและการนำทรัพยากร
ห้องถินมาใช้ให้เกิดประโยชน์และเน้นการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคยิ่งขึ้น

นโยบายในการพัฒนาประเทศให้เป็นกึ่งอุตสาหกรรมครัวที่จะพัฒนาคุณภาพวัสดุดิบยางให้
ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบยางในประเทศ ให้มีการรับซ่อมการผลิตระหว่างภาค
เกษตรกับอุตสาหกรรม พัฒนาระบบสินเชื่อของสถาบันการเงิน และปรับปรุงระบบการคมนาคม
ขนส่ง การให้มาตรการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุนใน
ภูมิภาค

การดำเนินงานตามแนวทางโครงการต่างๆ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น โครงการ
ก่อสร้างท่าเรือต่างๆ ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการคมนาคมที่สะดวกยิ่งขึ้น และทำให้
ราชภูมิรายได้เพิ่มขึ้น และจะพัฒนาเมืองหาดใหญ่ให้เป็นศูนย์กลางคมนาคมขนส่ง การค้าและ
บริการ การขนส่งทางบกและทางอากาศ โดยจะปรับปรุงสนามบินทั้ง 3 แห่ง ให้ทันสมัย คือ
สนามบินหาดใหญ่ จ.สงขลา ท่าอากาศยานนานาชาติ ฯ และท่าอากาศยานปัตตานี

จากโครงการต่างๆ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคนั้น
เพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงนำเสนอวัตถุดิบที่มีอยู่ในพื้นที่มาเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ต่างๆ
เช่น นำเขายางพารา มาทำเป็นฟองน้ำยางพารา ยางรัดของ รองเท้ายาง อุตสาหกรรมเครื่องเรือน
จากไม้ยางพารา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในประเทศไทย ซึ่งทำให้มีอัตราผลตอบแทน
สูงเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งจะกระตุ้นให้นักลงทุนสนใจ จะส่งผลถึงการ
เติบโตของเมืองในภาคใต้ด้วย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2539. คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการชายแดน/ศูนย์
อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดน
ภาคใต้.

เป็นคู่มือของข้าราชการที่ทำงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เข้าใจถึง กฎระเบียบ
ของอิสลามิกชน โดยอธิบายได้พอสังเขปดังนี้

ตามรัฐธรรมนูญของไทย ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา ดังนั้น พระราชนิพัทธ์จึงกำหนดให้การศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถห้ามได้ จึงถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงตั้งสถานศึกษาขึ้นมา เรียกว่า “อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย” เพื่ออิสลามิกชนจะได้ศึกษาและรับการอบรม

คณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทยจึงถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจการของศาสนาอิสลาม และมีพระราชบัญญัติอิสลามในปี พ.ศ. 2490 ให้มั่นคงต่างๆ ได้จดทะเบียน เป็นนิตบุคคล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอิสลามตามกฎหมายของกระทรวง

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2541. คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการชายแดน/ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาชายแดนไทย – มาเลเซีย โดยอธิบายเนื้อหาพอสั้นๆ ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – มาเลเซีย ยึดถือหลักพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน ทางด้านเศรษฐกิจและการคุ้มครองสัมภาระ ไม่ใช่แค่การลงทุนโดยตรงกับต่างประเทศในระดับสูง เป็นประเทศการค้าชายแดนดับที่ 19 ของโลก

ไทยและมาเลเซียพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการเน้นความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร่มนุษย์เพื่อสร้างสรรค์ความเข้าใจต่อกัน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความไม่เข้าใจในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งจะทำให้การค้าชายแดนระหว่างกันขยายตัวอย่างรวดเร็ว ระหว่างไทยกับมาเลเซียเป็นคู่ค้าที่สำคัญมากขึ้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2545. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

โครงการพัฒนาตามพระราชดำริเป็นโครงการพื้นฟูการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำบางนรา พระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงห่วงใยถึงปัญหาความเดือดร้อนของราชภูมิ ได้ทรงให้ก่อสร้างประตูระบายน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำจัดให้ใช้ในการเพาะปลูกและพัฒนาระบบทดลองให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตการเกษตรให้แก่เกษตรกร

ทางด้านลุ่มน้ำปากพนัง ราชภูมิประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล เพราะแหล่งน้ำไม่夠 ประโยชน์ต่อการเพาะปลูก พระเจ้าอยู่หัวทรงทราบถึงความเดือดร้อน จึงได้มอบหมายให้กรม

ชุดประทานสร้างประดิษฐ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อกักเก็บน้ำจีด เช่นเดียวกับแม่น้ำบางนรา และจะเป็นแหล่งน้ำจีดต้นทุนสำหรับการผลิตน้ำประปาในเขตเทศบาลอีกด้วย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. บรรยายสรุปของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำ: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เน้นหันกลับ คือ การเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวนยางและทำประมง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จึงมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย เพราะบางคนไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน ไม่ได้เรียนหนังสือ ทำให้คนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ได้ จึงทำให้การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปได้ยากขึ้น ในด้านศาสนา ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียน สอนศาสนามากกว่าที่จะส่งเรียนในโรงเรียนประจำอำเภอ จึงเป็นเหตุให้มีนักเรียนมาเรียนในโรงเรียนน้อยมาก

การแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธและมุสลิมนั้น ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในด้านการปกครอง เป็นสาเหตุของการแบ่งแยกดินแดนเกิดขึ้น เพราะต้องการเป็นอิสระจากการปกครองของรัฐบาล ทำให้กลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดน มีสมรรถภาพในการก่อการร้าย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2541. แผนงานเบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปีตานี้ ยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา). ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาความยากจนกับเกษตรกรที่มีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลจึงเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพื่อการเพิ่มรายได้ของประชาชน เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นการสนับสนุนของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เน้นหนักทางอุตสาหกรรมเกษตร และการท่องเที่ยว ให้เป็นทำเลการค้า สู่ประเทศไทยและตลาดโลก

รัฐบาลได้ให้สิทธิและประโยชน์ในด้านภาษีอากรต่างๆ เพื่อส่งเสริมกิจการ การส่งออกในด้านอุตสาหกรรมเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจในพื้นที่

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2536. แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

การดำเนินงานของ ศอ.บต. ต้องการที่จะพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เจริญก้าวหน้า และปรับปรุงระบบการบริหาร การพัฒนาเศรษฐกิจและการปรับปูงประสิทธิภาพข้าราชการ เพื่อยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม ให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ศอ.บต. ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผน โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการ กระจายรายได้ และพัฒนาการศึกษา ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของ ตลาด พัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและบริการ เพื่อให้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยกระดับทาง เศรษฐกิจและสังคมให้สูงขึ้นทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย

สมชาย นีละไพจิตร. 2543. กฎ—เพาโรงเรียน: คดีประวัติศาสตร์แบบอย่างการต่อสู้อันขอบ ชีวภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักนายความสมชาย นีละไพจิตร.

กฎ...เพาโรงเรียน คดีประวัติศาสตร์แบบอย่างการต่อสู้อันขอบชีวภาพ เป็นเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2536 โดยที่ตำรวจนาย กฎ...เพาโรงเรียน ว่าเป็นพวกขบวนการพูโล และลอบเพาโรงเรียนกว่า 36 แห่ง ในคืนเดียวกัน แต่นาย กฎ...เพาโรงเรียน ได้ทำการปฏิเสธแต่กลับไม่มีนาฬิก เลยกลายเป็นแพะรับบาปในข้อหาเพาโรงเรียน จากคดีนี้ทำให้เห็นว่าความบกพร่องในการ สอบสวนมีมาก many กลับกลายให้ผู้บริสุทธิ์ต้องมาเป็นแพะรับบาปในคุกถึง 4 ปี จนศาลพิพากษา ยกฟ้องทั้งหมดทุกคดี ทำให้นาย กฎ...เพาโรงเรียน และพวกรับอิสรภาพและทำการฟ้องกลับ กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจนาย กฎ...เพาโรงเรียน ให้เป็นคนร้ายในคดีดังกล่าว เป็นเงินถึง 11 ล้านบาท การยกตัวอย่างนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึง ความมีวิญญาณการต่อสู้เพื่อรักษา ความยุติธรรม และชี้ให้เห็นถึงการทำงานที่บกพร่องของกรมตำรวจนาย กฎ...เพาโรงเรียน ที่ทำให้มีการจับแพะ ในคดีนี้ ด้วย

สว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สมบันธ์.

ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้ คือ ผู้ที่เริ่มสร้างสรรค์ถ่ายทอดวัฒนธรรม วิถีชีวิตสภาพ ความเป็นอยู่ รวมทั้งประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นให้ปรากฏออกมาในรูปแบบต่างๆ ดังนั้นศิลปิน พื้นบ้านจึงเป็นบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การเคารพยกย่อง หลักจากอิทธิพลในทาง ตะวันตกเพริ่งเจริญเข้ามา มีผลทำให้วัฒนธรรมพื้นบ้านถูกกลืนไป โดยรับอิทธิพลตะวันตกเข้า มาแทน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง มโนราห์ เป็นต้น ต้องขาดแคลนคนสืบ สายต่อต้านวัฒนธรรมจึงพลอยสูญหายไปด้วย ความมีการอนุรักษ์ไว้โดยให้ทางราชการสนับสนุนให้ มากกว่านี้ โดยประชาสัมพันธ์ พื้นที่ เพื่อไม่ให้สูญหายไป

อัธยาศัยสมบูรณ์ บัวหลวง. 2544. ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาการศึกษาของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การพัฒนาการศึกษาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาค้นคว้าและวิจัยข้อมูลนักเรียนกรมสามัญศึกษาน้อยกว่าการศึกษาเอกชนกว่าครึ่งหนึ่ง และบุคลากรที่จัดการเรียนการสอนในห้องถินมีคุณภาพเพียงพอหรือไม่ การเคลื่อนย้ายข้าราชการครูจะมีผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนหรือไม่ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรหาคำตอบเพื่อการพัฒนาพื้นฐานทางวิชาการให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในทุกภูมิภาค ควรจัดการทางการศึกษาให้มากเพื่อสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

อิมรอน มะลูลีม. 2538. วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย:

กรณีศึกษากลุ่มมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: อิสลามิคอะเดเมี่ยม.

การวิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมไทยในประเทศไทย ความมีภาระของรัฐบาลที่จะช่วยให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายไปในทางที่ดี

ถึงแม้ว่าประชาชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และไม่ชอบใช้ภาษาไทยแต่ใช้ภาษาตามลักษณะชีวิตประจำวัน จึงทำให้เรื่องภาษาถูกนำไปใช้เกิดความแตกต่างระหว่างชาวมุสลิมกับผู้ไม่ใช่มุสลิม รวมทั้งชาวบ้านที่เป็นมุสลิมกับข้าราชการที่เป็นไทยพุทธ เพราะรัฐบาลไม่จริงใจต่อชาวมุสลิม ชอบสร้างสถานการณ์ให้เป็นพวกรบวนการแบ่งแยกดินแดน และกล่าวหาว่าชาวมุสลิมไม่จริงจังกับรัฐบาลจึงกล่าวเป็นปัญหาความไม่พอใจแก่มุสลิมในภาคใต้ และปัญหาต่างๆ นี้จึงทำให้การแก้ไขปัญหา 4 จังหวัดภาคใต้ไม่อาจแก้ไขให้บรรลุผลได้

บทความ

นิทาธิ แสงทอง. 2540. “การปรับปรุงบทบาทโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศอ.บต.” ใน

วัชร์สุวารีวัรกษ์. ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 หน้า 25-30.

ศอ.บต. (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานระหว่างหน่วยราชการในพื้นที่ รวมทั้งกำกับดูแลความประพฤติของข้าราชการที่ไม่เหมาะสมให้ลดน้อยลง นอกจากการเน้นด้านความมั่นคงแล้วด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปของปัจจุบันทำให้ ศอ.บต. ต้องมีแนวทางที่สอดรับด้วย

ผลกระทบจากการศึกษาในกระบวนการบทบาทและอำนาจของศอ.บต. พぶว่า

-ผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อพิษทางการค้าของอยู่ของ ศอ.บต. มีความเห็นว่าควรรุบเลิกเมื่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นไปด้วยความสงบสุข รวมทั้งเงื่อนไขทางสังคมหมดไป อย่างไรก็ตามในปัจจุบันศอ.บต. ก็ยังมีความจำเป็น เป็นที่พึงได้ยามไม่ได้รับความเป็นธรรมจากราชการ และเป็นแกนกลางในการประสานการบริหารงานชายแดนภาคใต้

-ควรเน้นบทบาทของหน่วยงานประสานงาน ช่วยอำนวยการ วางแผน กำหนดนโยบาย รวมทั้งติดตามประเมินผลตามนโยบาย หากกว่าที่จะลงไปปฏิบัติในพื้นที่เนื่องจาก ศอ.บต. มีบุคลากรและงบประมาณจำกัด รวมทั้งซ้ำซ้อนกับงานของหน่วยปกครอง

-บทบาทในปัจจุบันควรเน้นการแก้ไขปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา การควบคุมพฤติกรรมและการพัฒนาประสิทธิภาพขาราชการและการประสานงาน

-ไม่ควรจะให้สายการบังคับบัญชาผ่านปลัดกระทรวงและรัฐมนตรีมีหน้าที่ แต่ควรขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี เพื่อความรวดเร็วและการยอมรับจากหน่วยงานอื่น

-การจัดองค์กรภายในของ ศอ.บต. สมควรลดจำนวนสายการบังคับบัญชาลง เพื่อความรวดเร็วในการสังหาร

ดลญา เทียนทอง. 2544. “ความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนระหว่างไทย-มาเลเซีย จากอดีตจนถึงปัจจุบัน.” ใน เอเชียบริทัศน์. ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 หน้า 32-64.

จุดกำเนิดมาจากการภัยคุกคามของ จค.ม. (เจริญคอมมิวนิสต์) ที่ตอนแรกเป็นปัญหาภายในแต่ต่อมาได้ลุกถามมาที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างไทย มาเลเซียขึ้นในการแก้ไขปัญหา จค.ม. ในรูปของความร่วมมือด้านความมั่นคง 4 ฉบับ ในปี 1965, 1970, 1977, และ 2000 ในตลอดระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลงจากภัยคุกคามของ จค.ม. ไปสู่ภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในรูปแบบต่างๆเพราะ จค.ม. ยุติบทบาทตนและจีนก็เลิกให้ความสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงเรื่องประเด็นการใช้มาตรการจากทางทหารอย่างเดียว ไปสู่การใช้มาตรการทางเศรษฐกิจและสังคมมาเสริมด้วย

ทวีวงศ์ ศรีบุรี. 2541. “พิษทางการลงทุนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ.” ใน วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 หน้า 1-23.

จากโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อเพิ่มปริมาณการค้า การลงทุนในพื้นที่โครงการ ซึ่งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเป็นแกนนำและภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน ในสาขาวิชาท่องเที่ยว พบร่วม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย(สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) มีความเป็นไปได้มากที่สุดในการพัฒนาความร่วมมือทางการท่องเที่ยวโดยประเทศไทยให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมบุคลากรด้านการ

ท่องเที่ยว ซึ่งในแผนการพัฒนาได้กำหนดโครงการที่จะดำเนินการและได้ต่อสนองข้อเสนอของ
ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ดังนี้

- การขับเคลื่อนความหลากหลายในการเดินทาง
- พัฒนาทรัพยากรม努ชย์
- ลงเล่มธุรกิจท่องเที่ยวโดยสมาคมการท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเทศด้านการร่วบรวมและ
เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลังกาวี-ตะรุเตา

พยนต์ ทิมเจริญ. 2544. “แม่น้ำโก-ลก หรือแม่น้ำกลันตัน (โกตาบะวู): เขตแดนไทย-มาเลเซีย.”

ใน เอเชียบริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 3 หน้า 70-77

กล่าวถึงการปักปันเขตแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียที่ยังคงสับสนว่าเป็นตรงจุดใด ซึ่งอ้างถึง
เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์และการทำสัญญาหลายฉบับกับอังกฤษใน
การปักปันเขตแดนกันตั้งแต่ไทยยังเป็นสยามและมาเลเซียยังเป็นรัฐมะละyuที่แยกเป็นรัฐอิสระต่างๆ
ซึ่งจากการรวมหนังสือสัญญาและแผนที่ดังที่ผู้เขียนยกมา ก็สรุปได้ว่า เส้นเขตแดนไทย-มาเลเซียที่
ถูกต้องตามหนังสือสัญญา คือ ที่แม่น้ำโกลก

มาลี สบายยิ่ง. 2542. “ความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ของเยาวชน
ชาย อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัด สงขลา.” ใน วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2
หน้า 44-52.

เป็นการศึกษาจากการเก็บข้อมูลจากเยาวชนชาย อายุระหว่าง 15-24 ปี แยกเป็นเด็กที่
เรียนหนังสือและไม่เรียน พบร่วมกับความรู้เรื่องการติดต่อโรคเอดส์ก่อนข้างดี แต่ไม่ค่อย
เข้าใจจากการและการรักษาโรคเอดส์มากนัก และมักคิดว่าตนเองมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคน้อย
และมีความรู้สึก Payne ต่อผู้ติดเชื้อเป็นส่วนใหญ่ และเยาวชนชายมากกว่าครึ่งเคยมีประสบการณ์
ทางเพศโดยไม่ใช่ถุงยาง มักจะมีความสัมพันธ์กับหญิงทั่วไปมากกว่าหญิงบริการ และหลังจากที่
ได้รับรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้องแล้วก็เปลี่ยนพฤติกรรมในการระวังตนเองมากขึ้น จึงควรให้ความรู้ ความ
เข้าใจในเรื่องโรคเอดส์แก่เยาวชนโดยละเอียด

สุจิตรา จริตราและอุไร แฉล้ม. 2537. “สภาพปัญหาในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านเอกสาร
ทางราชการของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารสำนักคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ ปีที่ 26 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 37) หน้า 17-44.

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของชาวไทยมุสลิมที่มีต่อการอ่านเอกสารทางราชการ พบว่า ชาวไทยมุสลิมที่มาติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอ มีความเข้าใจข้อความที่ปรากฏในประกาศทางราชการอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมและบางส่วนที่มีปัญหาในการอ่านประ公示 และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการใช้แบบฟอร์ม

เพื่อฝึกให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองโดยเฉพาะในกลุ่มคนไทยมุสลิม ควรเร่งดำเนินการและปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการ และใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ เพราะจะช่วยให้ชาวไทยมุสลิมสามารถรับรู้และเข้าใจข้อความที่ทางราชการต้องการสื่อได้ตรงกัน

อาทิ ครุศากยวงศ์. 2542. “การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตชนบทภาคใต้ของประเทศไทย.” ใน วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 หน้า 1-25.

จากการศึกษา ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งคุณภาพชีวิตของชาวชนบท ในภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ของประชากรที่สำรวจ เป็นเกษตรราย แต่งงานแล้ว นับถือพุทธ การศึกษา ป.4 และมีรายได้น้อยจากเกษตรกรรม โดยการใช้ความจำเป็นพื้นฐานเป็นตัวชี้วัด พบว่า บรรลุเป้าหมาย 21 จาก 37 ตัวชี้วัด เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม พบว่า บรรลุเป้าหมายในหมวด ออาหารดี มีบ้านอาศัย ศึกษาอนามัยถ้วนหน้า ครอบครัวปลดภัยและรายได้ดี ส่วนที่ไม่บรรลุได้แก่ หมวดมีลูกไม่นำมาก อย่างร่วมพัฒนา พาสู่คุณธรรม และบำรุงสิ่งแวดล้อม

อิมรอน มะลูลีม. 2539. “การศึกษาถึงความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน เอกซิบิชัน. ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 หน้า 28-48.

กล่าวถึง ประวัติศาสตร์ของชาวมุสลิม ภาคใต้ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจ และสิทธิทางกฎหมายของชาวไทยมุสลิม งานของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวกับภาคใต้ สาเหตุของความขัดแย้ง โดยมีปัญหาที่สำคัญ 7 ประการ คือ

1. ปัญหาระดับลักษณ์ (ศรัทธา ภาษา วัฒนธรรม อุดมการณ์ การศึกษา) 2. ปัญหาด้านจิตวิทยา เกิดความสำนึกรถึงความแตกต่าง กับ วัฒนธรรมที่เป็นของประชากรส่วนใหญ่ 3. ด้านเศรษฐกิจ 4. ด้านการศึกษา 5. เชื้อชาติผ้าพันธ์ 6. ด้านการเมือง 7. ด้านการปกครอง

ส่วนการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ของภาครัฐได้แก่ การใช้นโยบายผลสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิม และการแก้ปัญหาระดับภาษาและการศึกษา แต่อย่างไรก็ได้การแก้ปัญหา ไม่มีประสิทธิภาพนัก เพราะชาวไทยมุสลิมยังคงรักษาเอกลักษณ์ของตนเองไว้ได้เป็นอย่างดี

ในตอนท้าย เป็นเรื่องของการต่อสู้ทางการเมืองของชาวมุสลิมไทยมาหลาย และขบวนการแบ่งแยกินแดนและกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ

อีน ๆ (เอกสารประกอบการสัมมนา, รายงานการประชุม ฯลฯ)

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2538. กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ. ปัจตันี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัจตันี.

กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความยากจน ให้มีการฝึกอาชีพจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีการตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หรือหาอาชีพใหม่ๆ ให้กับชาวบ้าน โดยการพัฒนาสินเชื้อให้ผู้มีรายได้น้อย ถูกไปเพื่อประกอบอาชีพอิสระทำธุรกิจในครอบครัว เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอีกรอบหนึ่ง

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2537. การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันเสาร์ที่ 29 ตุลาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัจตันี. ปัจตันี: คณะกรรมการและสังคมศาสตร์.

การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเตรียมการพัฒนาในหลายๆ ด้าน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการประกอบอาชีพต่างๆ ของเกษตรกร เพื่อทางราชการจะได้ให้ความช่วยเหลือโดยการจัดสรรงเงินทุนให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรยากจน ทุกหมู่บ้าน

ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งวิทยากรเข้ามาแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก ประมงและค้าขาย เพื่อให้มีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จจากการจัดสรรงเงินทุนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านวิชาการ วิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. 2541. สรุปผลการสนทนากำนันวิชาการเรื่อง “วิกฤตภัยแล้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวทางแก้ไข” วันที่ 17 มกราคม 2541 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัจตันี. ปัจตันี: โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านวิชาการ วิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิกฤตภัยแล้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวทางแก้ไข มีหลายหน่วยงาน รวมทั้งนักวิชาการ ตัวแทนประชาชน และอีก ๗ หน่วยงาน เข้าร่วมโครงการสนทนาร่วมกันและแก้ไขปัญหาสังคม เพื่อสร้างสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในการหาทางออกให้กับสังคม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่และสถาบันอุดมศึกษาคู่สัญญา. 2544.

รายงานผลการดำเนินโครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2542-2544. รายงานผลการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ว่างงานและมีรายได้ต่ำที่เป็นที่ปรึกษาและประสานงาน ศึกษาวิเคราะห์และพัฒนา

โดยจะจัดการประชุม ฝึกอบรมในเชิงปฏิบัติให้กับประชาชนในด้านการเลี้ยงปลา ทอผ้า ทำการเกษตรและประมง ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน และอีกหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้ความช่วยเหลือติดตามผลตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

กมลชนก คงแก้ว. 2544. ศึกษาเดี่ยงและระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ชาวไทยเชื้อสายจีนและ สามระดับอายุ ใช้ในอำเภอเบตง จังหวัดยะลา. ปริญญา ni พนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ก้อนหันหลี เพ็ญหมัด. 2546. การใช้กฎหมายอิสลามลักษณะครอบครัวและมรดกของมุสลิมในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กาญจน์ แดงมณี. 2541. ศึกษาความขัดแย้งและการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยพุทธ กับชาวมุสลิมในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. ปริญญา ni พนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและบริษัทที่ปรึกษาวิจัยภาคใต้. 2540. โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดนทางการท่องเที่ยว แม่สอด เชียงของ เบตง กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ข้อคิดจากการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2544. มหาวิทยาลัยทักษิณ , ไม่ระบุฉบับ, ไม่ระบุเลขหน้า.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. 2545. ข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ต่อรัฐบาล กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน หินกู้ด-บ่อนอก และ¹
โครงการท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

คณะทำงานเลขานุการคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537.
รายงานผลการดำเนินงานคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ 2536.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต
12 กรมอนามัย. 2537. การสำรวจความรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และ
เด็กกับการเว้น ช่วงระยะการมีบุตร ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย:
รายงานสรุป. การวิจัยเชิงสำรวจและการสนับสนุน. กรุงเทพฯ:

คณิตา นิจรวลกุล, เต็มดวง เศรษฐ์ ใจเจริญ. 2536. รายงานผลการวิจัยการ
ติดตามผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2536. โครงการติดตามผลการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.

คำนวน นวลสนอง. 2538. วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมเกษตรกรรมสู่
สังคมอุดหนกรุ่มในภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา: รายงานการวิจัย. สถาบันทักษิณ
คดีศึกษา.

จเร รักษาแก้ว. 2537. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือกอและในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยศรีวิริโณหราษฎร์ ภาคใต้.

จำรัส พุเพชรแก้ว. 2545. ศึกษาพันธุ์ชาวบ้านของชาวไทยมุสลิมในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา.
ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จิราภรณ์ ธรรมมะโน. 2536. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยกินได้ จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

จิราภา วรเสียงสุข. 2536. ภาพของประชากรและแรงงานรับจำในหมู่บ้านรอบอ่าวปัตตานี:
รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ชีววรรณ วรรณประเสริฐ. 2537. รายงานสรุป: การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่มเรื่องการ
สำรวจความรู้ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้นช่วงระยะเวลา
มีบัตรในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 12 กรมอนามัย.

เฉลิมชัย สังศรี. 2544. การศึกษาเสียงวรรณยุกต์ในคำภาษาไทยมาตรฐานของชาวตุ้นไกกลก.
ปริญญาโทนีพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

โฉนฉลวย จินากลึง. 2543. ศึกษาสภาพและการจัดการการค้าเสื้อผ้าเก่าของชาวบ้านในเขต
เทศบาลตำบลบางปู อำเภอระหิง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชาล็อก จงสีบพันธ์. 2543. การประเมินโครงการจัดส่งนักศึกษาชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้เข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยต่างๆ: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัย
ศรีนคินทร์วิโรฒ.

ชาบาน สงขลาติ. 2545. ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อโครงการให้บริการทางการเงินตาม
หลักศาสนาอิสลามของธนาคารออมลิน กรณีศึกษา: ธนาคารออมลินสาขาปัตตานี.
ปริญญาโทนีพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชื่นชีวะ ชีวะธรรม. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย (พ.ศ.2535-2538)
(วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและส่งเสริมความสัมพันธ์). วิทยานิพนธ์ปริญญาราชศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชูชาติ หนูสุก. 2546. ศึกษาการจัดการป่าชุมชนป่าชายเลนบ้านคงโต๊ะ ตำบลแผลมโพธิ์ อำเภออยุธายา จังหวัดปัตตานี. ปริญญาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้.

ชาลีนา กอแลด. 2537. การลงเล่นพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม: ศึกษาเฉพาะภาคใต้. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ณรงค์ อุ้ยอนอง และคนอื่นๆ. 2544. โครงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน: ศึกษากรณีโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนตระเวนชายแดนภาคใต้: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

คลมธรรมน์ บากา. 2540. บทบาทด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสตรีไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลมธรรมน์ บากา และหัสสัน หมัดหมาน. 2540. การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของผู้นำมุสลิมที่มีต่อการชี้นำประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลมธรรมน์ บากา, พิรยศ ราษีมมูลา และหัสสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดราชบุรี. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านเคมีใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลมธรรมน์ บากา, พิรยศ ราษีมมูลา และหัสสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านเคมีใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลุมนรวร์ บากา, พีรยศ ราษฎร์มุดา และ หะสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสตูล. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลุมนรวร์ บากา, เกษตรชัย และ หีม และ มะรอซี มะอิง. 2543. บทบาทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนใน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ตายุดิน อุสมาน. 2545. การบริหารมั่斯ยิด ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทวี แก้วกลับ. 2541. การค้านอกรอบบชายแดนไทย-มาเลเซีย จังหวัดสงขลา. ปริญญาอนิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ธีรวงศ์ เพชรรัตน์. 2537. ศึกษานิทานชาวบ้านของคนไทยพุทธ บ้านปลาย lange รัฐไทรบุรี ประเทศไทยพันธุ์ม้าเลเชีย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ธีรวัฒน์ อุดมสุด. 2540. การศึกษาความพึงพอใจการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัด ตำรวจนครบาล จังหวัดนราธิวาส. ปริญญาอนิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ธีระพงศ์ สมสังข์. 2538. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อแบบผู้นำของผู้บริหารเรือนจำ และทัณฑสถานที่เป็นจริง และที่คาดหวัง สังกัดกรมราชทัณฑ์ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาอนิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิจิตร ภาคใต้.

นวลศรี อุทัยเชื้อสี. 2536. การบริหารหลักสูตรเทคโนโลยีใหม่บ้านของวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

น้อย จันทร์คำไพร. 2544. การศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดการธุรกิจขนาดย่อม : กรณีศึกษาชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นักศึกษาหลักสูตรการปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายคำนวยการรุ่นที่ 88 คณะ 4. 2544. ความสัมพันธ์
ระหว่างไทย - มาเลเซีย. สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง หน้า 52-70.

นันทพร วีรวัฒน์, อุ่นพร จิตต์เจง, อภิสิทธิ์ พึงพร และพนารัตน์ สี虹าช. 2541. รายงานการศึกษา
โครงการอาหารกลางคืนสำหรับนักเรียนไทยมุสลิมศึกษาดูในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับ
การตำรวจนครบาลและเฝ้าระวังเด่นที่ 43 และ 44. สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จ
พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.

นิรันดร์ นิมิจ. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพบริการของสตรีไทยมุสลิมในสถานเริง
รรณ: ศึกษาเฉพาะจังหวัดนราธิวาส. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นุชนาด แหลระดุหรี. 2536. การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แน่น้อย สุวรรณคีรี. 2543. การรับรู้ข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของชาวไทยมุสลิม ในอดีต
สายบุรี จังหวัดปัตตานี. ปริญญาโท ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บรรจบ สังคະโต. 2537. ชุมชนโบราณ: ศึกษาเฉพาะบริเวณเมืองโบราณยะรัง: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

บริษัททีมคอนซัลติ้ง เอนจิเนียร์ จำกัดและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2541. การศึกษา¹
ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นโครงการท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซีย: รายงานฉบับสุดท้าย:
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

บัญญัติ จันทน์เสนะ. มปป.. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาการบริหารราชการใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เบญจพร คงอินทร์. 2546. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครู
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา.
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประกิจ ต่อที่จะ. 2539. แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเพื่อความร่วมมือพัฒนาเกี่ยวกับเขตทับซ้อนของเขตเศรษฐกิจจำเพาะระหว่างประเทศไทยกับมาเดเชีย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. มปป.. การศึกษาชุมชนชาวไทยในที่ราบสูงหรือรัฐเดชา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประพันธ์ วิเศษรัฐกร. 2545. โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนของชุมชนยากจน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2542-2544: รายงานผลการดำเนินงาน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญญา จินดavgarc. 2540. การดำเนินงานพัฒนาชนบทของสถาบันกำแพงในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บุญปศมาธน ขะภาค. 2546. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดสงขลา. ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เปรมินทร์ ควรวี. 2544. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอามราย ในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ผาสุขสันต์ ไหหมิพย์. 2540. การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงศกร ทิพย์ดอนตระ. 2537. คุณลักษณะของเกษตรตำบลที่ส่งผลกระทบต่อการนำแผนการผลิตของเกษตรฯ มาจัดทำแผนพัฒนาตำบลในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

พงศा ศีลปุตร. 2536. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางสื่อมวลชนกับความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโควิด-19 ของหญิงอาชีพพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พรเทพ บุญจันทร์เพ็ชร. 2544. ศึกษาภาษาศิลป์พื้นบ้านของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พิทยา มากมินทร์ใชยนรา. 2542. ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พิรยศ รายมุลา. 2541. บทบาทของอุตสาหกรรมปัตตานีในด้านการพัฒนาสังคม การศึกษาและวัฒนธรรมมุสลิมในดินแดนปัตตานี: รายงานการวิจัย. คณะกรรมการวิจัย คณบดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

เพ็ญณภัทร ธรรมโชติ. 2540. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เพลินพิศ จันทร์สุริยา. 2540. การยอมรับบทบาทของปลัดอำเภอหญิง : ศึกษากรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาวาระศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาและศาสนาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มานะ ศรีพิทักษ์. มปป.. ยุทธศาสตร์ : การพัฒนาเมืองนานาชาติสิงขลา-หาดใหญ่ ในปี 2002-2004. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

มานิต พันธุ์ประภา. มปป.. การส่งเสริมการส่องออกโคลนเนื้อไปยังประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

มาธุร ปัชชาตะสิงห์. มปป.. คนมาเลเซียเชื้อสายไทยกับความมั่นคงแห่งชาติของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

มาลินี จุพามณีรัตน์. 2545. ศึกษาพิธีกรรมเกี่ยวกับการทำางานและผลกระทบต่อชีวานาบ้านค้าเงื่อน
ตากใบ จังหวัดนราธิวาส: รายงานการวิจัย. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.

เมธี ดิสวัสดิ์. 2546. การประเมินผลโครงการโรงเรียนปฐมภูมิการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
บริบท 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เมธี เอกศรินนิมิต, พิชิต แก้ววงศ์รี และนพรัตน์ บำรุงรักษา. 2542. ผลของสมแทเล (*Avicennia
marina*) ในการเป็นไม้เบิกนำต่ออัตราการเจริญเติบโตและการครอบคลุมของโคงกางใบเล็ก
(*Rhizophora apiculate*) บนหาดเลนใหม่ของอ่าวปัตตานี: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์. (2542). โครงการศึกษา
วิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมจิตวิทยาเศรษฐกิจ และความมั่นคงของ
จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2544. รายงานการวิจัยประเมินผลจังหวัดทดลอง
แบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา กรณีจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานี: รายงานการ
วิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รัตติยา สาและ. 2544. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์ที่ป่วยในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ราศิณี ช่วยพัฒน์. 2545. ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของ
บุคลากรในสถานประกอบการเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ละม่อม ไขมพัฒน์. นปป. ความเชื่อพื้นบ้านเกี่ยวกับอนาคตนายแม่และเด็กของสตรีไทยมุสลิมใน 4
จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาสุขศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

ลodor กฎกิริมย์. 2540. แนวโน้มการประมงศึกษาในทศวรรษนี้ของจังหวัดปัตตานีที่สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดเนเซีย-มาเลเซีย-ไทย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วรรณเพ็ญ วงศ์สุคนธ์. 2544. ศึกษาระดับและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎี มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วรรณนี ตั้งศิริกุลวงศ์. 2540. การศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความมีประสิทธิภาพของการแข่งขันในอุตสาหกรรมเคมีค่อนดั้กเตอร์ในประเทศไทย, มาเลเซีย และอินโดนีเซีย. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วรรณดา ขาวัญสุวรรณ. 2539. สภาพและปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันชัย ธรรมสักการ. 2543. การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วินิจ ปราภานนท์. 2536. ไฟฟ้ากับการพัฒนาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ วิศวศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วินิจ สังขรัตน์. 2544. อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ปอเนาะ) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิชาการบริการการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิล拉斯 ชูช่วย. 2543. สังคมทางการเมืองของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วีรพล สุขสว่าง. 2537. ประเพณีในรอบปีของชาวไทยในอำเภอปัตตานี จังหวัดปัตตานี.

วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์. 2540. การเลือกชุมชนรายการวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี. ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศิริพงษ์ จันทร์ศรี. 2540. แนวความคิดในการจัดตั้งธนาคารอิสลามใน 5 จังหวัด. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ศิริพร รัชฎา. 2537. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2539. การปรับปรุงการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุดสาหกรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้และถิ่นทางการลงทุน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุดสาหกรรมภาคใต้.

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2543. ศอ.บต.43 สรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2543. ยะลา: กองนโยบายและแผน ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. มปป.. “ความสัมพันธ์และปัญหาระหว่างไทย – มาเลเซีย” แนวทางปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์เพื่อการแก้ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพ: สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. หน้า 97-117.

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. 2540. “ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชายแดนใต้” แนวทางการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์เพื่อการแก้ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพ: สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. หน้า 1-22.

สถาบันราชภัฏนគរศรีธรรมราช. มปป.. สรุปรายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวไทยและพม่าในชายแดนภาคใต้. นครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏนគរศรีธรรมราช. หน้า 127-157.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร. มปป.. สรุปแนวทางการพัฒนาห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. 2537. เรื่องไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และพจนีย์ ลักษิตโร. 2540. รูปแบบของภารกิจใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่.

สมคิด ภักดี. 2537. ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อความหวังใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

สมเนก ศุขวัฒนาภิรมณ์. 2538. บทบาทในการส่งเสริมประเพณีเกี่ยวกับศาสนาอิสลามของกรรมการอิสลามประจำอำเภอสอดคล้องกับความต้องการของชาวมุสลิม ประจำปี พ.ศ. 2538. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สมบดิ แซ่ติว, สุรพล ทองชาติ และอาหมัด อะบารaye. มปป.. ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: กสิมวิจัยและพัฒนา สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนากาลีและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 2.

สมพร วิทวัสการเวช. 2538. ความรู้และความตระหนักรู้ของประชาชนคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพ.สบ.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษาระบบที่ดำเนินการในพื้นที่ อำเภอ

หาดใหญ่และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

สมgap จิตร์ภิรมย์ศรี และคนอื่นๆ. 2543. ผลวัดทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สมศักดิ์ แขวงโสภา. มปป.. แนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สมศรี สำราญ. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการให้สินเชื่อ SMEs ไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีธนาคารออมสิน จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สวัสดิ์ กฤตราชตนันต์. 2538. โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจุดภารណีพัฒนา 5 อำเภอระยะ จังหวัดนราธิวาส. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สะอาด อุสма. 2541. การศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตการศึกษา 2. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สันทัด ณ นคร. 2540. เจตคติของชาวไทยมุสลิมในตำบลกรงปีนัง กิจกรรมทางการเมือง จังหวัดยะลา ต่อการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สาวิตรี ลาภาวัณย์. 2540. แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเบตง. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการประสานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542. โครงการศึกษา เพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจปีนัง-สงขลา โดยใช้ประโยชน์จากก้าวหน้าเทคโนโลยี: สรุปร่างรายงานผลการศึกษาขั้นสุดท้าย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักประสานงานมวลชน. 2542. การเสริมสร้างความเข้าใจและกระชับความสัมพันธ์อันดีใน
ระดับท้องถิ่นไทย-มาเลเซีย: โครงการนำร่องการส่งเสริมบทบาทนายอำเภอชายแดน.

สิริพร สิราราภุณิ. 2538. ภาควิชาการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในเขตชนบท
(กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด 5
ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกิตติ สนพิทักษ์, กระทรวงมหาดไทย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และโครงการพัฒนาแห่ง¹
สหประชาชาติ. 2545. โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนของชุมชน
ยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุทัศน์ คำศรี. 2538. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียน
ประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สุนทร แก้วขาว. 2540. สำรวจกับอาชญากรรมในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุพจน์พงษ์ วีไลพันธ์. 2538. การพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.
กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สุภา วัชรสุขุม. 2536. คำยืนยันภาษาอักษรท้องถิ่นปัตตานี ภาษาไทยถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุวพล ไชยเดช. 2538. ปัญหาฯสภาพเด็กใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.

สุวิมล เว้าะบี. 2536. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะเมืองนราธิวาส: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยคริสต์วิโรฒ ภาคใต้.

เสาวนีญ์ ดำเนินล. 2546. ศึกษาการจัดการกิจการกลุ่มนู่นบ้านเกษตรกรบ้านร่อนพัฒนา ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแวง จังหวัดนราธิวาส. ปริญญาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เสาวรัตน์ ชุภินิจ. 2541. ศักยภาพและแนวโน้มการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ. ภาคนิพนธ์คณะมนุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อนุฤล สนิทวงศ์. 2544. พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุ “ภาษาสื่อสารสัมพันธ์ชายแดนใต้” ของชาวไทยมุสลิมในอำเภอสูงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อนุชาติ จุวัตร. 2539. ข้อมูลของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัจฉรา ธรรมภรณ์ และปราณี ทองคำ. 2541. การพัฒนาชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาในวิชา วิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความคิดวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อับดุลการี سامะ. 2540. ผลของวิธีสอนต่างๆที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทย มุสลิม. ปริญญาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อับดุลสุโก ดินอะ. 2544. ทัศนคติอุลามาอีนจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อแนวคิดสะสมลัพและคลอสต์เกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอฮุ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาคม ใจแก้ว. 2538. ผลกระทบของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์: ศึกษาเฉพาะด้านสังคมและเศรษฐกิจ. รายงานการวิจัย ภาควิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

อานิส พัฒนบุรีชา. 2547. ศึกษาการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลาม: กรณีศึกษา
สหกรณ์อิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาทาร คุรุวรรณ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารองค์กรบริหาร
ส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงาน
การวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาหัง ล่านุย. 2541. กิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกภาคการเกษตรในชุมชนมุสลิมจังหวัดชายแดน
ภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะกรรมการศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คำนวย ลายไม้. 2544. โครงการของรัฐเพื่อการพัฒนาที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้วยวิธีประชาพิจารณ์: ศึกษากรณีโครงการท่อส่งก๊าซ
ธรรมชาติไทย-มาเลเซียและโครงการโรงแยกก๊าซฯ ไทย-มาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิสามาแอก สาและ. 2541. ประเมินแต่งงานชาวไทยมุสลิมในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี.
ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อุดม หล้าเบ็ลสะ. 2544. บทบาทของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดในเขตชายแดนภาคใต้.
ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

หนังสือ

กรมการปกครอง. 2545. คู่มือการปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: กรมการ
ปกครอง.

กิตติ สมบัติ, พrhoวรรณ พิริyanุพงษ์ และสายันต์ อาณวงศ์. 2546. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแล
สุขภาพคนเองของชาวมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ยะลาสมาร์ทพรินท์.

กุศล นาคชาต และคนอื่นๆ บรรณาธิการ 2537. บรรณานุกรรณฐานข้อมูลห้องกินภาคใต้: เล่ม 2 ห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ครองรัชัย หัตตา. 2541. ปัตตานี: การค้าและการเมืองการปกครองในอดีต. ปัตตานี: โรงพิมพ์ มิตรภาพ.

จิราภรณ์ สุจิตรธนารักษ์ และชปा จิตต์ประทุม. 2537. การค้าชายแดน. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจริญ ศรีประดิษฐ์. 2542. ภูมิปัญญาห้องถินภาคใต้ด้านการแพทย์พื้นบ้านจากหนังสือบุค. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. 2542. นิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา-พานิช.

ประสาท มีเต็ม. 2543. มองอย่างที่ไม่เคยมอง : กรณีท่องก้าวไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: กลุ่มศึกษาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน.

พรพันธุ์ เขมคุณาศัย. 2542. บานอ: สืบสานภูมิปัญญาของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้.

มนิ พิสุทธิ์ตันนานนท์ และครื่น มนีโชติ. 2536. เรือนไทยภาคใต้. สงขลา: สถาบันทักษิณดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีวิริย์วโรฒ สงขลา.

วัฒนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดปัตตานี. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วีระพันธ์ ไชยคีรี. 2542. เปตง: ใต้สุสานสยาม เมืองงามชายแดน. กรุงเทพฯ: ปรับໂຟກສ.

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. 2536. ปัตตานีในภาพประวัติศาสตร์ศรีวิชัย. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

อัลตราซาวน์ บัวหลวง. มปป.. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป (Data base) ของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปีตานี: สำนักส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่อง.

สว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. ช่างกรีซคนสุดท้ายของสยามประเทศ. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

สว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. สตรีมุสลิมกับบทบาทที่กำลังเปลี่ยนแปลง: กรณีศรีไทยมุสลิมที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. 2544. โครงสร้างและผลวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สุวัฒน์ ทองหอม. 2538. เงาะชนผู้อยู่ป่า: ชาติพันธุ์ดึกรำบราฟที่ยังเหลืออยู่. ตัว: องค์กรบริหารส่วนจังหวัดตรัง

หน่วยอนุรักษ์สิงแวนด์ล้อมศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี. 2537. แหล่งศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี.
ปัตตานี: หน่วยอนุรักษ์สิงแวนด์ล้อมศิลปกรรมห้องถินจังหวัดปัตตานี.

อนันต์ วัฒนานิกร. 2536. พระโภนันท์และเจดีย์โบราณที่เมืองเก่าปัตตานี. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

ชอลลิงก้า, ชีลวี. 2541. ประเทศไทยเพื่อนบ้านของไทย. กรุงเทพฯ: ต้นข้อ แกรนนี่.

บทความ

คงิดา นิจรวัลกุล. 2536. “ศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชาศาสตร์ของครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วิทยบริการ, 4 (2): 5-15.

จิระพันธ์ เดชะ. 2545. “สภาพและความต้องการต่อรูปแบบและองค์ประกอบภายในรายการโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระบบ Direct-to-home ของผู้บริโภคใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารศึกษาศาสตร์ 14, 1 (เม.ย. 2545) หน้า 98-116.

ทรงศักดิ์ พรมงกุ. 2544. “ตลาดนัดวันอาทิตย์ ด่านวงศ์ปะจัน จุดชายแดนไทย-มาเลเซีย.”

มหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิวิโรม วิทยาเขตองครักษ์.

ทวีเกียรติ เลาหะหะลีสันต์. 2545. “โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านอาหารและยาระหว่างชายแดนไทย-มาเลเซีย (จังหวัดรัฐ) จังหวัดสงขลา.” ใน วารสารอาหารและยา ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค. 2545) หน้า 21-31.

“ทิศทางและมาตรการดำเนินการพัฒนาการเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้.” 2544. แผนที่,
ไม่ระบุฉบับ, ไม่ระบุเลขหน้า.

ปีน จันจุพា, เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา และสมชัย ดาวนิชกิจ. 2542. “การให้สินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์
ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย.” ใน วารสารเกษตรฯ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1
(ก.พ. 2542) หน้า 84-97.

ปียะ กิตาوار. 2543. “ช่วยกันใช้วัสดุรวมน้ำฝนแก้ปัญหาโครงการท่อส่งก๊าซและโรงงานแยกก๊าซ
ไทย-มาเลเซีย: เส้นทางสู่การปฏิรูปการเมืองไทย.” รูสมิแด, (ไม่ระบุเลขหน้า).

ปรีชา หวานไชยสิทธิ์. 2537. “การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนา 3 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้.” ใน วารสาร รัฐสภาพารา ปีที่ 42 ฉบับที่ 8 (ส.ค. 37) หน้า 57-66.

ແປ່ງຈຳ ກຸລເວຊ. 2541. ชุมชนນຸສລິມບ້ານໂຕະບັນກັບກາຮສານໄປເຕຍປາຫນັນ. ວັດນອຣົມໄທຢ,
(ມີມະບຸເລີຂໍ້າ).

พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2546. “จะดับการปฏิบัติการกิจกรรมการถ่ายโอนของปลัดองค์กรบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น.” วิทยาการจัดการ, (ມີມະບຸເລີຂໍ້າ, ມີມະບຸອັບປັບ).

พรพันธุ์ เขมคุณมากชัย. 2536. “ทัศนะของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามกับจังหวัดชายแดนภาคใต้:
กลยุทธ์ในการแก้ปัญหา.” ทักษิณคดี, 73-82.

พลากร สุวรรณรัตน์. 2543. “การรักษาความมั่นคงในบทบาทกำหนดนั้น ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสารเทศกิจฯ นิตยสารท้องถิ่น ปีที่ 95 (ม.ค.2543) หน้า 14-17.

พิทักษ์ คงวงศ์. 2542. “ชาไก ชาติพันธุ์ไทยที่รับภาระน้อมรอมดอนต์รี.” วัฒนธรรมไทย, (ไม่ระบุเลขหน้า).

พิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2541. “ระบบการจัดการศึกษาอิสลามศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสาร ฐานะมิแล ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2541) หน้า 14-19.

พิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2541. “เจา:green> เจ้า (Raudhah): พื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเด็กไทยมุสลิมวัย 3-6 ขวบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย.” ใน วารสาร ฐานะมิแล ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2541) หน้า 66-74.

พิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2542. “แหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วัย 12 ปีขึ้นไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสาร ฐานะมิแล ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2542) หน้า 67-72.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2537. การสัมมนาเรื่อง “คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครูที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสารศึกษาศาสตร์ (มอ.ปัตตานี) ปีที่ 9 ฉบับพิเศษที่ 1 (2537) หน้า 28-45.

โภสิต สมิทธิสวัสดิ์ และปริยาลักษณ์ โน่นะวนิก. 2540. “การค้าชายแดนไทย-ลาวและไทย-มาเลเซีย.” วารสารเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), (ไม่ระบุเลขหน้า).

瓦提 ทรัพย์สิน. 2546. “ดีเกียร์สูง : ถ้าจะบูมตามสื่อโฆษณา.” ฐานะมิแล, (ไม่ระบุฉบับ ไม่ระบุเลขหน้า).

วิญญา บุญยงค์. 2544. “บ้านกาแปะเมืองเบตง วิถีชนมุสลิมกลางหุบเขา.” วัฒนธรรม, ไม่ระบุฉบับ, ไม่ระบุเลขหน้า.

ศุนย์พัฒนาภาคใต้. 2545. “สะเดา: ด่านการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย.” ใน วารสารเศรษฐกิจ และสังคม ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 (มี.ค.- เม.ย. 2545) หน้า 71-74.

สมแก้ว จุ่งเดชเกรียงไกร. 2543. “การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมยางพาราใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสารวิทยาการจัดการ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2543) หน้า 1-8.

สมเจตนา มุนี. 2537. วัฒนธรรมโครงสร้างภายในท้องถิ่นภาคใต้. ทักษิณคดี, มิถุนายน-กันยายน, หน้า 14-29.

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดยะลา. 2542. “การแก้ไขกฎหมายเศรษฐกิจ มาเลเซียผลกระทบต่อไทย โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน แรงงานสัมพันธ์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 (มี.ค.-เม.ย. 2542) หน้า 26-31.

สำนักประสานงานมวลชน. 2542. “การเผยแพร่วิชาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในนิตยสาร ท้องถิ่น เทศภูมิภาค ปีที่ 39 ฉบับที่ 6 (มิ.ย. 2542) หน้า 35-38.

สิรพงศ์ ศิริรักษ์. 2541. “การเปรียบเทียบลักษณะบางประการของเกษตรกร ที่มีผลต่อการเลี้ยงโค เนื้อ ภายใต้โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วิทยาสาร เกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2541) หน้า 1-15.

สุจินต์ สุทธิกรานฤทธิ์. 2543. “องค์กรร่วมไทย-มาเลเซียกับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ บีโตรเลียม.” สารพากลสาส์น, (ไม่ระบุเลขหน้า).

สุทธิพงศ์ พรมะไฟจิตรา, เอียวนันท์ วนิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. 2541. “การส่งเสริมความเข้าใจอันดีของชายไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาจากการประเมินผลโครงการทักษิณพัฒนา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาคที่ 4 กองทัพภาคที่ 4.” ใน วารสารสังชลancrinth ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (ก.ย.- ธ.ค. 2541) หน้า 311-324.

สุรชัย ตรัยวรรณกิจ. 2540. “การค้าไทย-มาเลเซีย...ไทยขาดดุลการค้าอย่างไร.” มองเศรษฐกิจ, (ไม่ระบุเลขหน้า).

สุจินทร์ พิศสุวรรณ. 2543. “ผู้นำความขัดแย้งและความรุนแรง: สภาพการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ใน วารสารชุมชนและปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2543) หน้า 37-46

สำนักเจรจาการค้าพหุภาคี. 2543. “ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-มาเลเซีย.” เศรษฐกิจการพาณิชย์, (ไม่ระบุเลขหน้า).

อุทัย ดุลยเกษม. 2536. “บทบาทของการศึกษากระบวนการบูรณาการทางการเมือง: กรณีของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู.” ทัศนิคติ, 83-69.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2540 “สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มนหายชาติพันธุ์ในภาคใต้.” ชุมชนและมกราคม-สิงหาคม, หน้า 3-9.

ยอดลิงก้า ชีลวี. 2545. “บทบาทของโครงการทักษิณพัฒนา กับสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในรูปแบบ ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2545) หน้า 22-28.

อีน ๗ (เอกสารประกอบการสัมมนา ,รายงานการประชุม ฯลฯ)

กวีและนักเขียนไทยภาคใต้, กวี,นักเขียนมาเลเซีย และสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2544. โครงการสานสัมพันธ์นักเขียนไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 1 21-23 กรกฎาคม 2544. เอกสารโครงการ.

คณะกรรมการสภावิจัยแห่งชาติวิจัยศาสตร์และวิจัยประเทศไทย คณะกรรมการศาสนาสตว์ สมาคมวิจัยศาสตร์ไทย และภาควิชาจิตวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2544. วิจัยศาสตร์ไทยกับศักยภาพในการจัดการความขัดแย้ง. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการวิจัยศาสตร์และวิจัยประเทศไทย แห่งชาติ ครั้งที่ 2 (พ.ศ.2544). เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

โครงการจัดตั้งสถาบันสมมูลรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2541. การสัมมนาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542 ณ หอประชุม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี: โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรวรรษ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

ชัยโชค จุลศิริวงศ์. 2540. ไทยกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องนโยบาย
ต่างประเทศของไทย 6-8 และ 17 พฤษภาคม 2540 ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาฯ). กรุงเทพฯ: โครงการ Global
Competence Project.

นักศึกษาวิชาเอกบรณารักษ์ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4. มปป.. การใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสาธารณสุข ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ . เอกสารและ
รายงานสรุปการสัมมนา ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทย
บริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 19 สิงหาคม 2540. ปัตตานี: คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิรยศ ราษฎร์มูลา และคนอื่นๆ. 2544. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการเมือง 5 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ เพื่อร่วมรับการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย- มาเลเซีย-ไทย: เอกสารทาง
วิชาการ. ศูนย์วิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้และคณะกรรมการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บรรณาธิการ. 2537. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการ
จัดทำโครงการแก้ปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการ
บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาภาคใต้. 2541.
แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้ (ไทย-มาเลเซีย): สรุปประเด็นการสัมมนา
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. 2542. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2542-2546). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ.

สำนักงานสุรใจและเพื่อน บรรณาธิการ. 2537. เอกสารประกอบการสัมมนาภาษาชีมูลค่าเพิ่มต่อ
ธุรกิจภาคใต้ตอนล่าง. สำนักงานสุรใจและเพื่อน: หอการค้าจังหวัดสงขลาและ
หนังสือพิมพ์ก้าวหน้าใหม่.

สุรพันธ์ จุนพิจารณ์. 2541. การพัฒนาภูมิภาคชายแดน (เอกสารบรรยาย). เชียงใหม่: ศูนย์พัฒนา
ภาคเหนือ.

งานเขียนชายแดนไทย – สหพันธ์รัฐมาเลเซีย

เรียงตามหัวเรื่อง

1. การเมือง การทหาร ความมั่นคง

วิทยานิพนธ์และวิจัย

คิวชิก คิม. 2545. ทัศนะต่อข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาคมศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทัศนะต่อข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาคมศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลและประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองสูงขึ้น จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารทางการเมืองที่เพียงพอ เป็นการเพิ่มความรู้ ความคิดเกี่ยวกับการเมือง ดังนั้นองค์กรปกครองท้องถิ่นควรหันมาสนใจประชาชนในท้องถิ่นให้เข้าถึงข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และรณรงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น

จรัญ จันทรปาน. 2537. ความสำนึกรักชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่อง ความมีสำนึกรักชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาพบว่า ความมีสำนึกรักชาติของข้าราชการทั้ง 2 กระทรวงแตกต่างกันในระดับค่อนข้างสูง โดยภูมิหลังของข้าราชการ อาทิ ระดับตำแหน่ง การได้รับสิทธิพิเศษในการรับราชการ อายุราชการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้ ข้าราชการมีสำนึกรักชาติแตกต่างกัน และความสำนึกรักชาติของข้าราชการ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และอุดมการณ์ประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการพัฒนาฝึกอบรม เพิ่มพูนประสิทธิภาพให้มีความตระหนักรู้อันดับ ข้าราชการ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้สูงขึ้น

ชปฯ จิตต์ประทุม. 2542. ความร่วมมือทวิภาคี กรณีศึกษาเรื่อง พื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไทยและมาเลเซีย ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกัน มีความสัมพันธ์กันมากอย่างข้างนาน ได้เกิด มีข้อพิพาทเกี่ยวกับพื้นที่บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง โดยทั้งสองประเทศต่างอ้างสิทธิ์เหลือมล้ำกันใน พื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน แต่ต่อมา ปีพ.ศ.2522 ได้มีการทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน เกี่ยวกับการ จัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่มีชีวิตใน พื้นที่พัฒนาร่วมกันโดยเท่าเทียมกัน หลังจากการเจรจาอย่างต่อเนื่องกันมาถึง 11 ปี ในปีพ.ศ. 2533 รัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ทำความตกลงว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการ จัดตั้งองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย หลังจากนั้นวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2534 ไทยและมาเลเซีย ได้ ประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย พ.ศ. 2533 ร่วมกัน โดยสนธิสัญญา ทั้งสองฉบับนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึง ความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันด้านหลักแห่งความเป็นมิตรและ อำนวยความสะดวก ทำให้การแก้ปัญหาลุล่วงไปด้วยดี ทำให้ทรัพยากรอันมีค่าได้ท่องทะเลไม่ ถูกทิ้งให้สูญเปล่าแต่กลับนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

ชลลดา แสงมณี. 2542. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงเรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของปัญญาชนมุสลิมใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการศึกษาพบว่า ปัญญาชนมุสลิมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับ ปานกลาง โดยปัญญาชนที่มีการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในรูปแบบของการเลือกตั้ง ปัญญาชนที่อยู่ ในเขตชนบทมีส่วนร่วมมากกว่าปัญญาชนที่อยู่ในเขตเมือง อันเนื่องมาจากเงื่อนไขทางสังคม ภัยธรรมดะและการศึกษา รวมทั้งเงื่อนไขทางศาสนาและประชาคมเกษตรร่วมด้วย

โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการทำกระบวนการบวิหารตามระบบประชาธิบัติไทย ตามแนวคิดธรรมรัฐ การสื่อสารทางการเมือง ควรจัดทำภาษาสามัญควบคู่กับภาษาไทย ซึ่งทั้งหมด นี้เป็นปัจจัยให้ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น

ชาญ ปานสิน. 2540. ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้กับความมั่นคงแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาที่มีลักษณะแตกต่างจากปัญหาภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย และมีผลกระทบกับภาวะมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นปัญหาทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งชนบทรวมเนื่องประเพณี วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่างกัน ซึ่งรัฐบาลก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จากผลการวิจัยพบว่า มีผู้ก่อการพยายามปลุกระดมประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามให้ลุกขึ้นต่อสู้กับรัฐบาลไทยและเรื่องความแตกต่างทางศาสนา แต่ด้วยสายเลือดแห่งความเป็นไทย ทำให้สถานการณ์ยังไม่รุนแรงเหมือนประเทศอื่นๆ สถาบันพระมหากษัตริย์ยังเป็นที่ยอมรับและครองราช位ของประชาชนทุกหมู่เหล่า หลักศาสนาอิสลามบางอย่างทำให้การพัฒนาล้ำบาก และผู้นำศาสนาอิสลามเชื่อว่า เมื่อประเทศเจริญ ประชาชนมีรายได้ดี จะทำให้ประชาชนไม่เครื่องครดในศาสนา

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะ ให้ส่งเสริมการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพการเรียนรู้ภาษา คุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ให้ยอมรับความแตกต่างทางศาสนา และประเพณีวัฒนธรรมทั้งสองฝ่าย จัดการบริหารงานทั้งปวงอย่างมีเอกภาพ และให้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้นำมุสลิมมีส่วนร่วมเข้าแก้ไขปัญหา และดำเนินการทางทหารอย่างต่อเนื่องและเด็ดขาดกับโจรอุกการร้าย

ลดมนตรจน์ ปากา, เกษตรชัย และหิม และนิอาเรฟ ระเด่นอาหมัด. 2545. ความคิดเห็นของประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการกระจายอำนาจการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ประชาชน ครู และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นด้วยต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ความเห็นด้วยนั้นยังมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไปในทุกด้านของแต่ละกลุ่ม และยังเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดการศึกษา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การบริหารการศึกษาแก่ ครู ประชาชนและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปของการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร และความมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนจะมีการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบุคคลที่จะเข้ามา接รับผิดชอบทางด้านการศึกษา

นพดล สุตันติวนิชย์กุล. 2538. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จากการวิจัยเรื่องนี้ พบร่วมกับ ภาคี ที่ร่วมกับ ประชาชน หลักสูตรการฝึกอบรมความเป็นหลักสูตรที่เอื้ออำนวยให้ข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้นำไปใช้ปฏิบัติงาน ให้เกิดผลดีต่อตนเองและกรมตำรวจ โดยเชิญวิทยากรระดับห้องถินที่มีความรู้และประสบการณ์ เข้ามาบรรยายให้เห็นความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเน้นวิถีชีวิต เพื่อให้หลายหน่วยงานได้ยึดถือและนำไปปฏิบัติร่วมกัน

นันทเดช ย้อมนวลด. 2541. ข้อมูลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ข้อมูลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจในการบริหารงาน ควรเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน เพื่อให้เกิดข้อมูลในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของข้าราชการตำรวจ แม้ว่า รายได้ต่อเดือน จะแตกต่างกันแต่มีข้อมูลในการปฏิบัติงานสูงเท่ากัน ผู้บริหารควรพิจารณาให้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเบี้ยยังชีพของข้าราชการตำรวจให้สูงขึ้น และสร้างความมั่นใจให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติงาน และให้คำปรึกษาที่ถูกต้องและเป็นธรรม ในการนี้ที่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน

นิมิต ยศกิจ. 2541. ข้อมูลของครุประณมศึกษาในโรงเรียนเสี่ยงภัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทความนี้กล่าวถึง ข้อมูลของครุประณมศึกษาในโรงเรียนที่เสี่ยงภัย ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วมกับ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสถานที่มีความเสี่ยงภัยสูงมาก โดยมีปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องของสวัสดิการ และปัญหาการส่งเสริมอาชีวศึกษาและกำลังใจ ที่จะต้องดำเนินการแก้ไขในปัจจุบันให้หมดไป เพื่อส่งเสริมข้อมูลของครุประษฐในระดับสูงขึ้น

นิยม สองแก้ว. 2542. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศอ.บต. ต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทรอศูนย์ของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7 กระทรวงหลัก. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ ศอ.บต. ต่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในทرسนะของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด สังกัด 7 กระทรวงหลัก พบว่า บทบาทที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวังซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่ามาก โดยที่บทบาทด้านการประชาสัมพันธ์จะมีปัญหาในการปฏิบัติมากที่สุด ศอ.บต. อาจจะประสบความสำเร็จในกลุ่มผู้นำศาสนาและประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของ ศอ.บต. การที่ ศอ.บต. จะพัฒนาและแก้ไขปัญหา จะต้องปรับปรุงบทบาทของตนเองให้เป็นองค์หลักในการวางแผน ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของทั้งภาครัฐและเอกชนในแต่ละด้าน

พิทักษ์ไทย เทพนอกร. 2539. การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรุงเทพมหานครในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรุงเทพมหานครในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา พบว่า ข้าราชการและลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรของศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น ทาง ศอ.บต. ควรจัดหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระและเน้นการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง เพราะเป็นงานที่ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถที่จะต้องเข้าไปสัมผัสและดูแลประชาชนในระดับท้องถิ่น

ไมตรี สะมะแอก. 2546. การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย. ภาคนิพนธ์

คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เกิดขึ้นมาโดยตลอด เมื่อเป็นลิ่งที่ควบคู่กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย โดยมีปัญหาขัดแย้งจนส่งผลให้เกิดมีการก่อตั้งขบวนการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดขบวนการแบ่งแยกดินแดนคือ อิทธิพลแห่งประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม

ปัจจัยต่างๆ ของขบวนการก่อการร้ายแบ่งแยกดินแดน ได้นำไปใช้ปลุกระดมให้มีการต่อต้าน ก่อการบุญลายครั้ง และกระตุนให้ชาวมุสลิมต่อสู้เพื่อให้ได้เอกสารคืนมา รัฐบาลควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อเป็นการตัดโอกาสในการปลุกระดม และแบ่งชิงประชาชนเข้าไปเป็นสมาชิกของขบวนการจากการร้ายกลุ่มต่าง ๆ

วิชีรະ อัลภาชน์ และวิชัย รุ่งเขียว ประจำปี. 2546. ความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคง
ต่อเหตุการณ์การก่อความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้.

ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ความคิดเห็นของข้าราชการผู้ปฏิบัติงานด้านความมั่นคงต่อเหตุการณ์การก่อความไม่สงบ
เรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ布ว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันต่อสาเหตุการก่อ
ความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามาจากการ
ประวัติศาสตร์ รัฐควรสนับสนุนโดยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ควบคู่ไปกับ
การขัดเจื่อนไขต่างๆ ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรกำหนด
ยุทธศาสตร์เพื่อเร่งรัดการเสริมสร้างความมั่นคงภายในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืนต่อไป

วันซ้าย งานต์ประจำ. 2541. การแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ปัญหานี้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้ ปัญหาด้านสังคมมิตริไทย ด้านความไม่สงบ
เรียบร้อย ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจำเป็นที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนักการเมือง องค์กรธุรกิจ
เอกชน ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชน ต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

ผลการวิจัยพบว่าการจัดการแก้ไขปัญหา ความไม่สงบเรียบร้อย ทุกหน่วยงานมีแผนงาน
ปฏิบัติที่ชัดเจน แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจในแผนงาน ความล่าช้า
ของงบประมาณที่ได้รับ รวมถึง เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยเสนอแนะให้ทุกหน่วยที่
เกี่ยวข้องสนับสนุน ในการแก้ไขปัญหา ด้วยความจริงใจและจริงจัง แบ่งออกในแต่ละด้านดังนี้
ด้านเศรษฐกิจ จัดให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและวิชาการ ด้านสังคมมิตริไทย สนับสนุนให้สถาบัน
ศาสนา และการศึกษา เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน เร่งรัดการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ให้รับผิดชอบต่อแผนงานที่กำหนด ด้านการศึกษา
และทรัพยากรมุนช์ จัดระบบศึกษาเพื่อสนับสนุนความต้องการของชุมชน และด้านการบริหารและ
จัดการเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ต่อการแก้ไขปัญหา
รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

วิชัย บัวรอด. 2540. การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.

การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย มีความสำคัญยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ จาก
ผลการวิจัยพบว่าในด้านการจัดทำแผน ในระดับนโยบายของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความ
ชัดเจนแล้ว แต่มีอุปสรรคในระดับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากความไม่เข้าใจ ความล่าช้าของ

งบประมาณที่ได้รับ และยังไม่มีแผนงานเฉพาะในภาระจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนที่ชัดเจน การประสานแผนงานเพื่อความมั่นคงของฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนยังไม่มีความสอดคล้องที่ชัดเจน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน จะต้องเน้นกำลัง ความตั้งใจ ความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการจัดเตรียมพื้นที่หมู่บ้าน กำลังประชาชน และการประสานแผนพัฒนาเพื่อความมั่นคง ในการพัฒนาหมู่บ้านพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดี กินดี มีความรักท้องถิ่นหมู่บ้านของตนเอง

วิชาญ สุขสง. 2539. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม การก่อการร้าย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีประจำศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่ข้าราชการครัวสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างมาก เนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจึงไม่敘ยกเข้าไปมีส่วนร่วม หน่วยราชการควรให้ความใกล้ชิดกับประชาชน สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ประชาชนลดความหวาดกลัว

วีรศักดิ์ อุปสิทธิ์. 2545. บทบาทศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) กับความมั่นคงแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การดำเนินงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 สามารถทำให้เหตุการณ์ความไม่สงบลดลงไปได้ แต่ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทั้งภายในและระหว่างประเทศ ทำให้บทบาทของ ศอ.บต. ที่เป็นอยู่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงตามชายแดน ฉะนั้น รัฐบาลควรจะให้ ศอ.บต. ดำรงอยู่ในฐานะหน่วยงานสำคัญของรัฐและควรพิจารณาปรับปรุง บทบาทและอำนาจหน้าที่ให้มีเอกสารมาอย่างชัดเจน ควรจัดองค์กรอิสระ โดยให้ประชาชนในพื้นที่เป็นคนประสานงานกับ ศอ.บต. และควรให้ความสำคัญกับภาษา民族 โดยให้เปิดสอนในสถานศึกษาต่างๆ ได้ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงได้

ศิวกร จันทร และวิชัย รุปจำดี. 2545. กำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ: ศึกษากรณีตำรวจนครจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กำลังขวัญในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจน่าอยู่ปฏิบัติการพิเศษ ศึกษากรณี
ตำรวจภูธร จังหวัดยะลา พบว่า ข้าราชการตำรวจมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งน้อยมาก ผู้บังคับบัญชา
ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และให้มีการสอบเลื่อนตำแหน่งเพื่อ²
เป็นการสร้างขวัญให้กับข้าราชการตำรวจ ด้านสวัสดิการครัวทำประกันชีวิตให้กับข้าราชการ
ตำรวจน่าอยู่ปฏิบัติการพิเศษ และเพิ่มเงินเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติการให้สูงขึ้น

ศูนย์การศึกษาระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2545. ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย:

รายงานการศึกษา. ศูนย์การศึกษาระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รายงานการศึกษาเรื่อง ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย
กับมาเลเซีย จะเน้นไปที่ปัญหาชายแดนไทยในระดับประชาชนกับประชาชน ซึ่งสาเหตุส่วน
หนึ่งมาจากแนวชายแดนซึ่งสองประเทศมีพร้อมเดนติดกันกว่า 600 กิโลเมตร จึงมีปัญหาในเรื่อง³
การปักปันเขตแดน บุคคลสองสัญชาติ และการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเกิดขึ้นด้วย ใน
ปัจจุบันปัญหาตามแนวชายแดนระหว่างไทยและมาเลเซีย ได้ลดระดับความรุนแรงไปมาก
เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงไปภายในประเทศทั้งสอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจึงได้รับความ
สนใจมากกว่า

สมพงษ์ ปานเกล้า. 2541. นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล ในชุมชนชาวไทยมุสลิมจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ (พ.ศ.2475-2535). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลในชุมชนชาวไทยมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้
รวมทั้งการศึกษาถึงผลกระทบของการดำเนินการตามนโยบายที่มีต่อชุมชนชาวไทยมุสลิมในพื้นที่
การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ทำให้เกิดการเรียกร้องการมีส่วนร่วมปกครองท้องถิ่น จึง
เป็นเหตุผลสำคัญของ คณะกรรมการฯ ได้กล่าวเป็นเครื่องมือเพื่อแสดงให้เห็นว่าการเมืองของ
คนไทยบุคคล

การที่รัฐบาลกำหนดให้โรงเรียนสอนภาษาไทย ตั้งอยู่ในวัดและมีพระเป็นครูผู้สอนทำให้
ชาวมุสลิมใน民族ปัตตานีไม่เห็นด้วย แต่กลับนิยมการศึกษาตามวัฒนธรรมอิสลาม คือ โรงเรียน
ปะเนะ ดังนั้น การจัดการศึกษาของศูนย์อำนวยการจังหวัดตามพระบรมราชโองการปักธงชัย จึงมี
ปัญหาความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หน่วยงานที่รับผิดชอบครัวทำหน้าที่กล่องเกล้า
เสริมอย่างเข้มแข็งเท่านั้น

สันติ ลาตีฟ และกรีร์ ศรีกิจการ. 2545. การพัฒนานโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัด

ชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนานโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาถึงข้อดีและผลของการพัฒนานโยบาย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่มีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย จึงส่งผลให้นโยบายมิได้ตอบสนอง ความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

การแก้ไขปัญหาการกำหนดวิธีคิดและการนำเสนอนโยบายใหม่ ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเริ่มต้นของการบูรณาการกำหนดนโยบาย เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการนำเสนอนโยบายไปสู่การปฏิร่วมกัน และจะเกิดความมั่นคงขึ้นในพื้นที่

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. 2537. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2537-2541). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ.

จังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด ส่วนใหญ่ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ปัญหาต่างๆ เกิดจากความไม่เข้าใจกัน ไม่ใช่เรื่องของศาสนา มีกลุ่มบุคคลที่ไม่หวังดีหันยกเงื่อนไขสร้างความแตกแยก ทำให้เกิดปัญหาความไม่สงบลดลงมา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ให้ชาวไทยมุสลิมมีส่วนในการปกครอง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้ายพร้อมให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาที่ถาวร

สิทธิ พิบูลรัชต์. 2536. ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกราชร้ายในจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกราชร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อความมั่นคงของชาติ ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดขึ้นและเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การก่อการร้ายของกลุ่มขบวนการต่างๆ หลายรูปแบบ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากประเทศมุสลิมทางตะวันออกกลางบางประเทศในทางลับ ในการแก้ปัญหา รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด และสร้างความศรัทธาเชื่อถือต่อชาวไทยมุสลิม ให้กลับมาให้ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกันโดยสันติสุข ก็จะเป็นผลดีแก่ชา้ายไทย มุสลิมในภาคใต้และประเทศไทย

สุวัฒน์ เงิน จำ. 2537. การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดน

ภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบัน ชาวthalay-mathayom-thai-2537.pdf
ไทยมุสลิมพูดและใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น มีการปรับปรุงป้อนเนาะ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนา อิสลามซึ่งทำให้เด็กมุสลิมได้เรียนศาสนาควบคู่ไปกับวิชาการและวิชาชีพ

ด้านปัญหาของความขัดแย้ง คือความไม่เข้าใจระหว่างข้าราชการกับประชาชน สืบสานกัน ได้ไม่ดี เพราะภาษาที่ต่างกัน จึงควรเน้นเรื่องการศึกษา โดยรัฐควรปรับปรุงอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ได้มาตรฐาน และเปิดสอนภาษาสามัญท่องถิน ทั้งนี้เพื่อให้ โรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทมากขึ้น ในการแก้ปัญหาและพัฒนาภูมิภาคนี้ให้สมบูรณ์และมั่นคง สืบไป

อาคม ใจแก้ว. 2538. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ การ ปฏิบัติงานของข้าราชการนั้น ควรดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย และทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

การกิจที่ได้รับมอบหมายควรปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ อย่างเคร่งครัด และคำนึงถึง หน้าที่ของประชาชนที่มีต่อรัฐ การปฏิบัติงานก็จะง่ายขึ้น เพราะข้าราชการระดับล่างมี ความสำคัญอย่างยิ่งในส่วนคลีค้ายปัญหา เนื่องจากต้องคลุกคลีกับประชาชนโดยตรงในการ ปฏิบัติงาน

อาทรา คุรุวรรณ. 2543. บทบาทสมาชิกเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลใน 5

จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยบทบาทสมาชิกสภาเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณีเทศบาลใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาในด้านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ความมีการปรับปรุง แก้ไข กฎหมายและระเบียบต่างๆ และจัดการฝึกอบรมความรู้ ความเข้าใจให้กับสมาชิกสภา เทศบาล เพราะสมาชิกสภาเทศบาลมีฐานะเป็นตัวแทนของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ให้ องค์กรท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาต่างๆ ของประชาชน

จำนวน นิลวีไล. 2543. แนวทางการจัดระบบนำเข้าและการจัดระบบควบคุมการทำงานของ
แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายของไทย: ศึกษาจากกรณีของประเทศไทยสิงคโปร์และมาเลเซีย.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แนวทางการจัดระบบนำเข้าและการจัดระบบควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายไทย ศึกษาจากกรณีของประเทศไทยสิงคโปร์และมาเลเซีย จากการศึกษาพบว่า รัฐบาลไทยได้ดำเนินการในการวางแผนยุทธศาสตร์และมาตรการในทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและควบคุมแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทย จึงทำให้มีแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย รัฐบาลควรนำรูปแบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวในลักษณะสัญญาจ้างให้มีใบอนุญาตในการทำงาน และควรประชาสัมพันธ์โดยปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาระแรงงานต่างด้าวมากขึ้น

อุทัย สุวัตรประทีป. 2545. ทัศนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย
อิสลามว่าด้วยมรดกในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล. ภาคนิพนธ์ คณะ
พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทัศนะของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเกี่ยวกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วย
มรดกในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล จากการศึกษาพบว่าอยู่ในระดับที่เห็นด้วย
มาก คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด มีความรู้ความเข้าใจเพียงร้อยละ 60 จึงเป็นปัญหา
ความรู้ที่นักกฎหมายอิสลามฉบับที่ได้จัดทำคำแปลเป็นภาษาไทยที่มีชื่อว่า “หลักกฎหมาย
อิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก”

หนังสือ

ไกคิน พลกุล. 2547. สันติวิธีเพื่อสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กระทรวงมหาดไทย.

สันติวิธีเพื่อสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความไม่สงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน ซึ่งรัฐบาลควรเข้าไปดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างสันติวิธี ด้วยการใช้หลักเมตตา
ธรรมและนิติธรรมต่อพี่น้องประชาชน เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย และควรแก้ปัญหา
แบบสันติวิธีให้แก่ครูโรงเรียนปอเนาะ ในการจัดการศึกษา รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานของ
เจ้าหน้าที่ที่จะต้องเข้าใจและใกล้ชิดประชาชน เพื่อสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคม

ศูนย์ประสานงานปักครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2545. ข้อมูลจังหวัดและอำเภอชายแดนของไทย ที่ติดต่อกับประเทศไทยเชี่ยว. กรุงเทพฯ: กรมการปักครอง.

ประเทศไทยมีความเข้มติดต่อกับประเทศมาเลเซียหลายจังหวัด อาทิ สตูล สงขลา ยะลา นราธิวาส และปัตตานี โดยติดต่อประเทศมาเลเซียที่ รัฐเปอร์ลิส (Perlis) รัฐเคดาห์ (Kedah) รัฐเปรรัก (Perak) รัฐกลันตัน (Kelantan) มีแนวพรมแดนระหว่างประเทศไทยไปตามสันปันน้ำสันกาลาครี และ ร่องน้ำลึกแม่น้ำโก-ลก ความยาวโดยประมาณ 500 กิโลเมตร มีด่านพรมแดน รวมทั้งหมด 7 ด่าน คือ

- จังหวัดสตูล ด่านวังประจัน – Wang Kelian รัฐเปอร์ลิส
 - จังหวัดสงขลา ด่านปาดังเบซาร์ ตำบลปาดังเบซาร์ – Padang Besar, รัฐเปอร์ลิส
ด่านสะเดา ตำบลสำนักขาม – Bukit Kayu Hitem อำเภอ Kabang Pasu
รัฐเคดาห์
 - จังหวัดยะลา ด่านเบตง – Bukit Berapit กิ่งอำเภอ Pean Kalan Hulu รัฐเปรัก
 - จังหวัดนราธิวาส ด่านบูเก็ตตา – บูเก็ตตา Bukit Bunga Tanah Merah รัฐกลันตัน
ด่านสุไหงโก-ลก – Rantau Panjang อำเภอ Pasir Mas รัฐกลันตัน
ด่านตาเกใบ - ด่าน Pengkalan Kubor อำเภอ tumpat รัฐกลันตัน

ศูนย์ประสานงานปักครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ มปป. คู่มือปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพฯ: ส่วนประสานราชการ กรมการปักครอง.

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นคู่มือสำหรับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับการบรรจุ แต่งตั้ง ยกย้ายเข้าปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดในหนังสือเล่มนี้ คือ ข้อพึงปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติ ในการปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ คำตอบและข้อเสนอแนะของพาราชมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม แต่ถ้าได้ศึกษาเนื้อหาทั้งเล่มแล้วก็จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการทำงานมากขึ้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2539. คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการชายแดน/ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เป็นคุณมือของข้าราชการที่ทำงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เข้าใจถึง ภูกระเบียง ของอิสลามิกชน โดยอธิบายได้พอสั้นเขปดังนี้

ตามรัฐธรรมนูญของไทย ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา ดังนั้น พระราชนิพัทธ์ถือว่าด้วยการศาสนาปัจจุบัน ฝ่ายอิสลาม จึงถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญ ทางกระทรวง

ศึกษาธิการจึงตั้งสถานศึกษาขึ้นมา เรียกว่า “อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย” เพื่ออิสลามิกชน จะได้ศึกษาและรับการอบรม

คณะกรรมการอิสลามแห่งประเทศไทยจึงถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจการ ของศาสนาอิสลาม และมีพระราชนูญต่ออิสลามในปี พ.ศ. 2490 ให้มั่นคงต่อไป ได้จดทะเบียน เป็นนิติบุคคล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอิสลามตามกฎหมายของกระทรวง

สมชาย นีละไพจิตร. 2543. กฎ—เพาโโรงเรียน: คดีประวัติศาสตร์แบบอย่างการต่อสู้ข้อบกพร่อง

กรุงเทพฯ : สำนักทนายความสมชาย นีละไพจิตร.

กฎ...เพาโโรงเรียน คดีประวัติศาสตร์แบบอย่างการต่อสู้ข้อบกพร่อง เป็นเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2536 โดยที่ตำรวจนาย ภูเขียว ว่าเป็นพวกขบวนการพูล และลอบเพาโโรงเรียนกว่า 36 แห่ง ในคืนเดียวกัน แต่นายภูเขียวได้ทำการปฏิเสธแต่กลับไม่มีหนังสือ เลยกล้ายเป็นพวกขบวนการพูล ใจคดีนี้ทำให้เห็นว่าความบกพร่องในการ สอดส่องมีมากมาย กลับกลายให้ผู้บริสุทธิ์ต้องมาเป็นพวกขบวนการพูล 4 ปี จนศาลพิพากษา ยกฟ้องทั้งหมดทุกดีทำให้นายภูเขียวและพวกได้รับอิสรภาพและทำการฟ้องกลับ กระทรวงมหาดไทยและกรมตำรวจนาย ก็ร้องค่าเสียหายในการที่ตนไม่ได้เป็นคนร้ายในคดีดังกล่าว เป็นเงินถึง 11 ล้านบาท การยกตัวอย่างนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึง การมีวิญญาณการต่อสู้เพื่อรักษา ความยุติธรรม และชี้ให้เห็นถึงการทำงานที่บกพร่องของกรมตำรวจน้ำที่ทำให้มีการจับแพะ ในคดีนี้ ด้วย

อมรอน มะลูลีม. 2538. วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย:

กรณีศึกษากรณีมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพฯ: อิสลามิคอะเคเดมี.

การวิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย กรณีศึกษากรณีมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย ความมุ่งหมายของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาทุกอย่างคลื่นลามไปในทางที่ดี

ถึงแม้ว่าประชาชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม และไม่ ชอบใช้ภาษาไทยแต่ใช้ภาษาลักษณะเดียวกันในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เรื่องภาษาถูกกล่าวหาว่ามุสลิมกับผู้ไม่ใช่มุสลิม รวมทั้งชาวบ้านที่เป็นมุสลิมกับข้าราชการที่เป็นไทยพุทธ เพราเวรรัฐบาลไม่จริงใจต่อชาวมุสลิม ชอบสร้างสถานการณ์ให้เป็นพอกขบวนการแบ่งแยกดินแดน และกล่าวหาว่ามุสลิมไม่จริงจังรักภักดีต่อรัฐบาลจึงกล่าวเป็นปัญหาความไม่พอใจแก่ชาวมุสลิมในภาคใต้ และปัญหาต่างๆ นี้จึงทำให้การแก้ไขปัญหา 4 จังหวัดภาคใต้ไม่อาจแก้ไขให้บรรลุผลได้

บทความ

นิทกร แสงทอง. 2540. “การปรับเปลี่ยนบทบาทโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศอ.บต.๙.” ใน วัชร์สาภิรักษ์. ปีที่ 40 ฉบับที่ 1 หน้า 25-30.

ศอ.บต.(ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานระหว่างหน่วยราชการในพื้นที่ รวมทั้งกำกับดูแลความประพฤติของข้าราชการที่ไม่เหมาะสมให้ลดน้อยลง นอกจากการเน้นด้านความมั่นคงแล้วด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปของปัจจุบันทำให้ ศอ.บต. ต้องมีแนวทางที่สอดรับด้วย

ผลจากการศึกษาในการบทบาทและอำนาจของศอ.บต. พบว่า

-ผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อทิศทางการดำเนินอยู่ของ ศอ.บต. มีความเห็นว่าควรยุบเลิกเมื่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นไปด้วยความสงบสุข รวมทั้งเงื่อนไขทางสังคมหมดไป อย่างไรก็ตามในปัจจุบันศอ.บต. ก็ยังมีความจำเป็น เป็นที่พึงได้ยามไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการ และเป็นแกนกลางในการประสานการบริหารงานชายแดนภาคใต้

-ควรเน้นบทบาทของหน่วยงานประสานงาน ช่วยอำนวยการ วางแผน กำหนดนโยบาย รวมทั้งติดตามประเมินผลตามนโยบาย มากกว่าที่จะลงไปปฏิบัติในพื้นที่เนื่องจาก ศอ.บต. มีบุคลากรและงบประมาณจำกัด รวมทั้งข้าราชการกับงานของหน่วยปกติ

-บทบาทในปัจจุบันควรเน้นการแก้ไขปัญหาด้านสังคมจิตวิทยา การควบคุมพฤติกรรม และการพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการและการประสานงาน

-ไม่ควรจะให้สายการบังคับบัญชาผ่านปลัดกระทรวงและรัฐมนตรีมหادไทยแต่ควรขึ้นตรงกับนายกรัฐมนตรี เพื่อความรวดเร็วและการยอมรับจากหน่วยงานอื่น

-การจัดองค์กรภายในของ ศอ.บต. สมควรลดจำนวนสายการบังคับบัญชาลง เพื่อความรวดเร็วในการสั่งการ

คลาย เทียนทอง. 2544. “ความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนระหว่างไทย-มาเลเซีย จากอดีตจนถึงปัจจุบัน.” ใน เอเชียบริทัฟน์. ปีที่ 22 ฉบับที่ 1 หน้า 32-64.

จุดกำเนิดมาจากการภัยคุกคามของ จคم. (โจรีนคอมมิวนิสต์) ที่ตอนแรกเป็นปัญหาภายในแต่ต่อมาได้ลุกถามมาที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างไทย มาเลเซียขึ้นในการแก้ไขปัญหา จคม. ในรูปของความร่วมมือด้านความมั่นคง 4 ฉบับ ในปี 1965, 1970, 1977, และ 2000 ในตลอดระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลงจากภัยคุกคามของ จคม. ไปสู่ภัยคุกคามทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในรูปแบบต่างๆ เพิ่ง จคม. ยุติบทบาทตนและจีนกี

เลิกให้ความสนับสนุนและมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องประเด็นการใช้มาตรการจากทางทหารอย่างเดียว ไปสู่การใช้มาตรการทางเศรษฐกิจและสังคมมาเสริมด้วย

อิมรอน มะลูลีม. 2539. “การศึกษาถึงความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย: กรณีศึกษากลุ่มมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน เอกซีบอร์ดทัศน์. ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 หน้า 28-48.

กล่าวถึง ประวัติศาสตร์ของชาวมุสลิม ภาคใต้ จำนวนประชากร ลภภาพเศรษฐกิจ และลิทธิทางกฎหมายของชาวไทยมุสลิม งานของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวกับภาคใต้ สาเหตุของความขัดแย้ง โดยมีปัญหาที่สำคัญ 7 ประการ คือ

1. ปัญหาระบบเอกสารลักษณ์ (ศรัทธา ภาษา วัฒนธรรม อุดมการณ์ การศึกษา)
 2. ปัญหาด้านจิตวิทยา เกิดความสำนึกรถึงความแตกต่าง กับ วัฒนธรรมที่เป็นของประชากรส่วนใหญ่
 3. ด้านเศรษฐกิจ
 4. ด้านการศึกษา
 5. เชื้อชาติผ่านพันธุ์
 6. ด้านการเมือง
 7. ด้านการปกครอง
- ส่วนการแก้ปัญหานี้ในเรื่องนี้ของภาครัฐได้แก่ การใช้นโยบายผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิม และการแก้ปัญหาระบบภาษาและการศึกษา แต่อย่างไรก็ได้การแก้ปัญหา ไม่มีประสิทธิภาพนัก เพราะชาวไทยมุสลิมยังคงรักษาเอกสารลักษณ์ของตนเองไว้ได้เป็นอย่างดี

ในตอนท้าย เป็นเรื่องของการต่อสู้ทางการเมืองของชาวมุสลิมไทยมาเลย์ และขบวนการแบ่งแยกดินแดนและกลุ่มก่อการร้ายต่างๆ

อีน ๗ (เอกสารประกอบการสัมมนา ,รายงานการประชุม ฯลฯ)

โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอกอัครราชทูตวันออกเดียงดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2541. สรุปผลการสอนบททางวิชาการเรื่อง “วิกฤตการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และแนวทางแก้ไข” วันที่ 17 มกราคม 2541 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี: โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอกอัครราชทูตวันออกเดียงดี.

วิกฤตการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้และแนวทางแก้ไข มีหลายหน่วยงาน รวมทั้งนักวิชาการ ตัวแทนประชาชน และอีก ๖ รายท่าน เข้าร่วมโครงการสอนบททางป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม เพื่อสร้างสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพาะปลูกชนบท้องที่มีส่วนร่วมในการทางออกให้กับสังคม

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

ข้อคิดจากการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 2544. มหาวิทยาลัยทักษิณ, ไม่ระบุฉบับ, ไม่ระบุเลขหน้า.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 2545. ข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่อรัฐบาล กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากถ่านหิน หินกรด-บ่อนอก และโครงการท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

ชีนชีวา ชีวะธรรม. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย (พ.ศ.2535-2538) (วิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและส่งเสริมความสัมพันธ์). วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธีรวัฒน์ อุดมสุด. 2540. การศึกษาความพึงพอใจการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจนครบาล จังหวัดนราธิวาส. ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ธีระพงศ์ สมสังข์. 2538. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อแบบบัญชีของผู้บริหารเรือนจำและทันทสถานที่เป็นจริง และที่คาดหวัง สังกัดกรมราชทัณฑ์ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

นักศึกษาหลักสูตรการปฏิบัติการจิตวิทยาฝ่ายอำนวยการรุ่นที่ 88 คณะ 4. 2544. ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - มาเลเซีย. สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง หน้า 52-70.

บัญญติ จันทน์เสนะ. มปป. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุญปรมาร์น ขวากาค. 2546. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดสงขลา. ปริญนานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พิทยา มาศมินทร์ไชยนรา. 2542. ทัศนคติทางการเมืองของนิสิตมุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้. ปริญญาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เพลินพิศ จันทร์สุริยา. 2540. การยอมรับบทบาทของปลัดอำเภอที่มีผลต่อการศึกษา: ศึกษากรณีจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะกรรมการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมจิตวิทยาเศรษฐกิจ และความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปี๒๕๔๒. โครงการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมจิตวิทยาเศรษฐกิจ และความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปี๒๕๔๒.

มาธุร ปัชชาตะสิงห์. มปป. คนมาเลเชียเชื้อสายไทยกับความมั่นคงแห่งชาติของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

วิลาศ ชูช่วย. 2543. สังคมการณ์ทางการเมืองของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2539. การปรับปรุงการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. มปป. “ความสัมพันธ์และปัญหาระหว่างไทย – มาเลเซีย” แนวทางการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์เพื่อการแก้ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง.

สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. 2540. “ประวัติความเป็นมาของจังหวัดชายแดนใต้” แนวทางการปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์เพื่อการแก้ปัญหาชายแดนไทย-มาเลเซีย. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง. หน้า 1-22

สมภพ จิตรวิรัมย์ศรี และคนอื่นๆ. 2543. พลวัตทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สมศักดิ์ แขวงสก. มปป. แนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
(ปัตตานี ยะลา นราธิวาส). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สันทัด ณ นคร. 2540. เจตคติของชาวไทยมุสลิมในตำบลกรงบีนัง กิ่งอำเภอกรงบีนัง จังหวัดยะลา
ต่อการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุนทร แก้วขาว. 2540. สำรวจกับอาชญากรรมในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สรพล ไชยเดช. 2538. ปัญหายาเสพติดใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.

สำนักงานคณะกรรมการประสานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านและ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542. โครงการศึกษา
เพื่อจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจบีนัง-สงขลา โดยใช้
ประโยชน์จากก้าชธรรมชาติ: สรุปว่างรายงานผลการศึกษาขั้นสุดท้าย. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักประสานงานมวลชน. 2542. การเสริมสร้างความเข้าใจและกระชับความสัมพันธ์อันดีใน
ระดับท้องถิ่นไทย-มาเลเซีย: โครงการนำร่องการส่งเสริมบทบาทนายอำเภอชายแดน.

อาทรา คุรุวรรณ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารองค์กรบริหาร
ส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงาน
การวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อุดม หลำเป็ลสะ. 2544. บทบาทของคณะกรรมการอิสلامประจำจังหวัดในเขตชายแดนภาคใต้.
ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

หนังสือ

กรรมการปักครอง. 2545. คู่มือการปฏิบัติราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรุงเทพฯ: กรมการปักครอง.

บทความ

ปียะ กิตาภรณ์. 2543. “ช่วยกันใช้รัฐธรรมนูญแก้ปัญหาโครงการท่อส่งก๊าซและโรงงานแยกก๊าซไทย-มาเลเซีย: เส้นทางสู่การปฏิรูปการเมืองไทย.” รุสมิลล์, (ไม่ระบุเลขหน้า).

พรชัย ลิขิตธรรมใจจัน. 2546. “ระดับการปฏิบัติภารกิจโครงการถ่ายโอนของปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น.” วิทยาการจัดการ, (ไม่ระบุเลขหน้า, ไม่ระบุฉบับ).

พลากร สุวรรณรัฐ. 2543. “การรักษาความมั่นคงในบทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสารเทศกิษา นิตยสารท้องถิ่น ปีที่ 95 (ม.ค.2543) หน้า 14-17.

สมเจตนา มุนี. 2537. “รัฐธรรมนูญใจที่ปรากฏในท้องถิ่นภาคใต้.” ทักษิณคดี, มิถุนายน-กันยายน 14-29.

สุทธิพงศ์ พรมไพบูลย์, เรียนนันท์ วนิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. 2541. “การสร้างเสริมความเข้าใจอันดีของชายไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาจากการประเมินผลโครงการทักษิณพัฒนา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาคที่ 4 กองทัพภาคที่ 4.” ในวารสารสังชลancrivinท์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค. 2541) หน้า 311-324.

สุรินทร์ พิศสุวรรณ. 2543 “ผู้นำความขัดแย้งและความรุนแรง: สภาพการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสารรัฐสัมมิลล์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2543) หน้า 37-46

อุทัย ดุลยเกษม. 2536. “บทบาทของการศึกษากระบวนการบูรณาการทางการเมือง: กรณีของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู.” ทักษิณคดี, 83-69.

สอนลิงก้า, ชีลวี. 2545. “บทบาทของโครงการทักษิณพัฒนา กับสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน *รัฐสมิyle* ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2545) หน้า 22-28.

อีน ๗ (เอกสารประกอบการสัมมนา ,รายงานการประชุม ฯลฯ)

คณะกรรมการสภากิจจ์แห่งชาติรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, สมาคมรัฐศาสตร์แห่งประเทศไทย และภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2544. *รัฐศาสตร์ไทยกับศักยภาพในการจัดการความขัดแย้ง*. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 2 (พ.ศ.2544). เชียงใหม่: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ขี้ย์โชค จุลศิริวงศ์. 2540. *ไทยกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน*. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่องนโยบายต่างประเทศของไทย 6-8 และ 17 พฤษภาคม 2540 ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาฯ). กรุงเทพฯ: โครงการ Global Competence Project.

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. 2542. *นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้* (พ.ศ. 2542-2546). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ. 16 หน้า.

2. เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนา

วิทยานิพนธ์และวิจัย

กิตติ เจตธงชี, เกวียน บัวตุ่ม และศุภศิลป์ มณีรัตน์. 2544. *การสำรวจการผลิตและการบริโภคอาหารมุสลิมในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อพัฒนาสู่ระบบอุตสาหกรรม*: รายงานการวิจัยพัฒนาและวิเคราะห์สมบูรณ์. คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษา ข้อมูลเบื้องต้นในการผลิต จำนวนรายและบริโภค อาหารมุสลิม ยาลาล ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมุสลิม เป็นหน่วยผลิตอาหารยาลาล และพัฒนาสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรมต่อไป ซึ่งอาหารส่วนใหญ่ที่ผลิต

อาทิ อาหารขบเคี้ยว เครื่องดื่มสมุนไพรและอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารพื้นบ้าน ซึ่งหลายชนิดได้รับความนิยมจากผู้บวิกา

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้าน มีความรู้ทางด้านการตลาด การจัดการ เทคโนโลยีการผลิตและบรรจุภัณฑ์ และที่สำคัญความมีแหล่งเงินทุนให้กู้ยืม เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของผลิตภัณฑ์ในการขยายตลาดต่อไป

จักรพง แท่นทอง และจักรกฤษณ์ นรนติพุดุงกาญจน์. 2546. การพัฒนาเมืองชายแดน: การศึกษาวิสัยทัศน์และรูปแบบการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเบตง. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาเมืองชายแดน: กรณีศึกษาวิสัยทัศน์และรูปแบบการบริหารจัดการของเทศบาลเบตง จากวิสัยทัศน์และมุทธิศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลเบตง ประกอบกับนายกเทศมนตรีซึ่งเป็นคนเบตงโดยกำเนิด กับการพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวกับประเทศไทยและเชียงราย และทางด้านการส่งออกพืชผลทางการเกษตร

จุดเด่นที่ทำให้มีเมืองเบตงมีการพัฒนา คือ มีนายกเทศมนตรีเป็นผู้นำ ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ จึงพัฒนาเมืองให้เจริญในทุกๆ ด้าน เทศบาลอื่นๆ ควรนำไปที่จะเป็นแบบอย่างในด้านการพัฒนาได้

ชาลี ไตรจันทร์. 2539. ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรกลุ่มค้าขาย ศึกษาค้นคว้าการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรกลุ่มค้าเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาที่พบมากที่สุดในการให้บริการ คือ การเร่งรัดชำระหนี้ในเรื่องของการล่าช้าและภาษาของเกษตรกรกลุ่มค้า ทางธนาคารควรให้ความสำคัญของการให้บริการ โดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงานสินเชื่อในเรื่องของการติดต่อ ซึ่งอาจจะพบปัญหาในเรื่องของอายุหรือภาษาที่ใช้ทำการประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรกลุ่มค้า มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการติดต่อเพื่อขอรับบริการด้านสินเชื่อ และปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารให้มีความคล่องตัวในการให้บริการมากขึ้น

ชิดชนก เชิงชาgar และคนอื่นๆ. 2536. รายงานการวิจัยการประเมินผลโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: สำนักส่งเสริม

การศึกษาและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF).

การวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบคลุมของสตรีและเยาวชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในหัวข้อที่อบรม คือการศึกษาตามแนวทาง อัล-อิสลาม

การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนา สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ เป็นแม่บ้านซึ่งมีรายได้น้อย สำนักส่งเสริมการศึกษาควรส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ให้คำแนะนำแก่กลุ่มสหกรณ์ในการบริหารงาน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ชุมชน

ชุมตักดี อินทรรักษ์ และคนอื่นๆ. 2545. ผลกระทบของการใช้แรงงานข้ามแดนในเขตพื้นที่จังหวัด

ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชียงตะวันออก เนียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้แรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ที่เกี่ยวกับ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข โดยการสัมภาษณ์ และสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวในพื้นที่หกจังหวัดภาคใต้ "ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูลและระนอง จากการศึกษา พบร่วม แรงงานต่างด้าวชาวพม่ามีจำนวนมากเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งแรงงานที่มีการขึ้นทะเบียนและแรงงานที่หลบหนีเข้าเมือง จังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวชาวพม่าเป็นทางผ่านเข้ามาประเทศไทย คือ จังหวัดระนองและเข้ามาประกอบอาชีพประเภทประมงและกิจกรรมต่อเนื่อง เลี้ยงสัตว์ ทำสวนทำไร่ กิจการพิเศษมากที่สุด ผลกระทบทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษาและการสาธารณสุข มีผลกระทบทางด้านลบมากกว่าด้านบวก ซึ่งส่งผลต่อแรงงานไทยและการเกิดปัญหาการเพิ่มประชากรในอนาคต

ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางแก้ไขและการพัฒนาแรงงานต่างด้าว คือ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเข้มงวดกวดขันด้านนโยบายและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง จึงจะสามารถแก้ปัญหาได้

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ และคณอื่นๆ. 2544. การพัฒนาฝีมือแรงงานในห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรสุข เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การพัฒนาฝีมือแรงงานใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย เป็นการดำเนินงานในด้านสภาพทั่วไปและปัจจัยนำเข้า ความมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย

เมื่อพิจารณาสภาพทั่วไป ความมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอ กับจำนวนผู้เข้ารับการฝึก รวมทั้งการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจ เป็นการทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถออกไปประกอบอาชีพได้

คลมนราจน์ บากา และคณอื่นๆ. 2546. การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงในจังหวัดชายแดนภาคใต้. รายงานสรุปผลการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปัตตานี.

เป็นรายงานที่รวบรวมการวิจัยในเรื่องต่างๆ ของบุคคล เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียง ตลอดจนชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาเบรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
4. เพื่อศึกษาเบรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงของ ชาวชนบท อาสาพัฒนาชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เกษตรและพัฒนาการตำบล ตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

รวมทั้งได้มีการสรุปองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอดเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

คลุมนรรجن์ บากา, เกษตรชัย และหิม และอับดุลเลาะห์ อับฎู. 2547. การมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชาวชนบทในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พบว่า ชาวชนบทมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในระดับปานกลาง และมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่นำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีส่วนน้อยที่มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนเดิม และบางส่วนยังไม่เห็นถึงความสำคัญของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง ไม่มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมั่นปฏิบัติงานในพื้นที่ให้มากขึ้นโดยให้การช่วยเหลือ สนับสนุนแก่ชาวชนบทที่มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนเดิมให้มีชีวิตที่ดีขึ้น และชี้ให้เห็นถึงข้อดี และประโยชน์ของหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อให้ประชาชนได้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

คลุมนรรจ์ บากา, เกษตรชัย และหิม และตาญูดิน อุสมาน. 2547. บทบาทของเกษตรตำบลและพัฒนากรตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของเกษตรตำบลและพัฒนากรตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง พบว่า บางครั้งการปฏิบัติหน้าที่ของเกษตรตำบลและพัฒนากรตำบลไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ เพราะ ชาวไทยมุสลิมบางคนอดีตต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ต่างศาสนิกชน เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจภาษาถิ่น จึงไม่สามารถสื่อสารกันได้

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานของภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือในการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ ในการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลและพัฒนากรตำบลกับประชาชน หรือสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจพอเพียง และภาครัฐควรสนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียง แก่ประชาชนให้มากขึ้นและทั่วถึง

ดลมนรวร์ บากา, เกษตรชัย และทีม และอุทัย เอกสะพง. 2547. บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาบทบาทของผู้นำท้องถิ่น ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยพอสมควร แต่ประชาชนในท้องถิ่นยังมีความคิดว่า ผู้นำของตนมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับต่ำ ผลมาจากการดับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ยังไม่ค่อยดีเจน

ผู้วิจัยเห็นว่า ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะกำหนดนโยบายใหม่ จัดให้มีการอบรมความรู้ทางวิชาการให้แก่ผู้นำท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเสริมความรู้ใหม่ๆ แนวทางปฏิบัติใหม่ๆ เทคนิคหรือวิธีการใหม่ๆ อันเป็นผลให้ผู้นำสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทใหม่ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

คลุมนรรจ์ ปากา, เกษตรชัย และทีม และมະรอซี มະອົງ. 2543. ບທບາທຸ່ນໍາອາສາພັນນາຊຸມໜາ
ໃນການພັນນາເສຽ່ງຈົກຈຸນໜາໃນຈັງຫວັດໝາຍແດນກາຕີ: ຮາຍງານກາວິຈັດ.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ชี้งบบว่า บทบาทของอาสาพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นภารกิจในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน เป็นผู้ประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน และส่วนประชาชั�มีทัศนะต่ออาสาพัฒนาชุมชนในบทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ อาสาพัฒนาชุมชนมีความรู้ที่ยังไม่กระฉับ หรือเข้าใจเพียงบางส่วน

ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงแก่อาสาพัฒนาชุมชนให้มากกว่านี้ และควรจัดให้มีการทดสอบความรู้ก่อนที่จะมีการไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างและแกนนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

คลุมนรวร์ บากา, เกษตรชัย และหิม และหัสสัน หมัดหมาน. 2547. องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับ องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ซึ่งได้แก่ การนำหลักการทำการทำการเกษตรแบบผสมผสานแนวทฤษฎีใหม่ไปใช้เป็นหลักในการประกอบอาชีพทางการเกษตร และนำหลักการเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน

คลุมนรวร์ บากา, พิรยศ ราษีมมุลา และหัสสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดปัตตานี. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐฯ เศรษฐกิจดิจิทัล จังหวัดปัตตานี อาจมีผลกระทบในหลายด้าน เพราะเทคโนโลยีใหม่ๆ อาจทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คน และสัตว์ พืช การขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยให้เทคโนโลยีใหม่ๆ เครื่องจักรกลต่างๆ มีผลทำให้คนงานได้รับความเดือดร้อน คือ ตกงานและว่างงาน ส่วนเกษตรกรได้รับความเสียหายในด้านผลผลิต

ผลกระทบทางบวกก็มีในหลายด้านด้วยกัน แต่รัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ถึงรายละเอียดของโครงการพัฒนานี้ และแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อพัฒนาอาชีพในชุมชนได้อย่างถูกต้อง

คลุมนรวร์ บากา, พิรยศ ราษีมมุลา และหัสสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดยะลา. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐฯ เศรษฐกิจดิจิทัล จังหวัดยะลา นั้น การสร้างโรงงานจำนวนมาก จะทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ ทางอากาศ และน้ำ ด้านการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ อาจมีผลทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ คน สัตว์ และพืช ผลกระทบทางด้านบวก ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนผลกระทบทางด้านลบ มีหลายประการ อาทิ เช่น ไม่มีนักลงทุนต่างพื้นที่มาลงทุน เนื่องจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ผลผลิตของชาวเกษตรกรได้รับความเสียหาย

รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เป็นอยู่ด้วยความจริงใจ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้ถึงรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจน

ทวี ณ ตระกูล และคนอื่นๆ. มปป. การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทความนึกถึงเรื่อง ความยากจนของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัจตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งเป็นต้นตอของปัญหาที่ขับขันกันมาอย่างยาวนาน อาทิ ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเรื่องการทำมาหากิน ซึ่งรัฐบาลทุ่มเทแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นอย่างมากแต่ก็ยังไม่สามารถบรรลุผล ซึ่งอาจจะเป็นเพราะ เป็นการกระทำของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว จึงทำให้โครงการต่างๆ กระฉับกระเฉยส่งผลไม่ทั่วถึง ซึ่งการทุ่มเทและพัฒนาอย่างเข้มข้นและต่อเนื่องเป็นเรื่องเกินกำลังที่รัฐบาลจะรับได้

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า รัฐบาลควรจุ่นใจให้ภาคเอกชน เข้ามาร่วมทุนในกิจกรรมต่างๆ โดยจะต้องใช้มาตรการจูงใจที่เป็นพิเศษ เพื่อชุดเชยโอกาสเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากภพจน์ของสถานการณ์ในบริเวณนี้ และเข้ามาร่วมในการพัฒนาให้การดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

โนรี ใจใส่ และคนอื่นๆ. 2537. ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัจตานี เพื่อร่วมแผนเบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยที่ศึกษา ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัจตานี เพื่อร่วมแผนเบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากจังหวัดปัจตานีเป็นเขตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งเรียกว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่เนื่องจากยังไม่เด่นชัดในการลงทุน มีการลงทุนขนาดใหญ่น้อย และยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ เมื่อรัฐบาลมีโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจซึ่งเป็นโครงการใหม่ จึงได้เลือกจังหวัดสงขลาเป็นเมืองหลัก ที่จะเข้ามาร่วมโครงการใหญ่ๆ แทน ทั้งๆ ที่ จังหวัดปัจตานีมีวัตถุดีบพร้อมในหลายด้าน

ดังนั้น ด้วยความไม่ชัดเจนของรัฐบาลที่จะใช้แผนการพัฒนาฉบับใด จะทำให้เกิดช่องโหว่ และเสียเปรียบต่อประเทศเพื่อนบ้านได้ ฉะนั้น รัฐบาลควรมีความชัดเจนในพื้นที่ว่าเขตเศรษฐกิจได้รองรับอุตสาหกรรมประเภทใด และพัฒนาตามแผนการที่ได้จัดเตรียมไว้ตามขั้นตอน และควรตระหนักรถึงปัญหาความไม่ปลอดภัยและความมั่นคงในจังหวัดปัจตานีด้วย เพื่อที่เศรษฐกิจจะได้ขยายตัวมากกว่าที่

ปีน จันจุฬา และคนอื่นๆ. 2545. การเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยการเลี้ยงไก่เบตงในหมู่บ้านใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย จะเป็นเกษตรกรรมผู้ชายน่าสนใจ จากการศึกษาในระดับประเทศคือศึกษาและมรดกศึกษา แต่การเลี้ยงไก่เบตงเป็นอาชีพรอง มีรายได้จากการเลี้ยงไก่ปานกลาง อาหารที่เลี้ยงไก่ส่วนใหญ่จะเป็นเศษอาหารเหลือและผัก หรือรำปลายข้าวกับอาหารสำเร็จรูป

การผลิตไก่เบตงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น ขาดความรู้เกี่ยวกับโรคและการป้องกัน การคัดเลือกและการผสมพันธุ์ ส่วนข้อดีของไก่เบตง คือ โตเร็วและรสชาติเน่าไม่快 แต่การบริโภคหน่วยงานรัฐควรให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในเรื่องพันธุ์สัตว์ และ วัสดุน โดยจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ในการผลิตไก่ เพื่อในอนาคตไก่เบตงจะเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ส่งสู่ตลาดตามความต้องการของตลาดได้มากขึ้น

มหุตถิน ปะสู. 2541. การดำเนินธุรกิจส่องออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย: ศึกษาเฉพาะอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดราชบุรี. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การดำเนินการธุรกิจการส่องออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ศึกษาเฉพาะอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันการดำเนินธุรกิจส่องออกโดยผ่านประเทศไทย ไปลงเรือที่ท่าเทียบเรือปีนัง เพื่อส่องออกไปยังประเทศไทย สามารถเป็นไปตามความต้องการของผู้สั่งซื้อจากประเทศไทยมาเลเซีย ในกระบวนการปรับปรุงการจัดการดำเนินธุรกิจการส่องออกตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย คือการกำหนดนโยบายส่งเสริมการค้าและการส่องออก และการอำนวยความสะดวก ประสบความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าหรือผู้ส่องออก รวมทั้งการพัฒนาให้จังหวัดราชบุรี เป็นตลาดขายส่งผลผลิตสินค้าทางการเกษตรเพื่อการส่องออก

วัลย์ลด้า วิวัฒน์พนชาติ. 2542. ยุทธศาสตร์ทางการค้าภายในเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโด네เซีย-มาเลเซีย-ไทย. ศูนย์ศึกษาเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดเนเซีย-มาเลเซีย-ไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการค้าเสรี การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการพยากรณ์การค้าโดยรวมระหว่างไทยกับมาเลเซีย และไทยกับอินโดนีเซีย เพื่อนำไปพิจารณาการ

กำหนดดยุทธศาสตร์ทางการค้าในเชิงรุกในกรณีที่ไทยมีศักยภาพทางการค้าสูง และในเชิงรับในกรณีที่ไทยมีศักยภาพทางการค้าต่ำ เพื่อมิให้ไทยเสียเปรียบเกินไป

วิชกร ฤุคลาบศรี. 2541. การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542: ศึกษาเฉพาะสำนักงาน ททท.ภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การปรับตัวขององค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 ศึกษาเฉพาะสำนักงาน ททท. ภาคใต้ พบว่ามีการปรับตัวขององค์กรในด้านการทำงาน การมีส่วนร่วมและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การจัดโครงสร้างของ ททท. สำนักงานภาคใต้ เขต3 มีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน ผลงานให้ในด้านการบริหารมีความคล่องตัวจากนโยบายหลักของ ททท. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเป็นการให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามายังประเทศไทยให้กับคนในท้องถิ่น จึงควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้มากขึ้น และควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านปฏิบัติงานกับบุคลากรในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

วิชณุ พูลสุข. 2540. จังหวัดชายแดนภาคใต้: เขตเศรษฐกิจและสังคมใหม่ระดับภูมิภาค.

กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เนื่องจากกระแสความร่วมมือทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน ทำให้มีการพัฒนาเชิงเหลี่ยมเศรษฐกิจและความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับอนุภูมิภาค การที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เป้าหมายภายใต้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย (IMT-GT) จากข้อที่เจริญและสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่ามีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และมีข้อได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ ที่มีทะเลขนาดใหญ่ 2 ด้าน กล่าวได้ว่ามีความพร้อมค่อนข้างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนุภูมิภาคนี้

ผู้จัดมีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีคนลงทุนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง และให้ความสำคัญต่อ “โครงการร่วมลงทุนระหว่าง 3 ประเทศ” ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นแก่นนำในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย และควรพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เปิดกว้างสู่นานาชาติ

สรัญญา โชติรัตน์. 2539. ทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ในจังหวัดชายแดนภาค

ใต้ต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโด尼เซีย-มาเลเซีย-ไทย.

ทัศนคติของหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อโครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย พบว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ มีทัศนคติต่อโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอยู่ในระดับปานกลาง และเห็นด้วยกับประเด็นด้านวัฒนธรรมคุณภาพมาย แต่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการ ภาครัฐจึงควรมีการปรับนโยบายที่เกี่ยวกับการดำเนินการของโครงการให้มีความชัดเจน เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อผลประโยชน์ของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย ภาครัฐควรสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนเพิ่มมากขึ้นด้วย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และบริษัทเชาท์อีสต์เอเชีย เทคโนโลยี. 2540. โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะมุ่งเน้นกลยุทธ์การพัฒนาทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาคนี้ให้เป็นการพัฒนาอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและรองรับโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ครอบคลุมถึงปี 2549 โดยรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอสรุปแผนงานโครงการ เพื่อเป็นกรอบในการจัดสร้างบประมาณให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งรายงานผลการศึกษาความเหมาะสมเบื้องต้น ของโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน จากประเด็น การพัฒนารายสาขา ดังนี้

- * การพัฒนาภาคเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปภาคเกษตร
- * อุตสาหกรรมภูมิภาค และแหล่งท่องเที่ยวอุตสาหกรรม
- * โครงการขยายการขนส่ง และคมนาคมที่สำคัญ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ที่จำเป็น
- * การท่องเที่ยวและการค้าระหว่างประเทศ
- * การพัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์

สุดใจ ชุมนุมณี. 2539. คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3

จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คุณลักษณะของแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการของสถานประกอบการที่สำคัญ

ของแรงงานคือ การกระตือรือร้นและตั้งใจทำงาน ทางสถานประกอบการควรจัดให้มีการสอนการขับรถยนต์ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร และอบรมรายวิชาเกี่ยวกับบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนสถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาอาชีวศึกษาท้องถิ่น เพื่อเร่งงานมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

สุทธิวรรธน์ เปรี้ยมพิมาย. 2543. การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทยไปประเทศ

ในในเดนิเชีย มาเลเซีย และสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.

วิทยานิพนธ์นี้นำเสนอเรื่อง การวิเคราะห์การส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย ไปยังประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ จากการศึกษาพบว่า สินค้าอุตสาหกรรม มีสัดส่วนการส่งออกมากกว่าสินค้าเกษตรกรรม โดยสินค้าที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ข้าวและน้ำตาลทราย

ผู้วิจัยเห็นว่า ประเทศในในเดนิเชีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ เป็นตลาดส่งออกให้อาเซียนที่สำคัญของไทย รัฐบาลจึงควรส่งเสริมสินค้าส่งออกที่มีแนวโน้มในการขยายตัวของการส่งออกได้ดี ให้มากยิ่งขึ้น และควรส่งเสริมให้มีการผลิตชิ้นส่วนที่สำคัญที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่งออก เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ รวมทั้งหลีกเลี่ยงปัญหาดูดบดแคลน รวมทั้งปัญหาค่าแรงงานที่มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย

อาคม ใจแก้ว. 2542. ปัจจัยกำหนดปัญหาอุปสรรคการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

ปัจจัยกำหนดปัญหาและอุปสรรคการวางแผนโครงการชุมชนพึ่งตนเองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการนี้ควรให้ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น เข้ามาทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพึ่งตนเองซึ่งจะกำหนดระดับปัญหาและอุปสรรคได้ การจัดทำแผนโครงการควรเป็นไปตามความต้องการของประชาชน จากปัจจัยสภาพแวดล้อมลักษณะพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม เป็นตัวกำหนดปัญหา จึงควรให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการในด้านต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับองค์ประกอบในการดำเนินการ

อาคม ใจแก้ว. 2543. ผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่มีต่อวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมและชาวไทยพุทธ: ศึกษาเปรียบเทียบเขตชนบท-เมือง ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

จากการศึกษาและวิจัยผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจต่อที่มีต่อวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิม และชาวไทยพุทธ เปรียบเทียบเขตชนบท-เขตเมืองในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วม มีผลกระทบอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยชายไทยมุสลิมจะได้รับผลกระทบในสัดส่วนที่สูงกว่า ชาวไทยพุทธ โดยที่พื้นที่ชนบทกับพื้นที่ในเขตเมืองมีผลกระทบไม่แตกต่างกัน

โดยเฉพาะผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทำให้รายได้ของครอบครัวลดลงและสมาชิกในครอบครัวว่างงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐในระดับพื้นที่จะต้องดำเนินงานแก้ไขปัญหาภาวะเศรษฐกิจต่อที่ให้ประชาชน โดยให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ก่อนเป็นเบื้องต้น

หนังสือ

ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้. มปป. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จังหวัดชายแดนภาคใต้และลู่ทางการลงทุน. สงขลา: ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้.

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 5 จังหวัด ส่วนใหญ่จะทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงนับว่าเป็นรายได้ที่ต่ำกว่ารายได้ต่อบุคคลของภาค จากปัญหาความยากจนดังกล่าว รัฐบาลจึงจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรม เพื่อจะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กำลังประสบอยู่ให้ได้มีการจ้างงานและการนำทรัพยากรห้องถินมาใช้ให้เกิดประโยชน์และจะเน้นการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคยิ่งขึ้น

นโยบายในการพัฒนาประเทศให้เป็นกิ่งอุตสาหกรรมที่จะพัฒนาคุณภาพวัสดุดิบยางให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบยางในประเทศ ให้มีการรับซ่อมการผลิตระหว่างภาคเกษตรกับอุตสาหกรรม พัฒนาระบบสินเชื่อของสถาบันการเงิน และปรับปรุงระบบการคมนาคมขนส่ง การให้มาตราการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุนในภูมิภาค

การดำเนินงานตามแนวทางโครงการต่างๆ เป็นการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น โครงการก่อสร้างท่าเรือต่างๆ ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการคมนาคมที่สะดวกยิ่งขึ้น และทำให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น และจะพัฒนาเมืองหาดใหญ่ให้เป็นศูนย์กลางคมนาคมขนส่ง การค้าและบริการ การขนส่งทางบกและทางอากาศ โดยจะปรับปรุงสนามบินทั้ง 3 แห่ง ให้ทันสมัย คือ สนามบินหาดใหญ่ จ.สงขลา ท่าอากาศยานนานาชาติวิภาวดี และท่าอากาศยานปัตตานี

จากการต่างๆ เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคนั้น เพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงนำเอกสารดิบที่มีอยู่ในพื้นที่มาแปลงรูปทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น นำเขายางพารา มาทำเป็นฟองน้ำยางพารา ยางรัดของ รองเท้ายาง อุตสาหกรรมเครื่องเรือน

จากไม้ย่างพารา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในประเทศไทย ซึ่งทำให้มีอัตราผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมกรุงเทพและปริมณฑล ซึ่งจะกระตุ้นให้นักลงทุนสนใจ จะส่งผลถึงการเติบโตของเมืองในภาคใต้ด้วย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2541. คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการชายแดน/ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาความสัมพันธ์และแก้ไขปัญหาชายแดนไทย – มาเลเซีย โดยอธิบายเนื้อหาพอสั้นๆ ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – มาเลเซีย ยึดถือหลักพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน ทางด้านเศรษฐกิจและการคุ้มครองสัมภาระ รวมทั้งมีการเน้นความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากร่มนุษย์เพื่อสร้างสรรค์ความเข้าใจต่อกัน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความไม่เข้าใจในพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งจะทำให้การค้าชายแดนระหว่างกันขยายตัวอย่างรวดเร็ว ระหว่างไทยกับมาเลเซียเป็นคู่ค้าที่สำคัญมากขึ้น

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2545. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

โครงการพัฒนาตามพระราชดำริเป็นโครงการฟื้นฟูการเกษตรสองฝั่งแม่น้ำบางนรา พระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงห่วงใยถึงปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ได้ทรงให้ก่อสร้างประตูระบายน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำจืดไว้ใช้ในการเพาะปลูกและพัฒนาระบบชลประทานให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตการเกษตรให้แก่เกษตรกร

ทางด้านลุ่มน้ำปากพนัง ราชภูมิประกอบอาชีพเกษตรกรรมไม่ได้ผล เพราะแหล่งน้ำไม่夠 ประโยชน์ต่อการเพาะปลูก พระเจ้าอยู่หัวทรงทราบถึงความเดือดร้อน จึงได้มอบหมายให้กรมชลประทานสร้างประตูระบายน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำจืด เผื่นเดียวกับแม่น้ำบางนรา และจะเป็นแหล่งน้ำจืดตั้นทุนสำหรับการผลิตน้ำประปาในเขตเทศบาลอีกด้วย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. บรรยายสรุปของศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เน้นหนักถึง คือ การเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวนยางและทำประมง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จึงมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย เพราะบางคนไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน ไม่ได้เรียนหนังสือ ทำให้คนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ได้ จึงทำให้การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปได้ยากขึ้น ในด้านศาสนา ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียน สอนศาสนามากกว่าที่จะส่งเรียนในโรงเรียนประจำอำเภอ จึงเป็นเหตุให้มีนักเรียนมาเรียนในโรงเรียนน้อยมาก

การแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธและมุสลิมนั้น ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในด้านการปกครอง เป็นสาเหตุของการแบ่งแยกดินแดนเกิดขึ้น เพราะต้องการเป็นอิสระจากการปกครองของรัฐบาล ทำให้กลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดน มีสมรรถภาพในการก่อการร้าย

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2541. แผนงานเบ็ดเตล็ดเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ 5
จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา). ยะลา: ศูนย์อำนวยการ
บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาความยากจนกับเกษตรกรที่มีรายได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลจึงเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพื่อการเพิ่มรายได้ของประชาชน เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นการสนับสนุนของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เน้นหนักทางอุตสาหกรรมเกษตรฯ และการท่องเที่ยวให้เป็นการทำเล็กค้า ท่องเที่ยวและตลาดโลก

รัฐบาลได้ให้สิทธิและประโยชน์ในด้านภาษีอากรต่างๆ เพื่อส่งเสริมกิจการ การส่งออกในด้านอุตสาหกรรมเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจในพื้นที่

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2536. แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). ยะลา: ศูนย์
อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

การดำเนินงานของ ศอ.บต. ต้องการที่จะพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เจริญก้าวหน้า และปรับปรุงระบบการบริหาร การพัฒนาเศรษฐกิจและการปรับปรุงประสิทธิภาพข้าราชการ เพื่อยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม ให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ศอ.บต. ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผน โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการ
กระจายรายได้ และพัฒนาการศึกษา ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของ
ตลาด พัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและบริการ เพื่อให้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยกระดับทาง
เศรษฐกิจและสังคมให้สูงขึ้นทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย

อัชหมัดสมบูรณ์ บัวหลวง. 2544. ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาการศึกษาของสามจังหวัดชายแดน
ภาคใต้. สำนักงานวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การพัฒนาการศึกษาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่
เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาค้นคว้าและวิจัยข้อมูลนักเรียนกรุณามีคุณภาพเพียงพอหรือไม่ การ
เอกสารนักเรียนที่จัดการเรียนการสอนในห้องถันมีคุณภาพเพียงพอหรือไม่ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรหา
คำตอบเพื่อการพัฒนาพื้นฐานทางวิชาการให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในทุกภูมิภาค ควรจัดการ
ทางการศึกษาให้มากเพื่อสนองนโยบายการพัฒนาประเทศ

บทความ

ทวีวงศ์ ศรีบุรี. 2541. “ทิศทางการลงทุนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการสามเหลี่ยม
เศรษฐกิจ.” ใน วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม. ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 หน้า 1-23.

จากโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดネเซีย-มาเลเซีย-ไทย ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อ
เพิ่มปริมาณการค้า การลงทุนในพื้นที่โครงการ ซึ่งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเป็นแกนนำและภาครัฐ
เป็นฝ่ายสนับสนุน ในสาขาวิชาท่องเที่ยว พบร่วม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย(สตูล สงขลา
ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) มีความเป็นไปได้มากที่สุดในการพัฒนาความร่วมมือทางการท่องเที่ยว
โดยประเทศไทยให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมบุคลากรด้านการ
ท่องเที่ยว ซึ่งในแผนการพัฒนาได้กำหนดโครงการที่จะดำเนินการและได้ตอบสนองข้อเสนอของ
ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ดังนี้

- การอำนวยความสะดวกในการเดินทาง
- พัฒนาทรัพยากรม努ชัย
- ส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวโดยสมาคมการท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเทศจัดการรวมและ
เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลังกาวี-ตะรุเตา

อีน ๆ (เอกสารประกอบการสัมมนา, รายงานการประชุม ฯลฯ)

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2538. กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ. ปัจตันี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัจตันี.

กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความยากจน ให้มีการฝึกอาชีพจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีการตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หรือหาอาชีพใหม่ๆ ให้กับชาวบ้าน โดยการพัฒนาสินเชื้อให้ผู้มีรายได้น้อย ถูกไปเพื่อประกอบอาชีพอิสระทำธุรกิจในครอบครัว เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอีกรอบหนึ่ง

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2537. การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันเสาร์ที่ 29 ตุลาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัจตันี. ปัจตันี: คณะกรรมการและสังคมศาสตร์.

การจัดทำโครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเตรียมการพัฒนาในหลายๆ ด้าน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการประกอบอาชีพต่างๆ ของเกษตรกร เพื่อทางราชการจะได้ให้ความช่วยเหลือโดยการจัดสรรงเงินทุนให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรยากจน ทุกหมู่บ้าน

ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งวิทยากรเข้ามาแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก ประมงและค้าขาย เพื่อให้มีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จจากการจัดสรรงเงินทุนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่และสถาบันอุดมศึกษาคู่สัญญา. 2544.

รายงานผลการดำเนินโครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2542-2544. รายงานผลการดำเนินงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ว่างงานและมีรายได้ต่ำที่เป็นที่ปรึกษาและประสานงาน ศึกษาวิเคราะห์และพัฒนา

โดยจะจัดการประชุม ฝึกอบรมในเชิงปฏิบัติให้กับประชาชนในด้านการเลี้ยงปลา ทอผ้า ทำการเกษตรและประมง ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน และอีกหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะให้ความช่วยเหลือติดตามผลตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและบริษัทที่ปรึกษาวิจัยภาคใต้. 2540. โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดนทางการท่องเที่ยว แม่สอด เชียงของ เบตง กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

คณะกรรมการเขตพื้นที่การเงินและกิจการจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. รายงานผลการดำเนินงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การเงินและกิจการจังหวัดชายแดนภาคใต้ประจำปีงบประมาณ 2536.

อนมฉบับย จินากลึง. 2543. ศึกษาสภาพและการจัดการการค้าเดือผ้าเก่าของชาวบ้านในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ณรงค์ อุ้ยนอง และคนอื่นๆ. 2544. โครงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน: ศึกษากรณีโครงการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนตระเวนชายแดนภาคใต้: รายการวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ลดมนรวร์ บากา, พิรยศ ราษิมมุลา และหะสัน หมัดมาน. 2541. ผลกระทบบางปะการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐฯ เครือข่ายตัวแทนออกเี้ยงใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลุมนรวร์ บากา, พีรยศ ราษฎร์มูลา และ นะสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสตูล. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์ເອເຊີຍຕະວັນອອກເຈິ່ງໃຫ້ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลุมนรวร์ บากา, พีรยศ ราษฎร์มูลา และ นะสัน หมัดหมาน. 2541. ผลกระทบบางประการที่อาจเกิดขึ้นได้จากการพัฒนาตามโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดนราธิวาส. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์ເອເຊີຍຕະວັນອອກເຈິ່ງໃຫ້ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลุมนรวร์ บากา, เกษตรชัย และ หิม และ มะรอซี มะอิง. 2543. บทบาทผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนใน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย .
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ทวี แก้วกลับ. 2541. การค้าនอกระบบชายแดนไทย-มาเลเซีย จังหวัดสงขลา. ปริญญาอนิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นวลศรี อุทัยเชื้อ. 2536. การบริหารหลักสูตรเทคโนโลยีใหม่บ้านของวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

น้อย จันทร์คำ. 2544. การศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดการธุรกิจขนาดย่อม: กรณีศึกษาชาวไทย มุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประกิจ ต่อที่นะ. 2539. แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเพื่อความร่วมมือพัฒนาเกี่ยวกับเขตทับซ้อนของเขตเศรษฐกิจจำเพาะระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตร์รวมhabitat มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประพันธ์ วิเศษรักษ์กรรม. 2545. โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนของชุมชนยากจน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. 2542-2544. รายงานผลการดำเนินงาน.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญญา จินดาวงศ์. 2540. การดำเนินงานพัฒนาชุมชนบทของสภากาดบลในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี. ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พงศกร ทิพย์ดันตรี. 2537. คุณลักษณะของเกษตรตำบลที่ส่งผลต่อการนำแผนการผลิตของเกษตรมาจัดทำแผนพัฒนาตำบลในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

มานะ ศรีพิทักษ์. มปป. ยุทธศาสตร์: การพัฒนาเมืองนานาชาติสังขลา-หาดใหญ่ ในปี 2002-2004. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

มนิษ พันธุ์ประภา. มปป. การส่งเสริมการส่องออกโคลนเนื้อไปยังประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2544. รายงานการวิจัยประเมินผลจังหวัดทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา กรณีจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดปัตตานีฯ รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ราศิณี ช่วยพัฒน์. 2545. ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของบุคลากรในสถานประกอบการเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ลดา ภูวิรรณ์. 2540. แนวโน้มการประมาณศึกษาในทศวรรษหน้าของจังหวัดปัตตานีที่สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโด네เซีย-มาเลเซีย-ไทย. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วรรณเพ็ญ วงศ์สุคนธ์. 2544. ศึกษาระดับและเบรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดสงขลา. ปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วรรณี ตั้งศิริกุลวงศ์. 2540. การศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและความมีประสิทธิภาพของการแข่งขันในอุตสาหกรรมเคมีค่อนดั้กเตอร์ในประเทศไทย, มาเลเซีย และอินโดนีเซีย. วิทยานิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วินิจ ประภาวนนท์ยน. 2536. ไฟฟ้ากับการพัฒนาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริพงษ์ จันทร์ศมี. 2540. แนวความคิดในการจัดตั้งธนาคารอิสลามใน 5 จังหวัด. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้และถิ่นทางการลงทุน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้.

ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2543. ศอ.บต.43 สรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2543. ยะลา: กองนโยบายและแผน ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. มปป. สรุปรายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวไทยและพม่าในชายแดนภาคใต้. นครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. หน้า 127-157.

สมแก้ว จุ่งเดชเกรียงไกร และพจนีย์ ลักษิตโร. 2540. รูปแบบงบการเงินและการเบิดเมย์ข้อมูลของธุรกิจใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

สมศรี สำราญ. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการให้สินเชื่อ SMEs ไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีธนาคารออมสิน จังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎี มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สวัสดิ์ กฤตราชตนนนต์. 2538. โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจุดพักรถน้ำ 5 อำเภอระแหง จังหวัดนราธิวาส. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สาวิตตี ลาภาวัณย์. 2540. แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนภาคใต้: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเปตง. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิริพร สิราราุณี. 2538. การศึกษาการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด 5 ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกิตติ ชนพิทักษ์, กระทรวงมหาดไทย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ. 2545. โครงการขยายโอกาสในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืนของชุมชนยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุทัศน์ คำศรี. 2538. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

สุพจน์พงษ์วิไลพันธ์. 2538. การพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

เสาวนีญ ดำเนิน. 2546. ศึกษาการจัดการกิจกรรมกลุ่มหมู่บ้านเกษตรกรบ้านร่อนพัฒนา ตำบลตันหยงมัส อำเภอระแหง จังหวัดนราธิวาส. ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เสาวรัตน์ ชุมนิจ. 2541. ศักยภาพและแนวโน้มการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ. ภาคนิพนธ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อนุชาติ จุฬาร์. 2539. ข้อเสนอแนะของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาทิตย์ ใจแก้ว. 2538. ผลกระทบของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการพัฒนา
ทรัพยากรมุชย์: ศึกษาเฉพาะด้านสังคมและเศรษฐกิจ: รายงานการวิจัย. ภาควิชา^{รัฐประศาสนศาสตร์} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
หาดใหญ่.

อาณิส พัฒนปรีชา. 2547 ศึกษาการซื้อขายแบบผ่อนชำระตามกฎหมายอิสลาม: กรณีศึกษา
สหกรณ์อิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อาหวงศ์ ล้านนัย. 2541. กิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกภาคการเกษตรในชุมชนมุสลิมจังหวัดชายแดน
ภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อำนวย ลายไม้. 2544. โครงการของรัฐเพื่อการพัฒนาที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ด้วยวิธีประชาพิจารณ์: ศึกษากรณีโครงการท่อส่งก๊าซ
ธรรมชาติไทย-มาเลเซียและการโรงแยกก๊าซฯ ไทย-มาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ คณะ
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หนังสือ

จิราภรณ์ สุจิตรธนารักษ์ และชปा จิตต์ประทุม. 2537. ก้าวคำชาญเดน. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชีย^{ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.}

ประสาท มีแต่เม. 2543. มองอย่างที่ไม่เคยมอง: กรณีท่อก๊าซไทย-มาเลย์. กรุงเทพฯ: กลุ่มศึกษา
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน.

สุทธิวงศ์ พงศ์เพนุลย์. 2544. โครงสร้างและผลวัตถุภัณฑ์รวมภาคใต้กับการพัฒนา. กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

บทความ

จิระพันธ์ เดมະ. 2545. “สภาพและความต้องการต่ออุปแบบและองค์ประกอบภายในรายการโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระบบ Direct-to-home ของผู้บริโภคใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารศึกษาศาสตร์ 14,1 (เม.ย.2545) หน้า 98-116.

ทรงศักดิ์ พรมงกุ. 2544. “ตลาดนัดวันอาทิตย์ ด้านวัสดุจัน จุดขายใหม่ ไทย-มาเลเซีย.” มหาวิทยาลัยคริสต์วิโรฒ วิทยาเขตองครักษ์.

ทวีเกียรติ เลาหะวะลีสันต์. 2545. “โครงการความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพด้านอาหารและยาระหว่างชายแดนไทย-มาเลเซีย (จังหวัด-รัฐ) จังหวัดสงขลา.” ใน วารสารอาหารและยา ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค. 2545) หน้า 21-31.

“ทิศทางและมาตรการดำเนินการพัฒนาการเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้.” 2544. แผนใต้, ไม่ระบุฉบับ, ไม่ระบุเลขหน้า.

ปีน จันจุพា, เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา และสมชัย คอวนิชกิจ. 2542. “การให้สินเชื่อเพื่อการเลี้ยงสัตว์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย.” ใน วารสารเกษตรฯ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (ก.พ.2542) หน้า 84-97.

ปรีชา ชวนไชยสิทธิ์. 2537. “การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสาร รัฐสภากาชาด ปีที่ 42 ฉบับที่ 8 (ส.ค. 37) หน้า 57-66.

พิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2541. “ระบบการจัดการศึกษาอิสลามศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้” ใน วารสาร ฐานะมิแล ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2541) หน้า 14-19.

พิสุทธิ์ บุญเจริญ. 2542. “แหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วัย 12 ปีขึ้นไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ใน วารสาร ฐานะมิแล ปีที่ 20 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-เม.ย. 2542) หน้า 67-72.

โภสิต สมิทธิสวัสดิ์ และปริยาลักษณ์ โพนະวนิก. 2540. “การค้าชายแดนไทย-ลาวและไทย-มาเลเซีย.” วารสารเศรษฐกิจ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), (ไม่ระบุเลขหน้า).

ศูนย์พัฒนาภาคใต้. 2545. “สหเดชา: ด้านการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย.” ในวารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 (มี.ค.- เม.ย. 2545) หน้า 71-74.

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร. 2543. “การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมยางพาราใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสารวิทยาการจัดการ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 2543) หน้า 1-8.

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดยะลา. 2542. “การแก้ไขกฎหมายเศรษฐกิจ มาเลเซียผลกระทบต่อไทย โดยเฉพาะจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในรายงานสัมพันธ์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 (มี.ค.-เม.ย. 2542) หน้า 26-31.

สำนักเจรจาการค้าพหุภาคี. 2543. “ผลการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือ ทวิภาคีไทย-มาเลเซีย.” เศรษฐกิจการพาณิชย์, (ไม่ระบุเลขหน้า).

สิรพงศ์ ศิริรักษ์. 2541. “การเปรียบเทียบลักษณะบางประการของเกษตรกร ที่มีผลต่อการเลี้ยงโค เนื้อ ภายในตัวโครงสร้างการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวิทยาสาร เกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 2541) หน้า 1-15.

สุจินต์ สุทธิกรานฤทธย. 2543. ”องค์กรร่วมไทย-มาเลเซียกับพระราชนูญติภาซีเงินได้ บีโตรเลียม.” สรรวพาราสาสน์, (ไม่ระบุเลขหน้า).

สุรชัย ตัววรรณกิจ. 2540. “การค้าไทย-มาเลเซีย...ไทยขาดดุลการมาหลายปี.” มองเศรษฐกิจ, (ไม่ระบุเลขหน้า).

อื่นๆ (เอกสารประกอบการสัมมนา, รายงานการประชุมฯลฯ)

โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมคีบหน้าของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ ปัตตานี. 2541. การสัมมนาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าของโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ สามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2542 ณ หอประชุม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี: โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรวรรษ
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

นักศึกษาวิชาเอกบรณารักษ์ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการพัฒนาด้านสาธารณสุข ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. เอกสารและรายงานสรุปการ
สัมมนา ณ ห้องน้ำยาภยนตร์ ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 19 สิงหาคม 2540. ปัตตานี: คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิรยศ ราษิมมุลา และคณะ 2544. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการเมือง 5 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย- มาเลเซีย- ไทย. เอกสารทาง
วิชาการ. ศูนย์วิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บรรณาธิการ. 2537. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการ
จัดทำโครงการแก้ปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการ
บริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศูนย์พัฒนาภาคใต้. 2541.
แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้ (ไทย-มาเลเซีย): สรุปประเด็นการสัมมนา
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานสุรใจและเพื่อน บรรณาธิการ. 2537. เอกสารประกอบการสัมมนาภาษาอังกฤษค่าเพิ่มต่อ
ธุรกิจภาคใต้ตอนล่าง. สำนักงานสุรใจและเพื่อน: หอการค้าจังหวัดสงขลาและ
หนังสือพิมพ์ก้าวหน้าใหม่.

สุรพันธ์ จุ่นพิจารณ์. 2541. การพัฒนาภูมิภาคชายแดน (เอกสารบรรยาย). เชียงใหม่: ศูนย์พัฒนา
ภาคเหนือ.

3. สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์

วิทยานิพนธ์และวิจัย

กฤษฎา กุลadal และคนอื่นๆ. 2540. วัฒนธรรมของคนไทยพุทธในอดีต วัชริกัลันตัน
ประเทศไทยพันธรัฐมาเลเซีย: รายงานการวิจัย.

ดินแดนวัชริกัลันตันซึ่งไทยยกให้องค์ฯ เพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิสภาพนอกราชอาณาเขต
ซึ่งประกอบด้วย คนหลายเชื้อชาติ รวมทั้งคนไทยด้วย โดยวัฒนธรรมของคนไทยพุทธในอดีต
ตุมปัต วัชริกัลันตันนั้น ยังถือปฏิบัติกันมานานถึงปัจจุบัน ได้แก่ ด้านความเชื่อ เช่น การรักษาโรคด้วย
ไสยาสต์ คาดอาคม ด้านประเพณี เช่น ลอยกระทง บวช สงกรานต์ ด้านสถาปัตยกรรม เช่น
เจดีย์สถาน พุทธสถาน โดยรูปแบบของสถาปัตยกรรมมีทั้งรูปแบบรัตนโกสินธ์ตอนต้น และ
รูปแบบของปัจจุบัน ซึ่งวัฒนธรรมต่าง ๆ ยังคงได้รับการอนุรักษ์ในกลุ่มคนไม่นัก และมี
แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงเป็นสากลมากขึ้น

กุสุมา ล้านนา, พรเด็ญ สุวรรณเดชา, สุนิสา สิริวิพัฒ์ และอรุณี เพชรพัฒนพงศ์. 2540. การ

ประเมินผลโครงการเยาวชนชั้งเพื่อก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์: รายงานการวิจัย. โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยการประเมินผลโครงการเยาวชนชั้งเพื่อก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของโรงเรียน
สาธิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า เห็นด้วยต่อโครงการเยาวชน
ชั้งเพื่อก 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มากกว่า 70% ต่อไป แต่ก็มีความกังวลว่า โครงการนี้ต่อไป
โดยที่นักเรียนในโครงการความมีความรู้ทางวิชาการและความสามารถพิเศษควบคู่ไปด้วย เช่น
ทางด้านการกีฬา และความมีการประชาสัมพันธ์โครงการนี้ให้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจกับ
บุคลากรทุกฝ่าย

จุรุณี ขวัญแก้ว. 2547. บทบาทของสถาบันราชภัฏยะลาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. คณบดีมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
ยะลา.

บทบาทของสถาบันราชภัฏยะลาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นใน 3 จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ เป็นการศึกษาถึงข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนในเขต 3 จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ที่มีต่อการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏยะลา พบว่า ประชาชนมีการยอมรับมาตรฐานการศึกษาของประชาชนในอนาคต

ทางสถาบันควรเปิดโอกาสให้กับประชาชนที่รายได้ต่ำ ได้เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ และควรให้นักศึกษาออกฝึกงานเพื่อสร้างความเจริญให้กับชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับคนในท้องถิ่น ในการพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

จุรีวัฒน์ บัวแก้ว และคุณอินา. 2543. ผ้ากับวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมในหัวจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ

ประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รายงานวิจัยเรื่องผ้ากับวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมในหัวจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย วิถีชีวิตในสมัยก่อนของชาวไทยมุสลิม มีการทำผ้าโดยเน้นลวดลายและสีสันบนผ้า คือลายจวนดำเนิน ผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มีหลายชนิดด้วยกัน

การทดลองทอผ้าใหม่ล่ามพบว่าเป็นประโยชน์เชิงพาณิชย์ หน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการค้นคว้าทดลองทอผ้าใหม่ล่าม และให้มีการจัดอบรมหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือของสมาชิกแม่บ้านกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความชำนาญ นำไปประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัวได้

ชวิศา หนูคง. 2544. การเปิดรับการสื่อสารทัศนคติ ความรู้ และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

ของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏยะลา.

งานวิจัยเรื่องการเปิดรับการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด ของวัยรุ่นใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่น มีการเปิดรับสื่อจากสื่อมวลชนมากที่สุด รวมมีการรณรงค์จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด แสดงถึงชนิดและอันตรายของยาเสพติด

จากการวิจัยพฤติกรรมของวัยรุ่น พบว่าส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด และใน การป้องกัน บิดา มารดาความมีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ของครอบครัว และทางสื่อโทรทัศน์ ควรแพะร่วงภาพ ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้มากขึ้น

ชาลิสา มากแ芬ทอง, ปราจนา กadalena กุล และกุสุมา ภูไหญ์. 2545. ผลกระทบของสื่อโทรทัศน์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับเยาวชนไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

งานวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการรับชมสื่อโทรทัศน์ที่แตกต่าง เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ผลกระทบของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อกลุ่มเยาวชน พบว่า ส่วนใหญ่เปิดรับชมสื่อโทรทัศน์ในอัตราค่อนข้างสูง เนื้อหาภาระบางประเภททำให้เกิดความพึงพอใจ โดยเฉพาะประเภทสาระและบันเทิง ดังนั้น สื่อโทรทัศน์ ควรให้ความสำคัญของเนื้อหาภาระโทรทัศน์ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เยาวชนไทยได้รับผลประโยชน์ และความรู้จากการรับชมโทรทัศน์มากขึ้น

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์ 2545. ผลการดำเนินงานตามแผนของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วบกิจกรรมพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (IMT-GT): รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยผลการดำเนินงานตามแผนของชุมชน อบต. ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เน้นการก่อสร้างและสาธารณูปโภค และการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ต้องให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในเรื่องการจัดทำแผน โครงการซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจทุกคนใน อบต. ต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจในชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ต้องมีการพัฒนาเสริมความรู้อยู่เสมอ และควรมีความร่วมมือในการสร้างเครือข่าย การผลิตและการจำหน่าย เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

ชุมศักดิ์ อินทรรักษ์, ไฟทูร์ พัฒน์ไหญ์ยิ่ง, อุทัย เอกสะพงและอ้อมใจ วงศ์มนษา. 2546.

การศึกษาถึงศาสตร์การจัดการสังคมสมบูรณ์แบบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้:

รายงานวิจัย. โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรักษ์เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรม ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การศึกษาถึงศาสตร์การจัดการสังคม สมบูรณ์แบบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นแนวทางในการสร้างยุทธศาสตร์ต้นแบบในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยต้องอาศัย หน่วยงานของรัฐใน การสนับสนุนด้านงบประมาณและความมุ่งมั่นให้เกิดความเจริญและเสริมสร้างรายได้อย่างเป็นระบบ และสนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้าน จัดโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน โดยที่ภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม

คงใจ เปลี่ยน笨橘. 2540. พฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ) มหาวิทยาลัยมหิดล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเอง คุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์ระหว่างป้าจัยพื้นฐานกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่เหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลด้วย

ทศนีย์ พรมไพริตร. 2540. ป้าจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสของเยาวชนไทยมุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

การพัฒนาประเทศไทยสู่ศูนย์โลกาภิวัตน์ ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถและมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุด รัฐบาลจึงได้จัดให้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีการศึกษาที่ทั้งเต็มที่และมีประสิทธิภาพ แต่การที่เยาวชนไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นทวารพยากรที่มีค่าของประเทศไทย ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำและไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษาที่ขยายโอกาสการศึกษานั้น มีปัจจัยที่สำคัญ คือ การคล้อยตามของกลุ่มเพื่อน และมีเจตคติต่อการเรียน

ดังนั้น สถาบันทางการศึกษาควรสนับสนุนกิจกรรมที่มีผลต่อการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้กลุ่มเพื่อนเป็นกลไกสำคัญในการประชาสัมพันธ์ถึงเป้าหมายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทางโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ควรสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน และควรนำคิชช์เก่าที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มาพูดคุยกับนักเรียน เพื่อจะได้ทำให้เกิดความภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง เพื่อจะได้เป็นแรงจูงใจอีกทางหนึ่งในการศึกษาต่อของนักเรียน

นาวาลย์ ปานกาเร็ง. 2544. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสาม

จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

จากการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร และขาดบุคลากรปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน จึงควรแก้ไขด้วยการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารและครูใหญ่ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุง เพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐานและมีคุณภาพ การศึกษาที่ดีในอนาคต.

นิแวงเตี๊ะ อะยีวามิง. มปป. ความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์ของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยเกี่ยวกับ ความเชื่อต่างๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ และนวัตกรรมใหม่ ของชาวไทยมุสลิม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พบร่วมกับ นุสลิมใน 5 จังหวัดนี้ มีความเชื่อเกี่ยวกับความจริงทางวิทยาศาสตร์ สดุดล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม โดยประชากรที่มีการศึกษาสายสามัญมีความเชื่อความจริงทางวิทยาศาสตร์สดุดล้องกับหลักการศาสนาอิสลามทุกระดับชั้น ไม่แตกต่างกันมาก แต่ประชากรที่มีการศึกษาสายศาสนาในระดับปริญญาตรีจะมีความเห็นด้วยสูงมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาสายศาสนาสูงจะมีผลต่อความเชื่อ

ประจัน มณีนิล และจิราภา วรเดียงสุข. 2541. สาเหตุและแรงจูงใจในการเผยแพร่พิพิธของกลุ่ม

เยาวชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันภาษาและวัฒนธรรม คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

การวิจัยสาเหตุและแรงจูงใจในการเผยแพร่พิพิธของกลุ่มเยาวชนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลของการติดยาเสพติดมาจากผู้เสพมีความคิดเกี่ยวกับตัวเองในทางไม่ดี มีปมด้อย จึงเป็นเหตุให้รับยาสิ่งไม่ดีเข้าไว้ และคิดว่ามันเป็นทางออกสำหรับชีวิต ซึ่งปัญหาต่างๆ มีส่วนมาจากการบกพร่องของระบบครอบครัว ขาดการอบรมสั่งสอน ขาดการเอาใจใส่จึงเป็นผลทำให้เยาวชนไปเผยแพร่พิพิธ

มาตรการในการป้องกัน ควรเริ่มจากครอบครัวที่ควรให้ความอบอุ่น และให้สมาชิกในครอบครัวได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาแก่เด็กและเยาวชนในการพึงยาเสพติด ทางองค์กรของรัฐควรให้การสนับสนุนข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดทุกจุด ทุกพื้นที่ของชุมชน เพื่อยกเว้นของชาติจะไม่ตกเป็นทาสของยาเสพติดและไม่เป็นปัญหาทางสังคมอีกด่อไป

ประยงค์ โโซขัด. 2541. การศึกษาลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้:

รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การวิจัยการศึกษาลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ในระดับสูงมาก คือ ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัย และอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ และจะได้ประโยชน์จากการผลิตสินค้า ซึ่งจะเป็นการประหยัด ทุนแรงและทุนเวลา

ชนิดของวิทยาการสมัยใหม่ที่มีการยอมรับสูงในชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ รถยนต์ตู้เย็น วิทยุและโทรศัพท์ พัดลม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ได้ช่วยเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ผู้เลือกใช้และมีส่วนในการทำให้อุตสาหกรรมเจริญขึ้น

ประเทศไทย ศิริสาธิตกิจ. 2542. การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์รายวันของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การรับรู้ข่าวสารจากโทรศัพท์มือถือที่สุด รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ในกลุ่มที่มีการรับรู้ข่าวสารมากจะเป็นเพศชาย และมีรายได้สูงและอาศัยในเขตเมือง ต่างจากประชาชนในชนบท

การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันได้รับความสนใจจากประชาชนมาก ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่อาศัยในชนบทมากกว่าในเมือง และหนังสือพิมพ์มีข้อจำกัดในการส่งสารให้มีความแพร่หลาย ซึ่งข้อจำกัดนี้เป็นสาเหตุทำให้ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์น้อยกว่าโทรศัพท์มือถือ

ราชรินทร์ เกรย์. 2541. การศึกษาแบบการสอนหากลุ่มเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม: รายงานการวิจัย. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

ทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิม พบร่วม สถาบันมุสลิมมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าการคุณกำเนิด ซึ่งส่งผลให้ชาวไทยมุสลิมมีอัตราการเพิ่มที่สูง ซึ่ง

รัฐบาลไทยตระหนักรึ่งผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ถึงแม้ว่าภาวะเศรษฐกิจของชุมชนส่วนใหญ่ในภาคใต้ยังคงดีแต่มีแนวโน้มที่จะลดลง เพราะชาวไทยมุสลิมตระหนักรึ่งความจำเป็นนี้ของจากค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้น องค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นค่อนข้างชัดเจนว่า ภาวะเศรษฐกิจของชาวไทยมุสลิมจะลดลงได้ในอนาคต โดยเน้นการถอนวงศ์เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวโดยใช้วิธีคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เพื่อเว้นระยะการมีบุตรและเพื่อสุขภาพของมารดา

วงศ์วิทย์ อัคราโรหัย. 2542. ความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิค ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยเรื่อง ความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วมกับความรู้ในเรื่องโรคเอดส์และการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม เพราะอิทธิพลของศาสนามีผลต่อการปฏิบัติมาก

บุคลากรสาธารณสุขควรเข้าไปรณรงค์ สร้างเสริมความรู้และการป้องกันโรคเอดส์ใน วิทยาลัยหรือชุมชนให้มากขึ้น เป็นการสร้างฐานความรู้ เจตคติในการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ถูกต้อง และให้การอบรมแก่อาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรทั่วไป

วัฒนา สุกันศิล. 2544. วัฒนธรรมบริโภคแรงงานรับจ้างในชุมชนชนบท อำเภอตากไป จังหวัด นราธิวาส: รายงานการวิจัย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

วัฒนธรรมการบริโภคของแรงงานรับจ้างในชุมชนชนบท อำเภอตากไป จังหวัดนราธิวาส ซึ่งทำการศึกษาและทำความเข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านและวัฒนธรรมของชุมชนคนไทย บนพื้นที่ร้อยต่อชายแดนในภาคใต้ กับการปรับตัวเพื่อให้ครัวเรือนและชุมชนของตัวเองให้ดำเนินอยู่ได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การพิจารณาความรู้สึกนึกคิดและการให้ความหมายวัฒนธรรมบริโภคของแรงงานรับจ้าง ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภค ทำให้ชาวบ้านมีท่าทีต่อกระแสการบริโภคสมัยใหม่ที่แทรกซึมเข้าไปในชีวิตความเป็นอยู่และในชุมชนท่าน้ำ

วิล่าวัลย์ คำพันธ์พงศ์ . 2545. ประสบการณ์ของผู้ป่วยไทยมุสลิมที่เข้ารับการรักษาใน

โรงพยาบาลในการได้รับสิทธิตามคำประกาศสิทธิของผู้ป่วยจากทีมสุขภาพใน 5 จังหวัด

ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ป่วย)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จากการวิจัยศึกษา พบร่วมกันว่า ผู้ป่วยไทยมุสลิมส่วนใหญ่ได้รับสิทธิผู้ป่วยในด้านต่างๆ แต่บางส่วนไม่ได้รับสิทธิผู้ป่วย สิทธิที่ผู้ป่วยพึงได้รับ โดยทีมสุขภาพจะต้องคำนึงถึงหลักศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีของผู้ป่วย เช่น อาหารสำหรับผู้ป่วยมุสลิม และสถานประกอบการค้าส่วนกิจ เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับสิทธิส่วนนี้

ทีมสุขภาพควรปรับปรุงคุณภาพการให้บริการแก่ผู้ป่วยและครอบครัวให้ข้อมูล การปฏิบัติตัวในเรื่องต่างๆ ให้ผู้ป่วยที่มีใช้สิทธิสามารถตัดสินใจถูกต้องและสบายใจในการเข้ารับการรักษา

แฉก เชี๊ง มะเดื่อเข้าะ, คลมนวรรณ์ บากา และสุวิชา ยิสุ่นทรง. 2539. บทบาทมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทบาทมัสยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบทบาททางด้านศาสนาที่เหมือนกัน แต่มีข้อแตกต่างบางบทบาทระหว่างมัสยิดในเมืองและมัสยิดในชนบท อาทิ ทางด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

จากการวิจัย พบร่วมกันว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการมากที่จะให้มัสยิดมีบทบาทมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะบทบาททางด้านศาสนา มีอิหม่ามเป็นที่ปรึกษา ให้อิหม่ามมีความรู้ทางด้านต่างๆ และบทบาททางด้านศาสนาของมัสยิดในเมืองและชนบทให้มีความเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ศรีสมภพ จิตรวิริมย์ศรี และกฤษณา ภูใหม่. 2545. ทรายขาว: ภาพชีวิตและความเคลื่อนไหวของ

ชุมชนในปัตตานี: รายงานการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการและชุมชน คณะกรรมการชุมชนฯ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ทรายขาว: ภาพชีวิตและความเคลื่อนไหวของชุมชนในปัตตานี อาชีพส่วนใหญ่ของชาวทรายขาว คือ เกษตรกรรม ประมง และการค้า ที่มีความหลากหลาย เช่น การทำสวนยางพารา ปลูกผัก ทำฟาร์ม ฯลฯ ที่มีรายได้ส่วนใหญ่มาจากการทำสวนยางพารา รองลงมาคือการทำสวนผลไม้ ทำबलทรายขาวจึงเป็นพื้นที่เกษตรที่มีความอุดมสมบูรณ์

ความเป็นจริงทั้งหมดเหล่านี้นำไปสู่ภาพความสำคัญของการแสดงออกถึงรูปแบบของวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ความสัมพันธ์ของผู้คน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ผสมผสานของไทย พุทธและไทยมุสลิม

ศรีสมภพ จิตรกิริมย์ศรี และคุณอินา. 2543. พลวัตทางสังคมกับปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การศึกษาครั้งนี้ทำให้เห็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างภูมิหลังทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจของคนกับทัศนคติทางการเมืองของคนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อสรุปที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่เป็นตัวกำหนดชีวิตร่วม แตกต่างในทัศนคติมากกว่าศาสนาและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้คน เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่โดยตัวของมันเองก็มีความสัมพันธ์กับทัศนคติด้านความคาดคะเน ไม่ได้วางใจในทุกเรื่อง แต่ยังส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจและความแตกต่างทางศาสนา ไปยังทัศนคติด้านความคาดคะเน ไม่ได้วางใจ แนวความคิดที่ขาดเจนและครอบคลุมปัญหาได้ กว้างกว่าเดิมน่าจะเป็นการเน้นให้เห็นความสำคัญของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นซึ่งจะส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่าน ปัจจัยทางด้านภาษา วัฒนธรรม ศาสนาและระดับรายได้ ของคน ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านความรู้สึกที่เป็นปัญหาทางสังคมและการเมืองทั้งในและภายนอก ความรู้สึกคาดคะเน ไม่ได้วางใจและประเดิมปัญหาอื่นๆ นี่คือมิติพื้นฐานของสังคมที่ควรให้ความสนใจในการทำความเข้าใจต่อปัญหาเอกลักษณ์วัฒนธรรมและปัญหาการเมืองในท่ามกลางพลวัตของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ปัจจัยที่เกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นตัวแยกความรู้สึกทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมและการเมืองของผู้คนในพื้นที่แห่งนี้ที่ดูเหมือนว่าเป็นกลุ่มเดียวกันให้แยกออกจากกันได้ดังนั้นพลวัตทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอาจจะมีผลบางส่วนต่อการเปลี่ยนแปลง แต่อิทธิพลของลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรมก็ยังคงโดดเด่น มีความสำคัญอยู่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบังคับจะต้องให้ความสำคัญและไม่ควรมองข้ามความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรมและสังคมของท้องถิ่นในการมองความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย

ศิริรัตน์ ฐานีรุณานนท์, ร่มโพธิ์ เรืองสงข์ และจักรี ทองเรือง. 2543. คนยกจนดักดานในภาคใต้:

รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

คนยกจนดักดานในภาคใต้ เป็นเรื่องหนึ่งในโครงการวิจัยคนยกจนดักดานในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนยกจนดักดานในภาคใต้ ซึ่งคนยกจนในภาคใต้ยังขาดแคลน “ทุน” ในการที่จะประกอบอาชีพและขาดแคลนความช่วยเหลือความเอาใจใส่จากรัฐ เพราะสภาพเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนของกลุ่มไม่มีอาชีพ และกลุ่มประมงก็มีรายได้น้อย

ดังนั้น รัฐควรแก้ไขความยากจนที่ตrong กับแต่ละกลุ่มอาชีพ เพื่อช่วยลดความยากจน โดยการบริหารจัดการที่ดี การมีส่วนร่วมของประชาชน และการดำเนินไว้ซึ่งค่านิยมและความเข้มแข็งของชุมชนภาคใต้

สมเกียรติ สุขันตพงศ์, กลมทิพย์ ศิริชาติ, วีระ มณีสวนนิช และสันติพงษ์ ปลั้งสุวรรณ. มปป. ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนักการของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศึกษาความต้องการและความสนใจด้านนักการของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และปัญหาการจัดดำเนินการด้านนักการของศูนย์เยาวชนและหน่วยงานพัฒนาเยาวชน เพื่อเป็นพื้นฐานข้อมูลให้ตrong กับความต้องการของเยาวชนได้ถูกต้องและเหมาะสม

ส่วนกิจกรรมนักการที่เยาวชนสนใจและต้องการคือ กิจกรรมกีฬาเกมและการออกกำลังกาย และเป็นกิจกรรมที่เยาวชนเห็นว่ามีประโยชน์ สนุกสนาน เพื่อการส่งเสริมการใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์ และทำกิจกรรมนักการในวันเสาร์และอาทิตย์ เฉลี่ยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง เพื่อส่งเสริมความสามัคคีของหมู่คณะเพื่อส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพของเยาวชน

สมมิตร ลิ้มสันติธรรม และสุรลิทธิ์ วชิราช. 2544. การประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ผ่านการปฐมนิเทศ รุ่นที่ 15/2543. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การประเมินผลโครงการปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ผ่านการปฐมนิเทศ รุ่นที่ 15 /2543 ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและความพึงพอใจในการบริหารจัดการ และวิชาที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่อบรมโดยภาพรวมมีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะเรื่องวิธีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น

โครงการปั้นนิเทศข้าราชการเป็นโครงการที่ดีสร้างความเข้าใจอันดีด้านประเพณีของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการจัดอบรมให้กับข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจในนโยบายความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอันเป็นการเสริมงานพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการให้ดียิ่งขึ้น

สิทธิศักดิ์ เจําสารี. 2536. ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทางด้านลักษณะความเป็นครูอยู่ในระดับดี ครูอิสลามศึกษามีประสิทธิภาพในการสอนในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อความมั่นใจในหน้าที่การงาน การเอาใจใส่ ความมีการจัดอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาอิสลามศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องหลักการศึกษา การใช้สื่อการสอนและให้มีการบรรยายให้เป็นข้าราชการ เพื่อเป็นการบำذุกขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพในการสอนมากขึ้น

สุจิรวรรณ ทองสัน. 2541. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาล ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตเทศบาลของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้สามารถร่วมผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองและออกกำลังกายและมีความรู้สึกภูมิคุณค่าในตนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมและจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น

การเข้าร่วมของผู้สูงอายุจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีแบบแผนชีวิตในการส่งเสริมสุขภาพ และมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ตรวจร่างกายจนนำมาปรับปรุงแบบแผนชีวิตของตนเองได้

สุทธิพงศ์ พรมโพธิ์, เนียมนันท์ วนิชย์ศุภวงศ์ และบุณวัฒ์ อุบล. 2540. การระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชนบทจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ในทางวิชาการยาเสพติดมีหลายประเภท ให้โทษร้ายแรงและให้โทษทั่วไป เช่น เอโรอีน มอร์ฟีน โคเคน เป็นยาเสพติดประเภทร้ายแรง และอีกหลายประเภทที่กดประสาทและกระตุ้น

ประสาท ส่วนสารจำพวกไออกอิโนร์มีอันตรายมากเช่นกัน ผลกระทบจากการเสพยาเสพติดในระยะเวลา นานจะมีผลทำให้ผู้เสพมีสุขภาพทรุดโทรมทั้งร่างกายและจิตใจ

แม้กระนั้นบุหรี่ที่มีพิษน้อยแต่สะสมพิษทำลายสุขภาพในระยะยาว จึงเป็นเหตุให้คนสูบ ใหม่หันมาสูบบุหรี่กันมากขึ้น เนื่องจากบุหรี่เป็นที่ยอมรับในสังคมและเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็น บันไดแรกในการทดลองเสพติดที่แรงขึ้น ฉะนั้นความรอบคอบเป็นเรื่องสำคัญและ สังคมควรที่หาทางแก้ปัญหาเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม

สุทธิพงศ์ พรมไพบูลย์, เชียวนันท์ วานิชย์ศุภวงศ์ และปุณวัฒน์ อุบล. 2540. การวิจัยประเมินผล โครงการทักษิณพัฒนา กับการส่งเสริมความเข้าใจอันดี ของชาวไทยมุสลิม ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัญหาของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลากหลายปัญหาที่จะต้องแก้ไข หน่วยทักษิณ พัฒนาในองค์กรในลักษณะการพัฒนาที่เน้นการประสานงานกันหน่วยงานต่างๆ และให้ประชาชน มีส่วนร่วม ส่วนปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้ม อีกหลายกระบวนการ การจัดการปัญหานี้ให้เด็ดขาดมีทางเดียวคือ ความเข้าใจ เพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมาย ประชาชนชาวใต้จึงควรให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย โครงการทักษิณพัฒนาเป็นโครงการ พัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

สุทธิ ขัตติยะ. 2538. พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของวัยรุ่น (สทท. 11) ของชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์คิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของวัยรุ่น (สทท. 11) ของชาวไทยมุสลิม ในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ การวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสถานะบัณฑิตครอบครัว เช่น ความรู้ ของผู้รับสาร ภาษาสื่อสารภาษาในครอบครัวกับพฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของวัยรุ่น ส่วน ใหญ่ประกอบมีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการพูดภาษาท้องถิ่น

สุเทพ ลันติวรรณนท์และคนอื่นๆ. 2541. ความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ที่มีต่อข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ตามคำวินิจฉัยของ จุฬาราชมนตรี: กรณีศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีต่อข้อปฏิบัติที่ สอดคล้องกับหลักศาสนาอิสลาม ตามคำวินิจฉัยของจุฬาราชมนตรี โดยภาพรวมประชาชนไทย

มุสลิมและข้าราชการไทยมุสลิมจะเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักศาสนา แต่ประชาชนไทยพุทธและข้าราชการไทยพุทธเห็นด้วยกับข้อปฏิบัติแต่มีบางประเด็นที่ไม่เห็นด้วย เพราะยังไม่แน่ใจว่าข้อปฏิบัติจะทำให้มีความขัดแย้งทางความคิดหรือไม่

ผู้เกี่ยวข้องควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ที่ยังไม่แน่ใจทั้งไทยพุทธและไทยมุสลิม เพื่อขัดความขัดแย้งทางความคิดที่อาจเกิดขึ้น รักษาเรื่องข้อปฏิบัติที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันของชนในชาติ ให้ถูกต้องตามแนวทางศาสนาแห่งตน

สุนัตตรา ตะบูนพงศ์. 2545. ความต้องการบริการสุขภาพของผู้สูงอายุและครอบครัวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การวิจัยปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบร่วมกับผู้สูงอายุต้องการดูแลและพื้นฟูสมรรถภาพ เช่น ปวดข้อปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ เบาหวาน ตามัว เป็นลม ฯลฯ จากปัญหาครอบครัวยากจนทางรัฐได้จัดบริการตรวจสุขภาพแก่กลุ่มผู้สูงอายุขึ้น และจัดตั้งสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุต้องการปัจจัยหลายอย่าง อย่าง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในครอบครัว มีบทบาทสำคัญมากในการดูแลผู้สูงอายุ

ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุต้องการให้จัดบริการตรวจสุขภาพ เพราะจะทำให้สามารถไปใช้บริการได้ง่ายและประหยัด โดยที่รัฐจะต้องส่งเสริมการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานให้มีประสิทธิภาพและจัดบริการสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปในชุมชน สำหรับผู้สูงอายุที่เดินไม่ไหว และต้องการความเสมอภาคในการให้บริการด้วย

สุรพงษ์ คณะภิกขุ. 2545. การศึกษาบริเวณอันตรายบนทางหลวงสายประเทศไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การศึกษาบริเวณอันตรายบนทางหลวงสายประเทศไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการค้นหาบริเวณอันตรายของอุบัติเหตุบนทางหลวงสายประเทศไทย จากการสำรวจในภาคสนาม ตำแหน่งที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่จะเป็นทางโค้ง ทำให้รถเสียหลักชนกันวัตถุข้างทางด้านซ้ายและขวา

มาตรการแก้ไข คือ การปรับปรุงผิวทางซึ่งสามารถลดอุบัติเหตุได้ 20-30 % คือการขยายให้ล่องทางให้กว้างขึ้น ปรับปรุงโดยการปูผิวทางใหม่ ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมข้อมูล วิเคราะห์บริเวณอันตราย เพื่อช่วยลดความรุนแรงและจำนวนอุบัติเหตุให้น้อยลง

เส็น แสงอาที และสุพรรณี ชัยคำพร. 2543. การบริหารจัดการและการปรับตัวขององค์กร: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนา สังคม

การบริหารจัดการและการปรับตัวขององค์กร กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามแห่งหนึ่งใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าสหกรณ์ได้นำเอาหลักการศาสนาอิสลามมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินงาน มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร เพื่อก้าวทันปัญหาภายในได้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์อัฟฟานได้ประยุกต์ให้สอดคล้องกับระบบเบี้ยบข้อบังคับของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิก และสนับสนุนเงินกู้ที่ปราศจากดอกเบี้ยแก่สหกรณ์ ออมทรัพย์อิสลามเพื่อพัฒนาสหกรณ์ และไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม

เสียงผน รัตนพรหม. (2545. การเปิดรับสื่อวิทยุ – โทรทัศน์จากประเทศไทยเชิงของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ จากประเทศไทยเชิงของผู้รับสารตามแนวชายแดนไทย พบว่า คนไทยมุสลิมเปิดรับสื่อวิทยุ-โทรทัศน์มากที่สุด เพราะเข้าใจในภาษา ซึ่งเป็นภาษาในการสื่อสารของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คนไทยมุสลิมจึงสนใจในข้อมูลข่าวสารและเคลื่อนไหวของสถานการณ์ต่างๆ ตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย

จากการที่วิทยุ-โทรทัศน์ของมาเลเซียนำเสนอสารประโยชน์จากวิทยุและโทรทัศน์ ความบันเทิงหลากหลาย ทำให้กลุ่มคนไทยมุสลิมเห็นว่ารายการจากประเทศไทยเชิงตอบสนองความต้องการในส่วนที่ไม่สามารถหารับฟัง-ชมได้จากสื่อของไทย

อนันต์ พิพยรัตน์ และคนอื่นๆ. 2536. ลักษณะ รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลายโครงการที่สนับสนุนให้ชาวไทยมุสลิมพูดภาษาไทยให้มากขึ้น และการประชาสัมพันธ์สามารถช่วยในการสื่อความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ถึงแม้ว่าชาวไทยมุสลิมจะนิยมใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร จึงไม่นิยมที่จะพูดภาษาไทย นับว่าเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่หน่วยงานรัฐจะต้องหาทางแก้ไข

การรับข่าวสารข้อมูลจากการต่างๆ จากโทรศัพท์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ เป็นที่นิยมในชาวไทยมุสลิมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลในลักษณะส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างมาก ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

อันดับ ๖ นก.๒๕๔๖. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคนทำงานป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของคนทำงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัจจัยด้านสภาพและการดำรงตำแหน่งและปัจจัยจิตลักษณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร รวมมีการดำเนินการในด้านต่างๆ โดยการจัดฝึกอบรม สมมนาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสูงขึ้น เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อีกทางหนึ่ง

หนังสือ

ประพนธ์ เรืองณรงค์. ๒๕๔๐. บุหงาปัตตานี: คติชนมุสลิมชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: มติชน.

เป็นการศึกษาค้นคว้าทางประวัติศาสตร์โบราณคดี ของเมืองยะรังหรือเมืองลังกาสุกะ ซึ่งเอกสารหลักฐานนี้ เป็นจดหมายเหตุจีนชื่อ เหลียง-ชู ได้กล่าวไว้ว่า แหล่งสถานที่ตั้งของเมืองลังกาสุกะ อยู่ห่างจากเมืองท่ากว้างตั้งของจีนไปทางทะเลจีนใต้ประมาณ 24,000 ลี้ ซึ่งแสดงให้เห็นลักษณะการแล่นเรือของจีนมาอย่างเขตจังหวัดปัตตานี ตรงจุดที่เป็นปากแม่น้ำปัตตานีสู่เมืองลังกาสุกะ

เมืองปัตตานีแต่ก่อนเป็นประเทศราชขึ้นแก่กรุงศรีอยุธยา เพราะเป็นเมืองที่มีเนื้อที่กว้างขวาง มีประชากรพลเมืองมากที่สุดในแหลมมลายู เมืองปัตตานีเคยเป็นเมืองท่าที่ชาวญี่ปุ่นเข้ามาตั้งสำนักค้าขายแต่โบราณ เพราะปัตตานีเป็นแหล่งการค้าขายแห่งใหญ่ และเป็นเมืองท่าที่พากอาศัยของเรือที่มาจากเมืองสุราษฎร์ธานี ในตอนปลายพุทธศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุนี้เมืองปัตตานีเคยเป็นเมืองสำคัญในทางการค้า และเป็นเมืองที่คุณสมบูรณ์ในสมัยโบราณ จึงหวังว่าอนุชนในปัจจุบัน จะได้ช่วยกันรักษาความสำคัญให้ยืนยง เช่นได้เป็นมาแล้วในสมัยของบุรพชน

สร้าง เลิศฤทธิ์. 2536. ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สมาร์ท.

ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้ คือ ผู้ที่ริเริ่มสร้างสรรค์ถ่ายทอดวัฒนธรรม วิถีชีวิตสgap ความเป็นอยู่ รวมทั้งประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นให้ปรากฏออกมาในรูปแบบต่างๆ ดังนั้นศิลปินพื้นบ้านจึงเป็นบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การเคารพยกย่อง หลักจากอิทธิพลในทางตะวันตกเพริ่งรายเข้ามา มีผลทำให้วัฒนธรรมพื้นบ้านถูกกลืนไป โดยรับอิทธิพลตะวันตกเข้ามาแทน โดยเฉพาะศิลปกรรมแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุย มโนราห์ เป็นต้น ต้องขาดแคลนคนสืบสานต่อต้านวัฒนธรรมจีนพลอยสูญหายไปด้วย ความมีการอนุรักษ์ไว้ได้ให้ทางราชการสนับสนุนให้มากกว่านี้ โดยประชาสัมพันธ์ พื้นฟู เพื่อไม่ให้สูญหายไป

บทความ

พยนต์ ทิมเจริญ. 2544. “แม่น้ำโ哥-ลก หรือแม่น้ำกลันตัน (โภตนาภู): เขตเดนไทย-มาเลเซีย.”

ใน เอกซีบพริทชนี ปีที่ 22 ฉบับที่ 3 หน้า 70-77

กล่าวถึงการปักปันเขตแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียที่ยังคงสับสนว่าเป็นตรงจุดใด ซึ่งอ้างถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์และการทำสัญญาหลายฉบับกับอังกฤษในการปักปันเขตแดนกันตั้งแต่ไทยยังเป็นสยามและมาเลเซียยังเป็นรัฐมหะลัษมีที่แยกเป็นรัฐอิสระต่างๆ ซึ่งจากการรวมหนังสือสัญญาและแผนที่ดังที่ผู้เขียนยกมา ก็สรุปได้ว่า เส้นเขตเดนไทย-มาเลเซียที่ถูกต้องตามหนังสือสัญญา คือ ที่แม่น้ำโกลก

มาลี สถาบันยิ่ง. 2542. “ความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติและพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเอดส์ของเยาวชนชาย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.” ใน วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 หน้า 44-52.

เป็นการศึกษาจากการเก็บข้อมูลจากเยาวชนชาย อายุระหว่าง 15-24 ปี แยกเป็นเด็กที่เรียนหนังสือและไม่เรียน พบว่าเยาวชนชายมีความรู้เรื่องการติดต่อโรคเอดส์ค่อนข้างดี แต่ไม่ค่อยเข้าใจจากการและการรักษาโรคเอดส์มากนัก และมักคิดว่าตนเองมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคน้อยและมีความรู้สึก uneasy ต่อผู้ติดเชื้อเป็นส่วนใหญ่ และเยาวชนชายมากกว่าครึ่งคนมีประสบการณ์ทางเพศโดยไม่ใช่ถุงยาง มักจะมีความสัมพันธ์กับหญิงทั่วไปมากกว่าหญิงบริการ และหลังจากที่ได้รับรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้องแล้วก็เปลี่ยนพฤติกรรมในการระวังตันมากขึ้น จึงควรให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องโรคเอดส์แก่เยาวชนโดยละเอียด

สุจิตรา จารจิตรา และอุไร แอลัม. 2537. “สภาพปัญหาในการอ่านและความเข้าใจในการอ่าน เอกสารทางราชการของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารสำนัก คณบดีกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีที่ 26 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 37) หน้า 17-44 ตาราง.

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของชาวไทยมุสลิมที่มีต่อการอ่านเอกสารทางราชการ พบว่า ชาวไทยมุสลิมที่มาติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอ มีความเข้าใจข้อความที่ปรากฏใน ประกาศทางราชการอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมและบางส่วนที่มี ปัญหาในการอ่านประ公示 และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการใช้แบบฟอร์ม

เพื่อฝึกให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองโดยเฉพาะในกลุ่มคนไทยมุสลิม ควร เร่งดำเนินการและปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการ และใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจเพื่อจะช่วยให้ ชาวไทยมุสลิมสามารถรับรู้และเข้าใจข้อความที่ทางราชการต้องการสื่อได้ตรงกัน

อาทิ ครุศากยวงศ์. 2542. “การวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชากรในเขตชนบทภาคใต้ของ ประเทศไทย.” ใน วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 หน้า 1-25.

จากการศึกษา ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งคุณภาพชีวิตของชาวชนบท ในภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ของประชากรที่สำรวจ เป็นเกษตรราย แต่งานแล้ว นับถือ พุทธ การศึกษา ป.4 และมีรายได้หลักจากเกษตรกรรม โดยการใช้ความจำเป็นพื้นฐานเป็นตัวชี้วัด พบรุ่งเป้าหมาย 21 จาก 37 ตัวชี้วัด เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม พบว่า บรรดุ เป้าหมายในหมวด อาหารดี มีบ้านอาศัย ศึกษาอนามัยถ้วนหน้า ครอบครัวปลอดภัยและรายได้ดี ส่วนที่ไม่บรรลุได้แก่ หมวดมีลูกไม่น่า กองร่วมพัฒนา พาสุคุณธรรม และบำรุงสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

กมลชนก คงแก้ว. 2544. ศึกษาเสียงและระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ชาวไทยเชื้อสายจีนและ สาม ระดับอายุใช้ในคำ فهوเบตง จังหวัดยะลา. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ก้อนชันหลี เพ็ญหมัด. 2546. การใช้ภาษาไทยอิسلامลักษณะครอบครัวและมรดกของมุสลิมใน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กาญจน์ แดงมณี. 2541. ศึกษาความขัดแย้งและการผสานวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยพุทธ กับชาวมุสลิมในคำ فهوเศาะเดา จังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 12 กรมอนามัย. 2537. การสำรวจความรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้น ช่วงระยะเวลาเมื่อบุตร ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย.
รายงานสรุป: การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่ม. กรุงเทพฯ.

คณิตา นิจารัลกุล,เต็มดวง เศรษฐ์จินดา และพิเชษฐ์ เพียรเจริญ. 2536. รายงานผลการวิจัยการติดตามผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2536. โครงการติดตามผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.

คำนวน นวลสนอง. 2538. วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุดมสังคม ในภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา: รายงานการวิจัย. สถาบันทักษิณ คดีศึกษา.

จารุ รักษาแก้ว. 2537. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือกอและในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

จารัส พรุเพชรแก้ว. 2545. ศึกษานิทานชาวบ้านของชาวไทยมุสลิมในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จิราภา วรเตียงสุข. 2536. ภาพของประชากรและแรงงานรับจำจ้างในหมู่บ้านรอบอ่าวปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

จิราภรณ์ ธรรมสะโล. 2536. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ. 2537. รายงานสรุป: การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่มเรื่องการสำรวจความรู้ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้นช่วงระยะเวลาเมื่อบุตรในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 12 กรมอนามัย.

เฉลิมชัย ส่งศรี. 2544. การศึกษาเสียงวรรณยุกต์ในคำภาษาไทยมาตราฐานของชาวสุไหงโกลก.
บริษัทพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชาล็อก คงสีบพันธ์. 2543. การประเมินโครงการจัดส่งนักศึกษาชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างๆ: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ชะบา สังขชาติ. 2545. ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อโครงการให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา: ธนาคารออมสินสาขาปัตตานี.
บริษัทพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ชาลีนา กอและ. 2537. การละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม: ศึกษาเฉพาะภาคใต้. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

คลมวรรณ์ บากา. 2540. บทบาทด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสตรีไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

คลมនราจน์ บากา และหะสัน หมัดหมาน. 2540. การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของผู้นำมุสลิมที่มีต่อการซึ่งนำประชาชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ตาขุน ฤทธิ์. 2545. ภาระทางภาษามุสลิมในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ธีรพงศ์ เพชรวัตถ์. 2537. ศึกษานิทานชาวบ้านของคนไทยพุทธ บ้านปลายทะเล รัฐไทรบุรี ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

นันทพร วีรวัฒน์, อุ่นพร จิตต์แจ้ง, อภิสิทธิ์ พึงพร และพนารัตน์ สีนราช. 2541. รายงานการศึกษาโครงการอาหารกลางคืนสำหรับนักเรียนไทยมุสลิมศีลอดในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจนครบาลเวเนชายแคนท์ 43 และ 44. สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.

นิรันดร์ นิมิ. 2540. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพบริการของสตรีไทยมุสลิมในสถานเริงรมณ์: ศึกษาเฉพาะจังหวัดนราธิวาส. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นุชนาด แหลมดุหนรี. 2536. การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แน่น้อย สุวรรณคีรี. 2543. การรับรู้ข่าวสารจากการอ่านหนังสือพิมพ์ของชาวไทยมุสลิม ในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. ปริญญาโท ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บรรจบ. สังคะโต. 2537. ชุมชนใบราณ: ศึกษาเฉพาะบริเวณเมืองใบราณยะรัง. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

เบญจพร คงอินทร์. 2546. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประพนธ์ เรืองนรงค์. มปป. การศึกษาชุมชนชาวไทยในท้องบ้านรือวัชเดาห์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เพรミニทร์ ควรวี. 2544. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยและภาษาสามัญในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พาสุขสันต์ ใหม่พิพ. 2540. การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงศा ศีลบุตร. 2536. พฤติกรรมการเปิดรับช่าวสารทางสื่อมวลชนกับความรู้และพฤติกรรมการป้องกันโกรอดส์ ของหญิงอาชีพพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พระเทพ บุญจันทร์เพชร. 2544. ศึกษาแนวคิดบีฟันบ้านของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พิรยศ รายมูลา. 2541. บทบาทของอุตสาหกรรมปัตตานีในดีต่อกับการพัฒนาสังคม การศึกษาและวัฒนธรรมมุสลิมในดินแดนปัตตานี: รายงานการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

เพ็ญณภัทร ธรรมชาติ. 2540. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หนังสืออ่านนอกเวลา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสงขลา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มาลินี จุพามณีรัตน์. 2545. ศึกษาพิธีกรรมเกี่ยวกับการทำนาและผลกระบวนการต่อช่วงนาบ้านอำเภอตากใบ จังหวัดราชบูรณะ: รายงานการวิจัย. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เมธี ดิสวัสดิ์. 2546. การประเมินผลโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน บริบท 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เมธี เอกศิรินิมิตร, พิชิต แก้ววงศ์ศรี และนพรัตน์ บำรุงรักษ์. 2542. ผลของแสมเทศ (*Avicennia marina*) ในการเป็นไม้เบิกนำต่ออัตราการเจริญเติบโตและการรอดตายของโคงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculate*) บนหาดเลนใหม่ของอ่าวปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

รัตติยา สาและ. 2544. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกที่ประภูมิในจังหวัดปัตตานี ยะลา ราชบูรณะ. กรณ์: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ละม่อม โขนพัฒน์. มปป. ความเชื่อพื้นบ้านเกี่ยวกับอนาคตนายแม่และเด็กของสตรีไทยมุสลิมใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์สาขาวรรณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

วรสุดา ขวัญสุวรรณ. 2539. สภาพและปัญหาการสอนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาศิลปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันชัย ธรรมสัจการ. 2543. การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย: รายงานการวิจัย. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วินิจ ลังษ์รัตน์. 2544. อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (ป่อนะ) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิชาการบริการการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วีรพล สุขสว่าง. 2537. ประเมินในรอบปีของชาวไทยในอำเภอปัตตานี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์. 2540. การเลือกชุมชนรายกราวิทยุโทรทัศน์ของประชาชนในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศรีพรา รัชฎา. 2537. การวิเคราะห์ความต้องการแพทเทิร์นใบรวมชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2537. เรื่องไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สมคิด ภักดี. 2537. ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อความหวังใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สมนึก สุขวัฒนาภิรมย์. 2538. บทบาทในการส่งเสริมประเพณีเกี่ยวกับศาสนาอิสลามของ
กรรมการอิสลามประจำหมู่บ้านในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สมบติ แซ่ดิว, สุรพล ทองชาติ และอาหมัด หะบ้าย. มปป. ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดชายแดน
ภาคใต้. ยะลา: กลุ่มวิจัยและพัฒนา สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขต
การศึกษา 2.

สะอาด อุสมาน. 2541. การศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลกรของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามในเขตการศึกษา 2. ปริญญาดุษฎีมหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุภา วัชรสุขุม. 2536. คำยืนยันภาษาอักษรไทยท่องถินปัตตานี ภาษาไทยถิน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุวิมล เว้าบี. 2536. ประวัติศาสตร์ท่องถิน: ศึกษาเฉพาะเมืองราษฎร์: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

อนุฤทธิ์ สนิทวงศ์. 2544. พฤติกรรมการรับฟังรายการวิทยุ “ภาษาสื่อสารสัมพันธ์ชายแดนใต้” ของ
ชาวไทยมุสลิมในอำเภอสุไหงโกล-ลาก จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัจฉรา ธรรมารณ์ และปราณี ทองคำ. 2541. การพัฒนาชุดกิจกรรมการแก้ปัญหาในวิชา
วิทยาศาสตร์เพื่อส่งเสริมความคิดวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณบดีวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อับดุลการี สาเมาะ. 2540. ผลของวิธีสอนต่างๆที่มีต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไทย
มุสลิม. ปริญญาดุษฎีมหาวิทยาลัยทักษิณ.

อับดูลสุก ดินอะ. 2544. ทัศนคติอุลามาอีนจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อแนวคิดสะลัฟและคอลัฟ
เกี่ยวกับคุณลักษณะของอัลลอห์ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบันฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อิسمາแเอกสารและ. 2541. ประเพณีแต่งงานชาวไทยมุสลิมในอำเภอสามบุรี จังหวัดปัตตานี.
บริษัทวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

หนังสือ

กิตติ สมบัติ, พរพวรรณ พิริยานุพงศ์ และสายันต์ อาณรงค์. 2546. ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแล
สุขภาพคนเองของชาวมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ยะลาスマาร์ทพรินท์

กุศล นาคชาต และคนอื่นๆ. บรรณาธิการ 2537. บรรณานุกรรณฐานข้อมูลท้องถิ่นภาคใต้: เล่ม 2
หัวจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี.

ครองชัย หัตถा. 2541. ปัตตานี: การค้าและการเมืองการปกครองในอดีต. ปัตตานี: โรงพิมพ์
มิตรภาพ.

เจริญ ศรีประดิษฐ์. 2542. ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ด้านการแพทย์พื้นบ้านจากหนังสือบุค.
กรุงเทพ: สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. 2542. นิทานพื้นบ้านชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช.

พรพันธ์ เขมคุณาศัย. 2542. “บ้านขอ: สื้อสารท่อนภูมิปัญญาของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม
จังหวัดชายแดนภาคใต้.”

มนิ พิสุทธิ์รัตนานนท์ และคริส มนีโชค. 2536. เรื่องไทยภาคใต้. สงขลา: สถาบันทักษิณดีศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา.

วัดวนธรรมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดปัตตานี 2542.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.

วีระพันธ์ ไชยคีรี. 2542. เบตง: ใต้สุดสยาม เมืองงามชายแดน. กรุงเทพฯ: ปรับไฟกัส.

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. 2536. ปัตตานีในภาพประวัติศาสตร์ศรีวิชัย. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

อัษหมัดสมบูรณ์ บัวหลวง. มปป. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป (Data base) ของ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปัตตานี: สำนักส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่อง.

สว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. ช่างกวิชคนสุดท้ายของสยามประเทศ. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

สว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. ศตวรรษสุดท้ายที่กำลังเปลี่ยนแปลง: กรณีศตวรรษไทยมุสลิมที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

สุวัฒน์ ทองหอม. 2538. นางชนผู้อ่อนป่า: ชาติพันธุ์ดีก์ดำบรรพ์ที่ยังเหลืออยู่. ตัว: องค์กรบริหารส่วนจังหวัดตัวรั่ว

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี. 2537. แหล่งศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี. ปัตตานี: หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมห้องเรียนจังหวัดปัตตานี.

อนันต์ วัฒนานนิก. 2536. พระโขนันทิและเจดีย์โบราณที่เมืองเก่าปัตตานี. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

ขอรัตน์ ก้าว, ชีลวี. 2541. ประเทศไทยเมืองบ้านของไทย. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ แกรมมี.

บทความ

คณิตา นิจจารัลกุล. 2536. “ศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชาศาสนาของครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วิทยบริการ, 4 (2): 5-15.

เป็นรำ กฎฯ. 2541. “ชุมชนมุสลิมบ้านโต๊ะบันกับการสอนไปเตยป่านนั้น.” วัฒนธรรมไทย, (ไม่ระบุเลขหน้า).

พรพันธ์ เขมคุณาชัย. 2536. “ทัศนะของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามกับจังหวัดชายแดนภาคใต้: กลยุทธ์ในการแก้ปัญหา.” ทักษิณคดี, 73-82.

พิทักษ์ คงวงศ์. 2542. “ชาไก ชาติพันธ์ไทยที่วับวัฒนธรรมคนต่างดิน.” วัฒนธรรมไทย, (ไม่ระบุเลขหน้า).

พิสุทธิ์ นุญเจริญ. 2541. “เราภูภาค (Raudhah): “พื้นฐานสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กไทยมุสลิม วัย 3-6 ขวบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย.” ในวารสาร วัฒนธรรมและ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 (พ.ค.-ส.ค. 2541) หน้า 66-74.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2537. การสัมมนาเรื่อง “คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครูที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสารศึกษาศาสตร์ (มอ.ปัตตานี) ปีที่ 9 ฉบับพิเศษที่ 1 (2537) หน้า 28-45.

ราที ทรัพย์สิน. 2546. “ดีเกียร์สูญ : ถ้าจะบูมตามสื่อโฆษณา.” วัฒนธรรม, (ไม่ระบุฉบับ ไม่ระบุเลขหน้า).

วิญญา บุญยงค์. 2544. “บ้านกาแปะเมืองเบตง วิถีชนมุสลิมกลางหุบเขา.” วัฒนธรรม, (ไม่ระบุฉบับ ไม่ระบุเลขหน้า).

สำนักประสานงานมวลชน. 2542. “การเผยแพร่ว่าภาษาไทยในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในนิตยสาร ท้องถิ่น เทศากิบາล ปีที่ 39 ฉบับที่ 6 (มิ.ย. 2542) หน้า 35-38.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2540. “สังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มนหlays ชาติพันธ์ในภาคใต้.” วัฒนธรรม, มกราคม-สิงหาคม, หน้า 3-9.

อีน ๆ (เอกสารประกอบการสัมมนา, รายงานการประชุม ฯลฯ)

กวีและนักเขียนไทยภาคใต้, กวีและนักเขียนมาเลเซียและสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏลักษณ์ 2544. โครงการสารสนเทศพันธุ์นักเขียนไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 1 21-23
กรกฎาคม 2544. เอกสารโครงการ.

4. สิ่งแวดล้อม

วิทยานิพนธ์และวิจัย

กิตตินันท์ วนอนุวัฒนกุล และคนอื่นๆ. 2541. แผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปัตตานี: รายงาน
การศึกษา. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.

เป็นรายงานศึกษาเกี่ยวกับแผนการใช้ที่ดินลุ่มแม่น้ำปัตตานี ซึ่งลุ่มแม่น้ำปัตตานี เป็น
ทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์แต่ได้ถูกบุกรุกทำลาย โดยเฉพาะพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำที่ 1 และที่ 2 ซึ่งเคย
เป็นป่าต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและพื้นที่ตอนล่างของลุ่มน้ำ เช่น เกิด
น้ำท่วมฉับพลัน เมื่อเกิดฝนตกลงมา เกิดตะกอนหบกในลำน้ำ ทำให้เกิดการตื้นเขิน จึงควร
พัฒนาลุ่มน้ำอย่างมีระบบ

ความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้การใช้ที่ดินเป็นไป
อย่างเหมาะสมก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและความสมดุลทาง
ธรรมชาติ การวางแผนการใช้ที่ดินจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ โดย
กำหนดเขตการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับศักยภาพของที่ดินและสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง
สิ่งแวดล้อมด้วย

นฤทธิ์ ดวงสุวรรณ. 2545. คนลุ่มน้ำทะเลขابสงขลา: ชีวิตที่อยู่ในท่ามกลางกรະแสคความ
ขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: รายงานการวิจัย. โครงการ
จัดการทรัพยากรชายฝั่งภาคใต้.

คนลุ่มน้ำทะเลขابสงขลาชีวิตที่อยู่ในท่ามกลางกรະแสคความขัดแย้งในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มคนรอบลุ่มน้ำทะเลขابที่ประกอบอาชีพทำนา ทำ
การเกษตร และอื่นๆ ต้องล้มถลายทั้งอาชีพและชุมชน จากการทะลุทะลวงเข้ามาของอุตสาหกรรม
ทำให้เกิดความแตกแยกแย้งในการประกอบอาชีพ (นาทุ่งและนาข้าว) จากกรະแสคความขัดแย้ง
ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรแก้ไขปัญหาต่างๆ

และร่วมมือกันพัฒนา "ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา" ซึ่งเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรที่หลากหลาย ได้รับการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับสู่ความอุดมสมบูรณ์ดังเดิม

บรรจง นะแสง. 2544. ความชัดແย້ງໃນการຈັດກາວທັບພາກກຣະນີເວື່ອປິ່ນໄຟປລາກະຕັກ: ຮາຍງານກາງວິຊາ. ໂຄງກາຮັດກາວທັບພາກກຣະນີຜົ່ງທະເລກາຄໄຕ້.

ความชัดແຍ້ງໃນการຈັດກາວທັບພາກກຣະນີເວື່ອປິ່ນໄຟປລາກະຕັກເປັນປົມຫາທີ່ກະທບຕ່ອງທັບພາກພັນຮູ້ສັດວິ້ນແລະອາຊີພ້າວປະມານພື້ນບ້ານ ຈາກການທີ່ເກີດປົມຫາຄວາມຂັດແຍ້ງຈາກເວື່ອປິ່ນໄຟປລາກະຕັກເປັນຄວາມຂັດແຍ້ງທີ່ຮຸນແຮງດຶງຂັ້ນທຳການປົດອ່າວເປັນຮັ້ງທີ່ 2 ເພື່ອເຮັດວຽກຮ້ອງໃຫ້ຈັງກວດສົງລາປລອດເວື່ອປະມານປລາກະຕັກ ຊາວປະມານພື້ນບ້ານການໄດ້ໄໝວ່າມີກັບກຸລຸ່ມນັກວິຊາກາຮັດ ກລຸ່ມອຸນຸກໜີທັບພາກທາງທະເລ ແລະກຸລຸ່ມອົງຄົກກົດພັດນາເອກະນຸມຕ່າງໆ ເຂົ້າມາຮົມຕົວເພື່ອຊຸມນຸ່ມ ດັວນນີ້ການແກ້ໄຂປົມຫາເຮືອດັກລ່າຍັງໄໝສາມາພຸດທີ່ດັ່ນຕອຂອງປົມຫາໄດ້ ທຳໄໝ້ໜ້າປະມານຢັ້ງໃນໜາຍໆ ພື້ນທີ່ເດືອດ້ວອນອັນເປັນຜລມາຈາກເວື່ອປິ່ນໄຟປລາກະຕັກ ກົງຍັງມີອູ້ທີ່ໄປ ຄວາມຮັບຢູ່ຕົມຫາໂດຍອອກປະກາຍຸດເລີກໃຫ້ເຄື່ອງປິ່ນໄຟເພົ່າມາເປັນການທຳປະມານທີ່ທຳລາຍລ້າງແລະຂັດຕ່ອມປະກາສຂອງສະປະປາຫາຕີທີ່ປະເທດໄທຢູ່ໄດ້ລົງນາມໄວ້ວ່າດ້ວຍເວື່ອການທຳການປະມານແບບມີຈັກກົງກວດຮັບຮັນ

ພລ ຂວິບຸນໍ້ຍ ແລະ ປະເສົາສູງ ຮັກໄທຢູ່ດີ. 2543. ຄວາມຕະຫຼາກຂອງອົງຄົກກາວບົງຫາສ່ວນຕຳບລຕ່ອກການປິ່ນກັນນໍ້າເສີຍ: ສຶກຂາກຣະນີອົງຄົກກາວບົງຫາສ່ວນຕຳບລໃນເຂົດພື້ນທີ່ຕອນກລາງລຸ່ມນໍ້າປັດຕານີ.

ການນິພນົມ ຄະນະພັດນາສັງຄມ ສາທັບນັ້ນທີ່ຕົມຫາສ່ວນຕຳບລ.

ຄວາມຕະຫຼາກຂອງອົງຄົກກາວບົງຫາສ່ວນຕຳບລຕ່ອກການປິ່ນກັນນໍ້າເສີຍ: ສຶກຂາກຣະນີອົງຄົກກາວບົງຫາສ່ວນຕຳບລໃນເຂົດພື້ນທີ່ຕອນກລາງລຸ່ມນໍ້າປັດຕານີ ອົງຄົກກາວບົງຫາສ່ວນຕຳບລເຫັນດ້ວຍກັບການປລ່ອຍນໍ້າເສີຍຂອງໂຮງງານອຸດສາຫກຮ່ວມ ມີຜລຕ່ອກກາວນໍ້າເສີຍໃນລຸ່ມນໍ້າປັດຕານີ ອບດ.ຄວາມຕ້ອງໄຟ້ຄວາມສຳຄັບຜູ້ຕ່ອບປົມຫາສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍເພາກການປິ່ນກັນນໍ້າເສີຍ ສ່ວນການປະໜັດພັນນົມຄວານເນັ້ນທາງສື່ອຫອກຈາຍຂ່າວ ເພື່ອຮັນຮົງຄົດກາວປົມຫານໍ້າເສີຍ ກຳຈັດຂະບວນພູລັບຍ່ອຍຍ່າງຄູກວິທີ

ສໍານັກງານຄະນະກວມການພັດນາການເສວ່ຽສູກົງແລະສັງຄມແໜ່ງໝາດ. 2537. ໂຄງກາຮັດສຶກຂາໜ້ອມຸລແລະຕັກຍກາພກການພັດນາລຸ່ມແໜ້ນໍ້າປັດຕານີ: ຮາຍງານກາງວິຊາ. ສໍານັກງານຄະນະກວມການພັດນາການເສວ່ຽສູກົງແລະສັງຄມແໜ່ງໝາດ.

ຮາຍງານກາງວິຊາເວື່ອການປິ່ນກັນນໍ້າເສີຍ ຕັກຍກາພກຂອງລຸ່ມນໍ້າປັດຕານີ ທີ່ມີຂັາດພື້ນທີ່ຮັບນໍ້າໄດ້ 4,973.55 ຕາຮາງກິໂລເມຕຣ ມີຕັກຍກາພຂອງນໍ້າໃຕ້ດິນອູ້ສູງອາຈໃ້ນໍ້າມາກກວ່າ 50 ລູກບາສກົມເມຕຣຕ່ອຂ້ວມົງ ມີພື້ນທີ່ຄວອບຄລຸມ 2 ຈັງກວດ ດື່ອ ຈັງກວດຍະລາແລະປັດຕານີ ທີ່ມີປົມຫາຂອງລຸ່ມນໍ້າ ດື່ອມີລັກຜະນະ

ภูมิอากาศและภูมิประเทศในกดุฝน ซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วม การใช้และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ด้านชลประทานเป็นไปได้ยาก การยอมรับคนต่างศาสนា และความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน

เนื่องจากในปัจจุบันลุ่มน้ำปัตตานี ยังขาดองค์กรดูแลและครอบคลุมบริหารงานลุ่มน้ำ มีข้อจำกัดต่างๆ ทั้งทางด้านความรู้และบุคลากร ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้น และการจัดตั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นให้ดูแล จึงควรเร่งให้ภาครัฐมีการดำเนินกิจกรรมเป็นการประจำงานระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและกรมชลประทานต่อไป

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทศน์

วิทยานิพนธ์และวิจัย

ชูชาติ หนูสุก. 2546. ศึกษาการจัดการป่าชุมชนป่าชายเลนบ้านคงใต้ ตำบลแรมโพธี อำเภอจะริง จังหวัดปัตตานี. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒภาคใต้.

บริษัท ทีมคอนซัลติ้ง เอนจิเนียร์ จำกัด และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2541. การศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นโครงการท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซีย: รายงานฉบับสุดท้าย. รายงานการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

สมพร วิทวัสดารเวช. 2538. ความรู้และความตระหนักของประชาชนในกระบวนการพัฒนาสตว์หมู่บ้าน (กพ.สบ.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษารณี อำเภอหาดใหญ่และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร. สรุปแนวทางการพัฒนาห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.

งานเขียนชายแดนไทย – สหพันธ์รัฐมาเลเซีย

เรียงตามปี พ.ศ.

พ.ศ. 2536

วิทยานิพนธ์และวิจัย

ชิดชนก เขิงเชาร์ และคนอื่นๆ. 2536. รายงานการวิจัยการประเมินผลโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: สำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และองค์กรการทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF).

การวิจัยการประเมินโครงการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจครอบครัวของสตรีและเยาวชนสตรีใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นโครงการจัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมบرمจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในหัวข้อที่บرم คือ การศึกษาตามแนวทาง อัล-อิสลาม

การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนา สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ เป็นแม่บ้านซึ่งมีรายได้น้อย สำนักส่งเสริมการศึกษาควรส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ให้คำแนะนำแก่กลุ่มสหกรณ์ในการบริหารงาน เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ชุมชน

สิทธา พิบูลรัชต์. 2536. ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ผลกระทบของปัญหาขบวนการโจรอกรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อความมั่นคงของชาติ ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดขึ้นและเป็นผลกระทบต่อความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ การก่อการร้ายของกลุ่มขบวนการต่างๆ หลายรูปแบบ รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากประเทศมุสลิมทางตะวันออกกลางบางประเทศในทางลับ ในการแก้ปัญหา รัฐบาลควรแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด และสร้างความครั้งชาเชื่อถือต่อชาวไทยมุสลิม ให้กลับมาให้ความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกันโดยสันติสุข ก็จะเป็นผลดีแก่ชายไทยมุสลิมในภาคใต้และประเทศไทย

สิทธิศักดิ์ เจําสารี. 2536. ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประสิทธิภาพการสอนของครูอิสลามศึกษาจะต้องมีประสิทธิภาพในการสอนในระดับปานกลาง ควรปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอนเพื่อความมั่นใจในหน้าที่การงาน การเข้าใจในสังคม ความรู้ทางวิชาการ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องหลักการศึกษา การใช้สื่อการสอนและให้มีการบรรยายให้เป็นข้าราชการ เพื่อเป็นการบ่งชูวัฒนธรรมและกำลังใจ เพื่อให้ครูผู้สอนมีประสิทธิภาพในการสอนมากขึ้น

อนันต์ พิพยรัตน์ และคนอื่นๆ. 2536. ลักษณะ รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลายโครงการที่สนับสนุนให้ชาวไทยมุสลิมพูดภาษาไทยให้มากขึ้น และการประชาสัมพันธ์สามารถช่วยในการสื่อความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ถึงแม้ว่าชาวไทยมุสลิมจะนิยมใช้ภาษาท้องถิ่นในการสื่อสาร จึงไม่นิยมที่จะพูดภาษาไทย นับว่าเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งที่หน่วยงานรัฐจะต้องหาทางแก้ไข

การรับข่าวสารข้อมูลจากการต่างๆ จากโทรศัพท์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ เป็นที่นิยมในชาวไทยมุสลิมเป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลในลักษณะส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างมาก ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

หนังสือ

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2536. แผนพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

การดำเนินงานของ ศอ.บต. ต้องการที่จะพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เจริญก้าวหน้า และปรับปรุงระบบการบริหาร การพัฒนาเศรษฐกิจและการปรับปรุงประสิทธิภาพข้าราชการ เพื่อยอมรับความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรม ให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ศอ.บต. ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผน โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการ
กระจายรายได้ และพัฒนาการศึกษา ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของ
ตลาด พัฒนาอุตสาหกรรม การค้าและบริการ เพื่อให้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยกระดับทาง
เศรษฐกิจและสังคมให้สูงขึ้นทัดเทียมกับภูมิภาคอื่นของประเทศไทย

สร้าง เลิศฤทธิ์. 2536. ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: สมาร์ท.

ศิลปินพื้นบ้านชายแดนภาคใต้ คือ ผู้ที่ริเริ่มสร้างสรรค์ถ่ายทอดวัฒนธรรม วิถีชีวิตรสภาน
ความเป็นอยู่ รวมทั้งประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นให้ปรากฏอย่างในรูปแบบต่างๆ ดังนั้นศิลปิน
พื้นบ้านจึงเป็นบุคคลสำคัญของท้องถิ่นที่ควรค่าแก่การเคารพยกย่อง หลักจากอิทธิพลในทาง
ตะวันตกเพริ่งกระจายเข้ามา มีผลทำให้วัฒนธรรมพื้นบ้านถูกกลืนไป โดยรับอิทธิพลตะวันตกเข้า
มาแทน โดยเฉพาะศิลปะการแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง มโนราห์ เป็นต้น ต้องขาดแคลนคน
สืบสานต่อด้านวัฒนธรรมจึงพลอยสูญหายไปด้วย ความเมียรอนุรักษ์ไว้โดยให้ทางราชการ
สนับสนุนให้มากกว่านี้ โดยประชาสัมพันธ์ พื้นที่ เพื่อไม่ให้สูญหายไป

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทัศน์

วิทยานิพนธ์และวิจัย

คงิดา นิจรวัลกุล, เต็มดวง เศวตจินดา และพิเชษฐ์ เพียรเจริญ. 2536. รายงานผลการวิจัยการ
ติดตามผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2536. โครงการติดตามผลการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.

จิราภรณ์ ธรรมสะโร. 2536. ภูมิศาสตร์คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดปัตตานี: รายงานการวิจัย.

มหาวิทยาลัยศรีนคินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

จิราภา วรเสียงสุข. 2536. ภาพของประชากรและแรงงานรับจ้างในหมู่บ้านรอบอ่าวปัตตานี:
รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

นวลศรี อุทัยเชวงส์. 2536. การบริหารหลักสูตรเทคโนโลยีหมู่บ้านของวิทยาลัยเทคนิคในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นุชนาถ แหลมดุหิรี. 2536. การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านไทยมุสลิม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พงศา ศีลบุตร. 2536. พฤติกรรมการเปิดรับข่างสารทางสื่อมวลชนกับความรู้และพฤติกรรมการ
ป้องกันโรคเอดส์ ของหญิงอาชีพพิเศษในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตรเพื่อพัฒนาชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วินิจ ประภาคมเทียน. 2536. ไฟฟ้ากับการพัฒนาใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะ
กรณีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุภา วัชรสุขุม. 2536. คำยืนยันความถูกต้องของถินปัตตานี ภาษาไทยถิ่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุวินล เวี๊ยะบี๊. 2536. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น: ศึกษาเฉพาะเมืองนราธิวาส: รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

หนังสือ

มนิ พิสุทธิ์ตานันทน์ และครื่น มนีโชติ. 2536. เรือนไทยภาคใต้. สงขลา: สถาบันทักษิณคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา.

ศรีทักษิณ วัลลิโภดม. 2536. ปัตตานีในภาพประวัติศาสตร์ศรีวิชัย. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

สรว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. ช่างกริชคนสุดท้ายของสยามประเทศ. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม.

สรว่าง เลิศฤทธิ์. 2536. สถาบันมุสลิมกับบทบาทที่กำลังเปลี่ยนแปลง: กรณีสถาบันไทยมุสลิมที่ทำงานใน
โรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

อนันต์ วัฒนานนิก. 2536. พระโค้นทิและเจดีย์โบราณที่เมืองเก่าปัตตานี. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.

บทความ

คงเดดา นิจจวัล. 2536. “ศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชาศาสนาของครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วิทยบริการ, 4 (2): 5-15.

พรพันธุ์ เขมคุณาชัย. 2536. “ทัศนะของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามกับจังหวัดชายแดนภาคใต้: กลยุทธ์ในการแก้ปัญหา.” ทักษิณคดี, 73-82.

อุทัย ดุลยเกษม. 2536. “บทบาทของการศึกษากระบวนการภูมิรณาการทางการเมือง: กรณีของชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู.” ทักษิณคดี, 83-69.

พ.ศ. 2537

วิทยานิพนธ์และวิจัย

จรัญ จันทรปาน. 2537. ความสำนึกรักต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่อง ความมีสำนึกรักต่อชาติของข้าราชการใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาพบว่า ความมีสำนึกรักต่อชาติของข้าราชการทั้ง 2 กระทรวงแตกต่างกันในระดับค่อนข้างสูง โดยภูมิหลังของข้าราชการ อาทิ ระดับตำแหน่ง การได้รับสิทธิพิเศษในการรับราชการ อายุราชการ เป็นปัจจัยที่มีผลทำให้ ข้าราชการมีสำนึกรักต่อชาติแตกต่างกัน และความสำนึกรักต่อวินัยข้าราชการ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง และอุดมการณ์ประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการพัฒนาฝึกอบรม เพิ่มพูนประสิทธิภาพให้มีความตระหนักรักต่อวินัยข้าราชการ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้สูงขึ้น

โนรี ใจใส และคนอื่นๆ. 2537. ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เป็นรายงานวิจัยที่ศึกษา ศักยภาพและแนวโน้มในการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานี เพื่อรองรับแผนเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากจังหวัดปัตตานีเป็นเขตที่ได้รับการลงเสริมการลงทุน ซึ่งเรียกว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ แต่เนื่องจากยังไม่เด่นชัดในการลงทุน มีการลงทุนขนาดใหญ่น้อย และยังไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ เมื่อรัฐบาลมีโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจซึ่งเป็นโครงการใหม่ จึงได้เลือกจังหวัดสังขละเป็นเมืองหลัก ที่จะเข้ามารับผิดชอบโครงการใหญ่ๆ แทน ทั้งๆ ที่ จังหวัดปัตตานีมีวัตถุดิบพร้อมในหลายด้าน

ดังนั้น ด้วยความไม่ชัดเจนของรัฐบาลที่จะใช้แผนการพัฒนาฉบับใด จะทำให้เกิดช่องโหว่ และเสียเปรียบต่อประเทศเพื่อนบ้านได้ ฉะนั้น รัฐบาลควรมีความชัดเจนในพื้นที่ว่าเขตเศรษฐกิจใดจะรองรับอุตสาหกรรมประเภทใด และพัฒนาตามแผนการที่ได้จัดเตรียมไว้ตามขั้นตอน และควรตระหนักรึ่งปัญหาความไม่ปลอดภัยและความมั่นคงในจังหวัดปัตตานีด้วย เพื่อที่เศรษฐกิจจะได้ขยายตัวมากกว่านี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2537. โครงการศึกษาข้อมูลและศักยภาพการพัฒนาอุ่มแม่น้ำปัตตานี: รายงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

รายงานการวิจัยเรื่อง ศักยภาพของลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งมีขนาดพื้นที่รับน้ำได้ 4,973.55 ตารางกิโลเมตร มีศักยภาพของน้ำได้ดินอยู่สูงอาจให้น้ำมากกว่า 50 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีพื้นที่ครอบคลุม 2 จังหวัด คือ จังหวัดยะลาและปัตตานี ซึ่งปัญหาของลุ่มน้ำ คือมีลักษณะภูมิอากาศและภูมิประเทศในฤดูฝน ซึ่งจะทำให้เกิดน้ำท่วม การใช้และยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ด้านชลประทานเป็นไปได้ยาก การยอมรับคนต่างศาสนា และความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน

เนื่องจากในปัจจุบันลุ่มน้ำปัตตานี ยังขาดองค์กรดูแลและคolleyควบคุมบริหารงานลุ่มน้ำ มีข้อจำกัดต่างๆ ทั้งทางด้านความรู้และบุคลากร ตลอดจนข้อมูลเบื้องต้น และการจัดตั้งองค์กรในระดับท้องถิ่นให้ดูแล จึงควรเร่งให้ภาครัฐมีการดำเนินกิจกรรมเป็นการประสานงานระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและกรมชลประทานต่อไป

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. 2537. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ (พ.ศ. 2537-2541). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ.

จังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด ส่วนใหญ่ประชากรนับถือศาสนาอิสลาม ปัญหาต่างๆ เกิดจากความไม่เข้าใจกัน ไม่ใช่เรื่องของศาสนา มีกลุ่มบุคคลที่ไม่หวังดีหยอดเงินเข้าสร้างความแตกแยก ทำให้เกิดปัญหาความไม่สงบลดลงมา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวัตถุประสงค์ให้เกิดความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ให้ชาวไทยมุสลิมมีส่วนในการปกครอง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชา

เจ้าหน้าที่กับประชาชน เพื่อแก้ปัญหาการก่อการร้ายพร้อมให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาที่ถาวร

สุวัฒน์ เงินชั่ม. 2537. การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

การจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อส่งเสริมความมั่นคงใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันชาวไทยมุสลิมพูดและใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้น มีการปรับปรุงป้องเนาะ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามซึ่งทำให้เด็กมุสลิมได้เรียนศาสนาควบคู่ไปกับวิชาการและวิชาชีพ

ด้านปัญหาของความขัดแย้ง คือความไม่เข้าใจระหว่างข้าราชการกับประชาชน สื่อสารกันได้ไม่ดี เพราะภาษาที่ต่างกัน จึงควรเน้นเรื่องการศึกษา โดยรักษาปรับปรุงอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ได้มาตรฐาน และเปิดสอนภาษาอามลาญห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษามีบทบาทมากขึ้น ในการแก้ปัญหาและพัฒนาภูมิภาคนี้ให้สมบูรณ์และมั่นคง สืบไป

หนังสือ

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. บรรยายสรุปของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. ยะลา: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

เศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เน้นหนักถึง คือ การเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำสวนยางและทำประมง ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษา Malay ในสื่อสารในชีวิตประจำวัน จึงมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย เพราะบางคนไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน ไม่ได้เรียนหนังสือ ทำให้คนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ได้ จึงทำให้การติดต่อ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปได้ยากขึ้น ในด้านศาสนา ผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานเรียนในโรงเรียน สอนศาสนามากกว่าที่จะส่งเรียนในโรงเรียนประจำอำเภอ จึงเป็นเหตุให้มีนักเรียนมาเรียนในโรงเรียนน้อยมาก

การแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธและมุสลิมนั้น ทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมในด้านการปกครอง เป็นสาเหตุของการแบ่งแยกดินแดนเกิดขึ้น เพราะต้องการเป็นอิสระจากการปกครองของรัฐบาล ทำให้กลุ่มขบวนการแบ่งแยกดินแดน มีสมรรถภาพในการก่อการร้าย

บทความ

สุจิตรา ใจจิตรา และอุ่น แฉล้ม. 2537 “สภาพปัจ្យาในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านเอกสารทางราชการของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วารสารสำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีที่ 26 ฉบับที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 37) หน้า 17-44 .

จากการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจ្យาของชาวไทยมุสลิมที่มีต่อการอ่านเอกสารทางราชการพบว่า ชาวไทยมุสลิมที่มาติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอ มีความเข้าใจข้อความที่ปรากฏในประกาศทางราชการอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมและบางส่วนที่มีปัจ្យาในการอ่านประการ และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการใช้แบบฟอร์ม

เพื่อฝึกให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองโดยเฉพาะในกลุ่มคนไทยมุสลิม ควรเร่งดำเนินการและปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการ และใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจ เพราะจะช่วยให้ชาวไทยมุสลิมสามารถรับรู้และเข้าใจข้อความที่ทางราชการต้องการสื่อได้ตรงกัน

อีนฯ (เอกสารประกอบการสัมมนา , รายงานการประชุม ฯลฯ)

คณะกรรมการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2537. การจัดทำโครงการแก้ปัจ្យาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันเสาร์ที่ 29 ตุลาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ปัตตานี: คณะกรรมการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

การจัดทำโครงการแก้ปัจ្យาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการเตรียมการพัฒนาในหลายๆ ด้าน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ของประชาชน เพื่อแก้ปัจ្យาและอุปสรรคต่างๆ ในการประกอบอาชีพต่างๆ ของเกษตรกร เพื่อทางราชการจะได้ให้ความช่วยเหลือโดยการจัดสรรงบประมาณให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรยากจน ทุกหมู่บ้าน

ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรลงวิทยากรเข้ามาแก้ไขปัจ្យาต่างๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก ประมงและค้าขาย เพื่อให้มีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จจากการจัดสรรงบให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

คณะกรรมการดำเนินการคณบดีเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537.

รายงานผลการดำเนินงานคณบดีกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ประจำปีงบประมาณ 2536.

คณบดีมุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 12 กรมอนามัย. 2537. การสำรวจความรู้ ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้นช่วงระยะเวลาเมียบูตร ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. รายงานสรุป: การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่ม. กรุงเทพฯ:

เจ รักษาแก้ว. 2537. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกอดและในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ฉีรวรรณ วรรณประเสริฐ. 2537. รายงานสรุป: การวิจัยเชิงสำรวจและการสนทนากลุ่มเรื่องการสำรวจความรู้ความคิดเห็นและพฤติกรรมด้านอนามัยแม่และเด็กกับการเว้นช่วงระยะเวลาเมียบูตรในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. คณบดีมุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 12 กรมอนามัย.

ชาลีนา กอและ. 2537. การละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยมุสลิม: ศึกษาเฉพาะภาคใต้. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ธีรพงศ์ เพชรรัตน์. 2537. ศึกษานิทานชาวบ้านของคนไทยพุทธ บ้านปลายทะเล รัฐทวาย ประเทศไทย. ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

บรรจบ สังคะโต. 2537. ชุมชนใบราณ: ศึกษาเฉพาะบริเวณเมืองใบราณยะรัง: รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

พงศกร ทิพย์ดันตรี. 2537. คุณลักษณะของเกษตรตำบลที่ส่งผลต่อการนำแผนการผลิตของเกษตรฯ มาจัดทำแผนพัฒนาตำบลในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วีรพล สุขสว่าง. 2537. ประเมินในรอบปีของชาวไทยในอำเภอปัตตานี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ศิริพร รัชฎา. 2537. การรักษาโรคกระดูกของแพทย์แผนโบราณชาวไทยมุสลิม ในจังหวัดปัตตานี. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ภาคใต้.

ศุนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2537. แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จังหวัดชายแดนภาคใต้และอุ่นทางการลงทุน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคใต้.

สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2537. เรื่องไทย มุสลิม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สมคิด ภักดี. 2537. ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโครงการเพื่อความหวัง ใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

หนังสือ

กุศล นาคชาต และคนอื่นๆ. บรรณาธิการ. 2537. บรรณานุกรมฐานข้อมูลท่องถิ่นภาคใต้: เล่ม 2 หัวจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี.

จิราภรณ์ สุจิตรธนารักษ์ และชปा จิตต์ประทุม. 2537. กារค້າຊາຍແດນ. กรุงเทพฯ: สถาบันເຄເຫຍ ศึกษา ຈຸ່າລັງກຽມໝາວິທະຍາລັບ.

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี 2537. แหล่งศิลปกรรม จังหวัดปัตตานี.
ปัตตานี: หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี.

บทความ

ปรีชา ชวนไชยสิทธิ์. 2537. “การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสาร วัชรสภาสาร ปีที่ 42 ฉบับที่ 8 (ส.ค. 37) หน้า 57-66.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2537. การสัมมนาเรื่อง “คุณลักษณะของครูและแนวทางการผลิตครูที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้.” ในวารสารศึกษาศาสตร์ (มอ.ปัตตานี) ปีที่ 9 ฉบับพิเศษที่ 1 (2537) หน้า 28-45.

สมเจตนา มุนี. 2537. “วัฒนธรรมโจรที่ปรากฏในท้องถิ่นภาคใต้.” ทัศนิยนคดี, มิถุนายน-กันยายน, หน้า 14-29.

อีน ๆ (เอกสารการสัมมนา, รายงานการประชุมฯลฯ)

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้และคณะกรรมการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บรรณาธิการ. 2537. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำโครงการแก้ปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปลาย: ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สำนักงานสุราษฎร์ธานี บรรณาธิการ. 2537. เอกสารประกอบการสัมมนาภาษาไทยมูลค่าเพิ่มต่อชุมชนภาคใต้ตอนล่าง. สำนักงานสุราษฎร์ธานี: หอการค้าจังหวัดสงขลาและหนังสือพิมพ์ก้าวหน้าใหม่.

พ.ศ. 2538

วิทยานิพนธ์และวิจัย

นพดล สุตันติวนิชย์กุล. 2538. การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. ภาคนิพนธ์. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.

จากการวิจัยเรื่องนี้ พบว่า การฝึกอบรมจะช่วยให้เข้าใจและปฏิบัติงานในหน้าที่ร่วมกับ
ประชาชน หลักสูตรการฝึกอบรมควรเป็นหลักสูตรที่เน้นอ่านeasyให้ข้าราชการตำรวจภูธรในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้นำไปใช้ปฏิบัติงาน ให้เกิดผลดีต่อตนเองและกรมตำรวจ โดยเชิญวิทยากรระดับ
ห้องถินที่มีความรู้และประสบการณ์ เข้ามาบรรยายให้เห็นความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือ
ประชาชนโดยเน้นวิถีชีวิต เพื่อให้หลายหน่วยงานได้ยึดถือและนำไปปฏิบัติร่วมกัน

สุทธิ ขัตติยะ. 2538. พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สทท. 11) ของชาวไทยมุสลิม

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ (สทท. 11) ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ การวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสถาบันครอบครัว เช่น ความรู้
ของผู้รับสาร ภาษาสื่อสารภายในครอบครัวกับพฤติกรรมการรับสารจากสื่อโทรทัศน์ของรัฐ ส่วน
ใหญ่ประชากรมีอาชีพทำเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการพูดภาษาท้องถิ่น

อาคม ใจแก้ว. 2538. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการระดับล่างพื้นที่จังหวัดชายแดน
ภาคใต้: รายงานการวิจัย. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พฤติกรรมการปฏิบัติงานของข้าราชการนั้น ควรดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย
และทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่

ภารกิจที่ได้รับมอบหมายควรปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ อย่างเคร่งครัด และคำนึงถึง
หน้าที่ของประชาชนที่มีต่อรัฐ การปฏิบัติงานก็จะง่ายขึ้น เพราะข้าราชการระดับล่างมี
ความสำคัญอย่างยิ่งในส่วนคลื่นลายปัญหา เนื่องจากต้องคลุกคลีกับประชาชนโดยตรงในการ
ปฏิบัติงาน

หนังสือ

อิมรอน มะดูลีม. 2538. วิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย:

กรณีศึกษากรณีมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: อิสลามิคอะเดเมี่ย.

การวิเคราะห์ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมในประเทศไทย กรณีศึกษากรณีมุสลิมในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลไทยกับมุสลิมไทยในประเทศไทย ความมีการยอมรับพึงข้อเท็จจริงซึ่งจะช่วยให้ปัญหาทุกอย่างคลี่คลายไปในทางที่ดี

ถึงแม้ว่าประชาชนใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และไม่ชอบใช้ภาษาไทยแต่ใช้ภาษาแม่บ้านในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เรื่องภาษาถูกกล่าวหาว่าเกิดความแตกต่างระหว่างชาวมุสลิมกับผู้ไม่ใช่มุสลิม รวมทั้งชาวบ้านที่เป็นมุสลิมกับข้าราชการที่เป็นไทยพุทธ เพราะรัฐบาลไม่จริงใจต่อชาวมุสลิม ชอบสร้างสถานการณ์ให้เป็นพากขบวนการแบ่งแยกดินแดน และกล่าวหาว่ามุสลิมไม่จริงจังรักภักดีต่อรัฐบาลจึงกล่าวเป็นปัญหาความไม่พอใจแก่ชาวมุสลิมในภาคใต้ และปัญหาต่างๆ นี้จึงทำให้การแก้ไขปัญหา 4 จังหวัดภาคใต้ไม่อาจแก้ไขให้บรรลุผลได้

อีน ๆ (เอกสารประกอบการสอน , รายงานการประชุม ฯลฯ)

คณะกรรมการสต๊ะร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้. 2538. กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้.

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ. ปัจจุบัน: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาความยากจน ให้มีการฝึกอาชีพจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้มีการตั้งกลุ่มอาชีวศึกษาเพื่อการผลิต หรือหาอาชีพใหม่ ให้กับชาวบ้าน โดยการพัฒนาสินเชื้อให้มีรายได้น้อย นำไปเพื่อประกอบอาชีพอิสระทำธุรกิจในครอบครัว เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอีกรอบหนึ่ง

ส่วนที่ไม่มีบรรณนิทัศน์ วิทยานิพนธ์และวิจัย

คำนวณ นวลดสนอง. 2538. วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม ในภาคใต้: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา: รายงานการวิจัย. สถาบันทักษิณคดีศึกษา.

ธีระพงศ์ สมสังข์. 2538. การศึกษาความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อแบบผู้นำของผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถานที่เป็นจริง และที่คาดหวัง สังกัดกรมราชทัณฑ์ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สมนึก ศุภวัฒนาภิรมย์. 2538. บทบาทในการส่งเสริมประเพณีเกี่ยวกับศาสนาอิสลามของกรุํมการอิสลามประจำมัสยิด ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา. ปริญญาดุษฎีบัตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สมพร วิทวัสดารเวช. 2538. ความรู้และความตระหนักของประชาชนในกระบวนการพัฒนาสติปัฏฐานุบ้าน (กพ.ส.) ในกรุงอนุรักษ์ทวพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณี อำเภอหาดใหญ่และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

สวัสดิ์ กฤตราชตนันต์. 2538. โครงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจุดพากรณ์พัฒนา 5 อำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สิริพร สิราราดุณี. 2538. การศึกษาการบริหารโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ในเขตชนบท (กศ.พช.) ของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด 5 ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิศน์ คำครี. 2538. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

สุพจน์พงษ์วิไลพันธ์. 2538. การพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

สรพล ไชยเดช. 2538. ปัญหาฯสภาพดินใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

อาคม ใจแก้ว. 2538. ผลกระทบของศูนย์กำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการพัฒนาทรัพยากรม努ชย์: ศึกษาเฉพาะด้านสังคมและเศรษฐกิจ: รายงานการวิจัย. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.

หนังสือ

สวัสดิ์ ทองหอม. 2538. เงาะชนผู้อยู่ป่า: ชาติพันธุ์ดีกคำบราพที่ยังเหลืออยู่. ตัว: องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

พ.ศ. 2539

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

ชาลี ไตรจันทร์. 2539. ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการให้บริการด้านสินเชื่อการเกษตรแก่เกษตรกรลูกค้าค้าเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาที่พบมากที่สุดในการให้บริการ คือ การเร่งรัดชำระหนี้ในเรื่องของการล่าช้าและภาษาของเกษตรกรลูกค้า ทางธนาคารควรให้ความสำคัญของการให้บริการโดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงานสินเชื่อในเรื่องของการติดต่อ ซึ่งอาจจะพบปัญหาในเรื่องของอายุหรือภาษาที่ใช้ทำการประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรลูกค้า มีความรู้และความเข้าใจในขั้นตอนการติดต่อเพื่อขอรับบริการด้านสินเชื่อ และปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารให้มีความคล่องตัวในการให้บริการมากขึ้น โดยจัดให้มีการอบรมแก่พนักงาน

พิทักษ์ไห เทพนอค. 2539. การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การพัฒนาบุคลากรข้าราชการกรมการปกครองในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดยะลา พบว่า ข้างราชการและลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรของศูนย์อำนวยการบริหารงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น ทาง ศอ.บต. ควรจัดหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระและเน้นการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง เพราะเป็นงานที่ต้องอาศัย ความรู้ความสามารถที่จะต้องเข้าไปสัมผัสและดูแลประชาชนในระดับท้องถิ่น

วิชาญ สุขสง. 2539. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม การก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาราชบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่ข้าราชการครัวสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอย่างมาก เนื่องจากกลัวได้รับอันตรายจึงไม่อยากเข้าไปมีส่วนร่วม หน่วยราชการควรให้ความใกล้ชิดกับประชาชน สร้างความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ประชาชนลดความหวาดกลัว

แฉด เชิง มะเดี้ยะ, ดลມนรจน์ บากา และสุวิชา ยีสุนทรง. 2539. บทบาทมั่สยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้: รายงานการวิจัย. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บทบาทมั่สยิดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีบทบาททางด้านศาสนาที่เหมือนกัน แต่มีข้อแตกต่างบางบทบาทระหว่างมั่สยิดในเมืองและมั่สยิดในชนบท อาทิ ทางด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

จากการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการมากที่จะให้มั่สยิดมีบทบาทมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะบทบาททางด้านศาสนา มีอิทธิพลเป็นที่ปรึกษา ให้อ吟ม่ามีความรู้ทางด้านต่างๆ และบทบาททางด้านศาสนาของมั่สยิดในเมืองและชนบทให้มีความเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ